

Nógrádi Kovács György

A seriff és bandája

Ifjúsági regény

Második, javított kiadás

**Kiadta,
a Robinson Könyvműhely,
Szécsény**

ISBN 963 500 4850

1.

Betörtek az iskolába. A szertár ajtaján hatoltak be. Az igazgató helyettes vette észre, aki, szokása szerint már hét órakor bejött az iskolába.

Miután felfedezte a betörés nyomait, azonnal kihívta a rendőrséget, akik tíz óráig senkit sem engedtek be az iskolába. A diákok ezért az udvaron tolongtak. Legtöbben a sávos rendőrökcski körül ólálkodtak, eközben, mint ilyenkor lenni szokott, különféle magyarázatokba, hátborzongatóbbnál hátborzongatóbb találgatásokba fogtak.

- Én egy fekete kalapos ürgét láttam az este az iskola körül oldalogni. Hatalmas kés volt a kezében - magyarázta, kézzel-lábbal hadakozón Hírkó Feri, az egyik legnépesebb csoport közepén. Tovább is mondja, ha a hatodikos Rapp Attila közbe nem röhög.

- Oldalogni... Micsoda irodalmi kifejezés! Fogjatok meg, mert azonnal becsinálók!

- Hogy nézett ki? - kíváncsiskodott, kissé félőn Mónus Zoli, mit sem törődve Attila kihívó, ízléstelen élcelődésével. - Mert, én is láttam - hadarta, miközben, izgatottan ki-becsukva a tenyerét, rugdalta jobb lábával a földet. - A kisboltba mentem.

- Én - kapta ki frissen szájából a szót Leéb Robi -, a téren fociztam. Kimelegettem s beszaladtam vizet inni. Ide... ide, az iskola udvarába, a csaphoz. Egy autó: 1200-as Lada állt a kaputól nem messzire... Ott, ott, a szomorúfüzfa előtt, szorosan az árok szélén. Majdnem belefordult, még csodálkoztam is: hogy lehet valaki ennyire hülye, mert ha belefordul...?

- Mit vittek el?

- Állítólag a színes tévéket, a sztereo lemezjátszónkat, meg a magnetofonokat - vágta rá a jólétesültek tudálékosságával Balogh Éva, aki a kíváncsiságától hajtva, nemrégén furakodott a fiúk közé.

- A rádiót otthagyták?

- Kell is valakinek az az ócska doboz! Egy teljes hétig kell az oldalát püfölni, mire megszólal.

- Mert nem tranzistoros. Előbb bemelegszik, s csak azután...

- Ki ne tudná! - fojtotta a torkába a folytatást valaki.

- Én így is elfogadnám. Kirámolnám belőle a hangszórókat...

- Mi a fenének kell neked a hangszóró? - vágott közbe az előbbi gyerek.

- Egy fára akasztanám a kertünkbe, s összekötném a hifi tornyommal.

- S a szomszédok? Mert nálunk, bent magnózom a szobámban, mégis feljelentett csendháborításért.

- Te, én úgy utálok azt a holdvilágképű krapekot - szólt közbe Balogh Éva, ők ugyanis Saska Pistáék szomszédjában laktak.

- Tegnap megruházta a tesómat az a segfejbej Tóbiás. - Így csúfolták a környéken egymás között a gyerekek.

- Neki is van magnója. Tegnap magával vitte az állomásra, az egész utat végigbömbölte.

- Szerinte minden háznál lehet rádió s magnó, csak a szomszédnál nem - röhögött fel valaki...

Mialatt beszélgettek, az udvari WC ajtajára színes krétával ezt írta valaki:

Itt járt a fekete kéz!

A vaskapu alján lévő lemezen, pedig ez állt:

Mindenki gyanús, aki él!

Valamivel később: itt járt a fekete kéz, felirat után ezt is odabiggyesztették: és a bandája. Kapura, pedig: a mindenki gyanús, aki él után, az él szót letörölve, ezt írták: aki jobb tanuló, mint mi!

Az emeletes iskola egyik sima falán, ugyancsak krétával írva csak ez állt: A fekete kéz! A másikon: A fekete kéz, az iskolánkban!

A járdákat is összefirkálták. Többek között, ezt lehetett leolvasni: Halálvigyor... Kés a szőnyeg alatt... Szeplős Jam... Mind hülye, aki ezt elolvassa...

A rendőrökcsit, miután valamennyi alsós társukat ellökdöstek onnét a nyolcadikosok, most csak a „nagyok” álltak körül.

- Ez aztán a technika! - lelkesedett, őszinte álmélkodással Jakab Józsi. - URH-adó, s milyen nagy frekvencián dolgozhat!

- Fújd meg, és szereld fel a tragacsotokra! - csapott közbe Farkas Laci hangja gúnyosan, ugyanis Jakab Józsi apja fuvaros. Kétlovas

fogatával hordja a szenet, a fát, meg az építkezési anyagokat a házakhoz, mire az önérzetesen és némi sértődöttséggel vágott vissza.

- Nem cserélném fel a lovas kocsinkat a ti Zsigátokkal. Mellesleg, nemsokára nekünk is lesz Skodánk.

- Te, mennyibe kerül ma egy ló? - kérdezte meg, igazi érdeklődéssel Szeredás Feri.

- Ötven-hatvanezerbe biztosan.

- Mivel egyre kevesebb van belőlük. Lassan már a falusi gyerekeknek is lóversenyre kell járniuk, ha lovat akarnak látni. - Mielőtt megszólnák, kigúnyolnák szemenszedett „bölcességéért” gyorsan hozzátette: - Nem én találtam ki, nagyapám szokta mondani.

Koncz Miki izgatott mozdulatokkal lökte meg Sulyok Krisztiánt.

- Mi lehet abban a pléhdobozban? - Felcsigázódottan bökött a mutatóujjával a hátsó ülésen heverő vaskazettára.

- Töltény, esetleg pisztoly... Tartalékfegyver, hogy ne kelljen állandóan tölteni, amelyik az övükön lóg, ha tűzharcba bonyolódnak.

- Hülye! - horkantak fel többen is.

- Én is elfogadnék egy stukkert - fojtotta a szájukba a feltörő nevetésüket Leéb Robi.

- Koltot akartál mondani, nem?

- Ne legyetek bunkók! - rivallt rájuk, kamaszos, reszelős hangján Farkas Laci, mit sem törődve a vitatkozókkal. - Pisztolyt nem hagynak csak úgy a kocsijukban.

- Szerintem sem - szabadult el a vita.

- Azt hiszed, tényleg olyan bunkók, mint amilyeneknek a viccekben leírják őket?

- Véleményem szerint helyszínelő táská.

- Azt felvitték a kémiai szertárba. Egy civil ruhás krapek kezében láttam. Nyomozó lehetett.

- Azok nem nyomozók, civil alkalmazottak. Technikusok, vagy mik...

Farkas Laci váratlanul a kocsi első karosszériájára csapott a tenyerével. Amikor a társai összerezzenek, kajánul felröhögött.

- Bemajréztatok, mi? - Még mindig röhögve folytatta: - Tudjátok, mennyire erős motor van ezekben a kasznikban?

- Mint a többi Ladában - vágta rá valaki.

- A bratyóm, az egyik BM-garázsban melózik, tőle tudom: csak a karosszériája Lada, a motorja sokkal erősebb annál. Ne félj, ez nem remeg be száznegyvennél. Ezzel repeszthetsz...

- Szerintem a legmárkásabb nyugati kocsikkal is felveszi a versenyt.

- Ne csevegj marhaságokat! Egy Chevrolettel, netán Toyotával?

A többiek a nevetésükkel támogatták, mire ő gyorsan visszavonulót fújt.

- Ezeknél a kocsiknál lényegében nem a sebességen van a hangsúly, hanem az üzembiztonságon. Én még nem láttam lerobbant rendőr-kocsit, pedig gyakran járunk Pestre...

Mialatt ezek a rendőr-kocsi mellett vitatkoztak, mások az épületet járták körbe. Azt keresték: hol mehetek be az épületbe a betörők. A falakon különféle horzsolódásokat fedeztek fel, amelyek szerintük, szigorúan a betörők cipőjétől származnak. Akadtak, akik a kerítés környékét is körbeszimatolták. Nézelődtek, kíváncsian kutattak, mint azok a jó orrú, képzeletbeli rendőr-kutyák, amelyeket egyesek oly régen s áhítozva vártak, hogy mint Kántor, a televízióbeli sztárkutya, felvegyék a szagot, s nyomra vezessék a rendőröket.

- Ez lenne az igazi buli! - dörzsölgették felfokozott izgalmukban a kezeiket a hatodik bések.

Így vitatkoztak, beszélgettek, járták keresztül-kasul az udvart, amíg a tanárok, ők, szemmel kísérve a gyerekeket, külön csoportba verődve beszélgettek eddig, szét nem rebbenve, kezeikkel, tapsolva, el nem kiabálták magukat:

- So...rakozó!

A tornatanár sípolt, akkora zajt csaptak, hogy mindenki meghallotta őket.

A gyerekek majd agyontaposva egymást rohantak a megszokott sorakozó helyükre. Nem csupán kötelességből, mint máskor, hírt akartak hallani az eseményekről. Ezekről pedig ki tud többet elmondani nekik, mint a tanárjuk!

A tanároknak az igazgató helyettes szólt. Ő az előbb lépett ki az épületből, ment a tanárokhöz, váltott velük szót.

A diákok, máskor csendes bevonulásuktól eltérően, most zsbongva, felajzva vonultak be az osztályaikba, amiért az igazgató helyettes többször is rájuk szólt... Bent az osztályokban száz kérdéssel ostromolták meg a tanáraikat, mintha ők többet tudtak volna tőlük. Csak hosszú fáradozás, idegesség és sok figyelmeztetés árán sikerült lecsendesíteni őket, és elkezdni az óráikat.

A 6. b-ben énekóra volt. Valentsik József énektanár tartotta, akit a diákok évek óta csak Kottásnak neveztek, holott az öregapjuk lehetett volna. Valentsik tanár úr, már több mint huszonöt éve tanított ebben az iskolában, apáról fiúra öröklődve rajta ragadt.

Kint az udvarra újabb rendőrközi futott be, állt a másik mellé. Két rendőr szállt ki belőle. Fila Gergő, az ajtó csapódásra figyelt fel, lesett ki az ablakon. Egy ideig a fejét törte, majd megette a kíváncsiság, mígnem felemelte a kezét.

- Miért zavarod az órát, Gergő? - szólt rá, az óra eleji idegességétől kissé indulatosan a tanár.

- WC-re szeretnék kimenni.

A lányok kuncogni kezdtek, mire ő rájuk rivallt:

- Úgy röhögtek, mintha ti még egyszer se kéredezketetek volna ki a WC-re? Mit csináljak, ha egyszer rám jött a pis... pis...

Ezt sem merete volna megtenni, ha nem Kottás tanár úr van a katedránál!

A benti, s a folyosóról nyíló WC rossz, minap dugult el, ezért az udvaron lévő régi WC-t használták. Ezek pedig messze voltak, félig meg kellett kerülniük az épülettömböt, amiért is a tanárok nem szívesen engedték ki órák alatt a diákokat, amiért Valentsik tanár úr, most is, csak hosszabb gondolkodás után vágta rá:

- Mehetsz - de gyorsan hozzátette: - nehogy a többiekre is rájöjjön, mert senkit sem engedek ki!

Gergő ekkor már az ajtóban járt. Úgy tett, mintha nagyon sietnie kellene. Két tenyerét a lágyékához szorította, s kajánul mosolyogva, murisan rázogatta a lábát, szaladt kifelé.

A többiek fennhangon nevettek. Deák Zsolt nem állhatta meg, hogy utána ne kiabáljon:

- Eressz csíkot, hogy utánad találjak!

Ennek az lett a következménye, hogy Valentsik tanár úr elkérte az ellenőrző könyvét. Amely, bár tudták, fikarcnyit sem ír bele, mégis lecsillapította kissé a kedélyeket. Amelyhez az is hozzájárult, hogy bekapcsolta a lemezjátszót, amelyre még a napló szokásos beírása előtt felrakta a hatodikosok anyagához tartozó lemezt.

Kellemes zene, hangulatos Szokolay kórusmű szólalt meg. Meglepő csendben hallgatták végig.

Miután lejárt a lemez, Valentsik tanár úr a zongorához ült. Éppen azt a dalt játszotta le, amelyet ezen az órán akart megtanítani, amikor Gergő visszatért. A helyére ült, s kitépett egy lapot a kottafüzetéből, ráírt valamit, és titokban az előtte ülő Nagy Bandi kezébe nyomta.

- Olvasd el és add tovább! - súgta eközben a fülébe.

A lapon sebtében ráírt betűkkel ez állt:

„Újabb rendőr kocsi érkezett, A szertárban serteperkélnek. Fényképeznek, meg a többi!”

A levelet, amely kézről kézre járt, mindenki elolvasta. Nem is maradtak nyugton tovább, amiért Valentsik tanár úr, felállva a zongorától rekedtre kiabálta magát, mire újabb csend keletkezett az osztályban.

Nem ült vissza a zongorához, az énektanítást is abbahagyta. Az óra hátralévő részében feleltetett, amiért végre lecsillapodtak az előbbi felcsigázódott kedélyek.

Mire véget ért az énekóra, a rendőrök váratlanul elmentek. A diákok ennek ellenére továbbra is lázban égtek. A falakra és a betonjárdákra az előbb elcsent krétákkal újabb feliratokat firkáltak, s rajzokat pingáltak.

„Reszkesetek” - egy s-el, felkiáltójel nélkül. - „Vérnyomok a padlón!” „Hátborzongató sikoj a kémia szertárban.” - így pontos j-vel - A legkedveltebb felirat, sok máson kívül, továbbra is ez volt: „Fekete kéz és bandája.” - Meg: - „Halálvigyor.”

Sokan a falakra, a járdákra, vagy a hátsó lépcsőkre tenyereltek, és szépen körülrajzolták az ujjait, csuklóikat aztán az így kirajzolódó kezet besatírozták. A következő órákon, mert a tanárok az órák végén elrakták a krétákat, vagy szigorúan megparancsolták a hetesek-

nek, hogy vigyázzanak rá, az volt a menő, akinek, mindezek ellenére krétát sikerült elcsennie, vagy az előző óráról tartalék krétája maradt.

Sokan bekrétázták a tenyereiket, és rányomták a falra, vagy a tanárok éberségének kijátszásával, utólagos bosszúságukra, a folyosók ablaküvegére.

A 6. bések külön csoportba verődve tárgyalták meg a történeteket. Mindenki izgult, szinte lángolt a hirtelen felkevert események tűzijátékától. Csak Péter Zsolt maradt egész szünetben morcos.

Fila Gergő meg is kérdezte:

- Miért savanyodtál be?

- Savanyú uborka... Savanyú uborka - csúfolta ki azonnal Misl Jancsi, eltorzított röhögéssel, mialatt két ujjának körmeit összeveregette.

- Csak lelombozódott - szellemeskedett Paula Endre, Misl Jancsit utánzó röhögése közben.

Gergő rájuk rivallt.

- Menjete a fenébe! - Ezután átkarolta bal kezével Zsoltot, majd, a karjába kapaszkodva tovább húzta. Mindenki tudta róluk, hogy barátok. - Mi van veled? - kérdezte meg menetközben.

- Semmi - vágta rá morcosan.

Gergőnek úgy tűnt, mintha le akarná rázni, mégsem sértődött meg, sőt!

- Hallottad a legújabb viccet? - Mindenáron fel akarta vidítani. Tegnap hallotta a nagyapjától, tehát nem új, csak más nem jutott eszébe. - Egy tanyasi ürge buszra száll a feleségével, s jegyet kér a vezetőtől.

- Hová megy? - kérdezi a vezető, mivel az öreg csak annyit mondott neki, hogy adjon két jegyet!

- Lakodalomba.

- Akkor azt mondja meg, meddig megy?

- Az ülésre, oda a feleségem mellé, la!

- Ho...vá adjam a jegyet?

- Hová, hová, hát ide a markomba e!

Zsolt nem nevetett, csak a száját vonogatta, ezért Gergő tovább hadarta:

- Ez nem vicc, nálunk történt meg: Apu, dobjuk össze a pénzünket, és vegyünk egy színes televíziót - javasolta a kis tesóm: Krisztián. Ovis, ismered. Mire apu: - Hány forintod van?

- Száz, de Gergőnek is van kétszáz.

- Tudod, mennyibe kerül egy színes televízió? Sok-sok ezer forintba.

- Nem tesz semmit, a többit majd te hozzáadod!

Még be sem fejezte, amikor valaki feléjük kiabált.

- Milyen órátok lesz még, Gergő?

- Orosz, magyar és matek - kiáltotta vissza, majd, nyilván fel akarta vidítani Zsoltot, valamivel hangosabban hozzátette: - Azt nem kérdezted meg, melyiket szeretem legjobban?

Az előbbi kérdezősködő: Bura Laci jó csattanót sejtve, előlegezett nevetése közben vágta rá:

- Legyen jó napod. Melyiket?

- Az élővilágot, amelyik a betörés miatt elmaradt.

Mind a ketten nevetettek, viszont Zsolt, továbbra is a fakírok egyhangúságával bámulta a földet. Gergő nem állhatta tovább. A hátára vert.

- Szavalj már, mi a csoda történt veled? Vicceket brummogok a füledbe, te meg rám se hederítesz. Meg se nyikkansz, holott más hosszasan nyerítene! Miért savanyodtál be ennyire?

Csak ketten jártak most az udvar távoli sarkában. A kerítés másik felén óvoda, udvarán rengeteg játékszer, most azonban egyetlen kisgyerek sem forgolódott körülöttük, mindannyian bent foglalkoztak valamivel az épületben. Zsolt hirtelen megállt. Egy ideig némán bámulta a földet, majd, mintha a fejét törné valamin, cipője orrával rugdosni kezdte az alaposan letaposott kavicsot. Az így keletkezett kis gödröcskét a sarkával alaposan kimélyítette. Mozdulatai elgondolkozók, arcának előbbi merevsége lassan felengedett. Szemében könny buggyant, végignyargalt az arcán, majd, mintha készakarva tette volna, holott nem, belepottyant abba a gödröcskébe, amelyet előbb a sarkával oly szépen kikerekített.

- Te sírsz! - ámult el, őszinte megütközéssel Gergő.

Az előbb letörölte csupasz keze szárával a könnyét, aztán a barátjára pislogott.

- Mi... nagyon szegények vagyunk. Különben, ki, ha nem te, ismered a helyzetünket. Se autónk, se színes televíziónk, se magnónk, se lemezfalunk... semmink! Csak az egy részeges apám, ám lopni, nem lop!

- Ezt miért mondd? - ámuldozott tovább Gergő.

- Mert ráfogták. Anyára, meg rá, hogy ők lopták el a televíziót, meg mindent... Szóval, szerintük, mi törtünk be az iskolánkba. Már házkutatást is tartottak nálunk a rendőrök.

- Házkutatást? - képedt el Gergő. - Mikor?

- Az előbb súgta meg anyu. Nem láttad, amikor félrehívott. Lehet, hogy el is küldik az iskolánkból.

Olyan váratlanul eredtek el az indulatai, mint borongó égből a nyári zápor.

- Azért, mert anyu takarítónő? Csak a takarítónő lehet tolvaj?

Mialatt Zsolt dacos mozdulatokkal kente szét arcán a könnyeit, Gergő magába mélyedt elszontyolodással bámulta a barátját, majd hirtelen a mellére csapott az öklével. Nem erővel, éppen csak meglökte.

- Várj meg itt, azonnal jövök! - s már rohant is.

- Becsengettek. Azonnal kezdődik az orosz óra.

- Homály beteg. - Valójában Bakó Annának hívták az orosz tanárukat, akinek ez volt a kedvenc szavajárása: a butaság egymagában, nem mentesít a gondolkozás alól, gyerekem! Világos? Egyszer valaki, ki, senki sem emlékezett már rá, ezt vágta rá: Nem, homályos. Ettől a naptól kezdve Homálnak hívták. Nem csúfolták, egyszerűen, így nevezték, tréfásan egymás között a diákok, amely tanévről tanévre tovább öröklődött.

- Be...teg? Ki helyettesíti? - ámult el Zsolt, őszinte csodálkozással. Miért, ezt talán ő maga sem tudta.

- Kottás. Nem megyünk be az órára.

- S ha elkapnak?

- Azt mondjuk - felelte Gergő, megtorpanva s rövid gondolkozás után -, hogy a napköziben segítettünk gödröt ásni a betonoszlopok-

nak. - Újra futásnak eredt. - Szólok a többieknek, várj! - kiáltotta vissza jóval messzebről.

Zsolt nem értette Gergőt, ám most egyáltalán nem törődött ezzel. A kerítésnek dőlt, és a távolodó barátját nézte. Agya -, megérezve az előkészülő baráti segítséget, noha egyáltalán nem tudta, mit akar tenni Gergő, de hogy valami az ő érdekében készül, s történik majd, abban biztos volt - átmelegedett, melle megemelkedett, most először, amióta meghallotta anyjától a szomorú hírt...

Gergő ötödmagával tért vissza.

- Nem Kottás -, fordult azonnal Zsolthoz - Görögdinnye helyettesíti Homályt.

Vermes Miklósné volt. Kémiát és fizikát tanított. Alacsony, kövér, feltűnő kerek feje miatt nevezték el valamikor Görögdinnyének. Rendkívül gyenge kezű tanárnő volt, amiért egyáltalán nem tartottak tőle. Így, függetlenül attól, hogy tart az óra, nyugodtan beszélgethettek. A tanári szoba, amelyben órák alatt is, mindig tartózkodott valaki, netán, akinek üresórája akadt, és az igazgató irodája az emeleten volt, ő pedig, ha nem az óráján: magyar és történelem szakos, ám csak történelmet tanított, vagy nem tartózkodott máshol, állandóan az íróasztala előtt ült. Egyébként is az ablakaik a másik oldalra nyíltak, és ott voltak a hatalmas fák is, amelyek lombjai teljesen eltakarták őket, ezért még a közeli osztályok odanéző ablakaiból sem fedezhették fel őket.

- Srácok! - kezdte szónoklatát Gergő fontoskodón, amint itt-ott a nagyoktól látta. Ám nem folytathatta, mert valaki leintette:

- Ez olyan régies megszólítás, hogy visszaröhög. - Enyhe gúnnal a hangjában utánozta: - Srácok!

- Akkor, hogyan mondjam? - fakadt ki mérgesen Gergő.

- Uraim! - röhögött közbe valaki.

- Pajtások! - mire még hangosabban s egymásra dőlve vihogtak.

Gergő gyorsan közéjük sercentett a hangjával.

- Se őrsvezető, se csöves nem vagyok... Szóval, idefigyeljete! Segítenünk kell Péter Zsoltnak. Az apjára, meg az anyjára: Zsuzsa néni-re, a takarítónőnkre kenték az éjjeli...

Nem folytathatta, mert a fiúk általános felháborodása beléje fojtotta a szót.

- Micsoda? Mit... beszélsz?

- Zsuzsa néniék, ez nem lehet igaz!

- Mégis így történt - fojtotta a szájukba a további szavakat Gergő. - Rájuk fogták, hogy ők törtek be az isibe.

- És tényleg nem ők voltak? - csúszott ki akaratlanul Kecskés Zoli száján, mire Zsolt arca szinte megdermedt.

- Ha akarjátok, én megesküszöm nektek. Apa a Tüzép-telepen dolgozik, jól keres. Részezes, de nem lop. Régen kirakja a szűrét Bőszin Gyula bácsi, ha csak pár kiló szenet, vagy egyetlen lécet lopna.

- Benne vagytok? - fojtotta bele a folytatást Gergő.

Ilyeneket kiabáltak válaszként:

- Miért ne!

- Világos.

- Ez csak természetes.

- Osztyáltársunk, nem?

- Akkor válasszunk magunk közül főnököt!

- Arra mindenki haragszik - szólt valaki közbe. - Apu is mindig a főnökét szidja.

- Vezérnek nevezzük inkább! - javasolta más.

- Szerintem seriff legyen!

- Seriff, nálunk? Még ha Amerikában élnénk, de itt, sokan azt sem tudják, ki-mi az?

- Előbb kérdezzük meg Zsoltot, elfogadja-e a segítségünket, mert mi jó: megbeszéltük egymás között, de ő semmiről sem tud.

Az összes szem Zsoltra meredt, aki csak néhány pillanatig gondolkozott.

- El - rebegette meghatódottan.

- Oké! Akkor folytassuk a találgatást! - javasolta Gergő.

- Legyen brigádvezető. Apu is az a gyárban.

- Meg munkásőr - vágott a szavába nevetve Kecskés Zoli.

- Szerintem igaza van Attilának: seriffnek nevezzük. Szépen hangzik, meg olyan különös.

- Egzotikus.

- Az meg mi?
- Rendőr kapitány, vagy mi? A tévében láttam. Csillagot visel.
- De nem ötágút? - nyertett közbe Zoli.
- Kit érdekel az? - förmedt rá Gergő.
- Szerintem is jó lesz a seriff - javasolta valaki, mindenkit lehengerlő biztonsággal.

- És mi is nyomozunk majd, mint a seriff.

Mialatt idejöttek, tényleg elhatározták, hogy segítenek Zsoltnak. Hogyan s mint, semmiről sem volt fogalmuk. Csupán lelkesedésből csatlakoztak Gergő javaslatához. Most pedzeni kezdtek valamit, mire valósággal tűzbe jöttek.

Rapp Attila meg is jegyezte:

- Marhára fel vagyok dobva.

Kecskés Zolinak szinte magától ugrott a szájára a poén, mint balkezesnek a kajlanyelű lapát.

- Mint a záptojás. Fent fehér, lent sárga és bűdös.

- A szád bűdös, apám, ha járatod. Ezért jobb, ha ki sem nyitod!

Gergő közéjük állt, másként talán egymásnak esnek.

A többiek egy ideig még vitakoztak, a két haragos mélyen hallgattott, végül megegyeztek a seriffben.

A következő vitát az váltotta ki, hogy megvárják-e nyomozás eredményét, vagy máris „dolgozni” kezdenek.

Fila Gergő így érvelt:

- Egy s ugyanazon iskolába járunk...

- És azonos osztályba - tette hozzá Kecskés Zoli.

Rapp Attila valósággal kikapta szájából a szót.

- Kötelességünk segíteni a társunknak. A rendőrök, meg a nyomozók keressék meg nyugodtan az ellopott cuccot, mi Zsolték becsületét szerezzük vissza, mert Péter Zsolték szüleit megvádolták. A becsületükben sértették meg őket, ezért én azt javasolom: ne várjunk semmire, a saját szakállunkra dolgozzunk!

Zsolt öregesen összeráncolta homlokán a bőrt, szeme lángolt.

- Becsületemre állítom, nem a szüleim a tolvajok! - Szúrós tekintettel lesett körbe, szúrta bele egyenként tűzben égő szemét a társai arcába. - Ettől függetlenül, kérlek benneteket: gyertek el hozzánk, és

nézzetek át mindent! A legkisebb zughelyet is megmutatom nektek. Felmegyünk a padlásra, bekukkantunk a mellékhelyiségekbe, mindent, de mindent megnézhetek!

- Ah! - tiltakoztak egyszerre többen is. Csak Szekeres Péter maradt állhatatos Zsolthoz.

- Ha egyszer ragaszkodik hozzá, miért ne?

- Jó, gyerünk! - egyezett bele Gergő is, mire a társai egyenként rábólogattak.

Rapp Attila jóízűn vakargatta a fejét.

- Holnap szabad szombat. - Akkoriban még csak minden második szombaton nem volt tanítás, szünetelt a napközi. - Utána vasárnap, lecke alig...

Nem folytathatta, mert Fazekas Tomi, Gergőhöz fordulva megállította szavainak lassú folyását.

- Szóval a saját szakállunkra nyomozunk?

- Ha egyetértetek.

Mindenki helyeselt, még az is rábólintott, aki az előbb még vonakodott.

- A következő órákra bemegyünk, utána hazafutunk, bekapunk valamit, és irány a Péter Zsolték háza! - adta ki a parancsnak is beillő utasítást Gergő, végül ezt is hozzátette: - Seriffet Fazekas Tomiék nyári konyhájában választunk!

- Te leszel az, és kész! - vágta rá Rapp Attila, Gergő azonban gyorsan leintette.

- Majd Tomiéknál beszélgetünk róla!

- Oké - vágta rá a többiek nevében is Szekeres Péter.

Nem törték tovább a fejüket, nem morfondíroztak, csak az elkövetkező kalandra gondoltak, amely önmagában is fellelkesítette őket. Egyetlen pillanatig sem gondoltak a következményekre. Jöjjön, aminek jönnie kell!

A továbbiakban minden úgy történt, amint megbeszélték. A tanítás után hazafutottak, megebédeltek és Péter Zsoltékhoz futottak, ahol tüzetes alapossággal átnézték mindent. Szerencséjükre senki sem volt otthon, ezért nyugodtan „kutathattak”. Onnét Fazekas Tomiékhoz vonultak át, ahol a nyári konyhába húzódtak. Ez a nyári konyhának

nevezett helyiség egyben Tomi szobájául is szolgált. Mivel a lakásban nem volt lehetőség külön szoba kialakítására, ezt a házhoz „ragasztott” külön kis szobát, amelyet régebben tényleg nyári konyhaként használtak, teljesen Tomi részére alakították át. Gyakran jártak ide játszani. A szülők mindent elnéztek a fiuknak, ezért szinte szabadbejárásuk volt ide... Ahol, a többiek legnagyobb meglepetésére, Fila Gergő ezzel állt elő:

- Én Petyust javasolom seriffnek - mert Szekeres Péter, mindenki Petyusnak hívta.

- Pedig mi mindnyájan rád gondoltunk - dobta vissza a labdát Petyus.

- Nem, Petyus! Te alkalmasabb vagy erre a feladatra. Erősebb vagy nálam. Ha akarom, ha nem, el kell ismernem. Emlékszel: egyszer már megverekedtünk, s te győztél. - Jó két éve történt a nyári szünetben, a társai nem igen tudtak róla, amikor is Petyus alaposan elagyalbulálta Gergőt. - Bátorabb is vagy, és a nyolcadikosok körében is tekintélyed van. Én csak a saját osztályomban vagyok profi. És jobb a dumád is.

- Ne beszéljünk róla többet, főleg ne vitatkozzunk! - vágott közbe Fazekas Tomi. - Szavazzunk, és kész! Aki egyetért Petyussal, emelje fel a kezét!

- Várjunk! - kiáltott közbe Zsolt, majd kissé félénken, ezt is hozzátette: - Én csak akkor szavazom meg, ha Gergő lesz a helyettese!

- Oké! - vágta rá Petyus. - Én is így gondoltam, ha már mindenáron engem akar seriffnek.

Petyust egyhangúlag választották meg seriffnek.

Miután visszahúzták felemelt kezeiket, Fazekas Tomi átszellemült arccal lépett Petyushoz.

- Ülj az asztalfőre, és a továbbiakban te irányítsd a bandát!

Zsolt felnevetett.

- Tényleg, se brigádnak, se csoportnak ne nevezzük magunkat. Legyen a nevünk: banda!

- Legyen - egyeztek bele mindnyájan.

Közben Petyus tényleg az asztalfőre ült. Olyan mozdulatokkal hordozta körbe a fejét, mint aki máris felnőtt az új szerepéhez.

- Szerintem legfontosabb a gyorsaság! - Olyan mozdulatokkal gesztikulált, mint az igazgatójuk az évnyitókon. - Gergő és Zsolt nézzen utána, ki vett kéz alól televíziót!

- Hogyan? - hüledezett Zsolt.

- ÉrdeklődjeteK a postán! Kilián Mari anyja vezető helyettes. BeszéljéteK meg Marival, ő érdeklődjön az anyjánál! Mert, ugye a postán be kell jelenteni, ha valaki televíziót vesz.

- Hacsak nem volt nekik eddig is tévéjük.

- Oké! - kiáltott fel Gergő. - Megtaláljuk a módját, ne félj!

Petyus ezután a többiekhez fordult:

- Szaglásszatok, ki, kit látott az iskola körül tegnap este. Kerekes Tomi az állomáson és a buszmegállóKban nézzen szét: nem visznek-e televíziót, magnót, lemezjátszót dobozban, mert hallottátok: újak voltak, a dobozaikkal együtt lopták el.

- A magnót originált csomagolásban, tehát ki sem bontották még - szólt bele Fazekas Tomi.

Petyus gyorsan folytatta:

- Én és Rapp Attila az iskola körül sündörgünk, mert szerintem a betörők még egyszer visszajönnek a tett színhelyére. Sokat olvastam ilyesmikről. - Végül felemelte a kezét, és hirtelen megkérdezte: - Rendben?

- Világos, mint a vakablak.

- Oké seriff, oké! - vágtaK rá külön-külön.

Petyus ekkor, úgy, amint példaképe Némedi Gábor tornatanár szokta, az asztalra tenyerelt.

- Most pedig esküdjeteK fel! Mindenben engedelmeskedteK nekem, és nem nyugszunk meg addig, amíg meg nem találtuk az igazi tolvajt, mert szerintem csak így szerezheteK vissza Zsolték becsületét.

- Mit mondjunk... Úgy értem, mire esküdjünk? - kérdezte meg Rapp Attila ünnepélyes hangon.

- Csak ennyit. Becsületszavamra!

2.

Petyus és bandája, kéthétnyi becsületes s alapos nyomozás után, abbahagyta az eredménytelen további puhatolódzást. Mert nem nyomozás volt az, legalábbis a szó legszorosabb értelmében véve nem, csak puhatolózás.

Nem végleg, csak egyelőre.

Attól tartottak és nem alaptalanul, hogy rájönnek a tanárok, és szólnak a szüleiknek. Amiből nagy baj kerekedne, mert a tanulással is alaposan lemaradtak, amit pótolniuk kellett.

Orosz órán: Bakó Anna, Homály tanárnő elemében volt. Egyébként is sokat nevettek az óráin, nem csoda, hogy az oroszot szerették a legjobban. Most a főnevek ragozását tanulták. Miután felírt a táblára egy példát, anélkül, hogy tovább magyarázott volna, a homlokára csapott.

- Még el nem felejttem! Németh tanár úr - az osztályfőnökük s testnevelő tanáruk volt - megkért valamire. Mindenki vegye elő az ellenőrző könyvecskéjét, és írja, amit diktálok!

Lerakta a krétát, és sétálni kezdett. Egyrészt időt adott nekik, hogy elővegyék, másrészt a lediktálendő szöveget rakosgatta össze értelmes mondatokká a fejében.

- Írjátok! - szólalt meg végre. - Szombaton nagyszabású felújítást végzünk az iskolánkban... és a környékén. Bármilyen szakmába vágó munkát köszönettel... - két t-vel, igaz - és örömmel elfogadunk.

Gerendás Géának, nemhiába nevezték az osztály mókamesterének, amelyet közmegelegedéssel azóta is „ellát”, elmés beköпései voltak. Most, kihasználva Homály jókedvét, mert ebben is nagymester volt, hirtelen közbeszólt:

- Bármilyent, tanár néni?

- Lakatost, a kerítést és a zárat megjavítani, asztalost, ablakokat, ajtókat bepászítani, meg látjátok mennyire rosszak egyes padok, és hibás néhol a lambéria is, festőt, ablakot, ajtót s mást lemázolni. Az anyagot az iskola adja... Segéd munkást, csak férfi legyen...

- Az én apukám is jöhet?

- Miért ne! - pedzett valamit a tanárnő. Szája szögletében a nevetés előjeleként aprócska ráncok jelentek meg. - Mi a te apukád foglalkozása?

- Hullaszállító. - Nem volt igaz, a humor kedvéért hazudott, amely eredményeként hangos nevetés hullámzott végig az osztályon.

A tanárnő is nevetett.

- Mondd! - bugyborékkolt szájában az előbbi kacaj maradványa. - Nem temető mellett születél te véletlenül, amiért ennyire szellemes vagy?

- De, mivel anyukám meg hullamosó, és öltöztető.

- Ne ízléstelenkedj! - szólt rá a tanárnő, mialatt mókásan megfenyegette: - Megállj, elmesélem anyukádnak!

Ő védőnő volt. Gyakran kijárt az iskolába. Legutóbb tetűvizitét tartott, amint a gyerekek nevezik azt, amikor mindenkinek végignézi a fejét.

Bakó Anna, tanárnő még mindig mosolygott. Közben a fejét csóválgatta, mintha még mindig ezt ismételné magában: - Ez jó volt -, majd közelebb lépett az első padhoz és teljesen váratlanul megkérdezte:

- Tegnap miért tapsoltatok annyira annak a... rendőrnek. Nem ismerem a rangját, ti biztosan tudjátok, milyen volt a rangjelzése?

- Őrnagy - kiabálták kórusban. Kecskés Zoli, ezt is hozzátette: - Közlekedési rendőr.

- Annyira tetszett az előadása.

Többen jelentkeztek, egyes lányok majd kiestek a padból. Moco-rogtak, és zajongtak.

- Csak Gerendás Géza válaszoljon!

Ennek ellenére, Miszl Jancsi illetlenül közbekiabált.

- Nem is volt érdekes az előadása. A kisujjunkon jön ki, amiről öszszevissza zagyvált: Kötelező elsőbbségadás, behajtani tilos, így a lámpa, úgy a fék...

- Gerendás Gézát kértem meg, nem téged. Ül vissza a helyedre! Géza!

- Azt szerettük volna, ha tovább beszél. Többször is leintett bennünket. Így! - Befogta az orrát, a hangját eltorzította. - Nem színház ez, gyerekek. Itt nincs újra.

- Miért? - kacagott fel újra a tanárnő.

- Mert azt szerettük volna, hogy jól elhúzza az időt.

- Mert?

- Akkor elmarad a matek óra is.

- A matek óra? Bárcsak én lehetnék még diák, gyerekeim!

- Ezt csak azért mondja a tanár néni - vágott közbe Gerendás Géza - mivel el tetszett felejteni a matek dolgozatírást.

- Tudod, mi volt ez? - csapott le a tanárnő, félig nevetve. - Idézet. Más tollával ékeskedtél, fiam! Azt hiszem a múlt heti Hahotában olvadtam.

- Ah! Csak betört lovon lovagoltam.

- Te éppen olyan ütődött vagy, mint az én egyik jó szomszédom. Egyszer fának ment az autójával, a mai napig sem tért észhez. - Nevetve kérdezte meg. - Remélem, nem haragudtál meg, Gézuka?

- Csak azt akarom mondani, az én apukám is így járt egyszer.

- Nem mondta anyukád! - Bakó tanárnőnek szinte valamennyi szülővel jó volt a kapcsolata. Nem csoda, ebbe az iskolába járt, sok szülő régi osztálytársa.

- Addig-addig spórolt, míg vett egy autót, mert házunk az nincs. Nagyiéknál lakunk.

Most Varga Jutka sipákkolt közbe:

- Szerintem nincs rossz autóvezető, csak a fákat ültetik rendszerint rossz helyre.

Bakó Anna tanárnő azonban egyetlen szavával elzárta a szellemesség szabadon ömlő csapjait, ugyanis látta, hogy mások is közbe akarnak szólni.

- Folytatjuk! - Mialatt visszament a táblához tette hozzá: - Az ellenőrzőket elrakjuk, és a füzetünkbe írjuk!

Péter Zsolt krétaért ment a tanáriba. Még óra előtt küldte el a tanárnő, a táblánál lévőt ugyanis kicsinek találta. Most ért vissza. A kréta-tartóba rakta, a helyére ment, kitépett egy lapot a füzetéből, s ezt írta rá:

- „Petyus! Egy ürge tévét tol talicskán. Nagyon hasonlít a doboza, a szertárban maradtottra.”

Petyus tőle a negyedik padban ült. Kézről kézre adva jutott el hozzá. Aki, miután elolvasta, azonnal meglökte a padszomszédját, Faze-kas Tomit.

- Okvetlen el kell szaladnom valahová. Dobd el magad! Én majd kivezetlek!

Tomi azon nyomban felemelte a kezét.

- Mi bajod van? - kérdezte meg a tanárnő, valamivel később, kissé mérgesen, amiért megint megzavarják.

- Nagyon fáj a fejem. Szédülök is.

Petyus azonnal felugrott.

- Már reggel panaszkodott... Azt üzente az anyukája, ha újra fáj a feje, menjen haza!

- Veled üzente? - Tudta, hogy közel laknak egymáshoz.

- Igen, nekem mondta. Meg..., meg Zsolt is hallotta, igaz? - Miután az kézzel-lábbal helyeselt, se szó, se beszéd több, belekarolt és vezetni kezdte. Péter Zsolt is felugrott és utánuk futott. Menet közben fordult vissza a tanárnő felé.

- Segíték neki, mert szerintem Tomi el fog ájulni. Máskor is előfordult már.

- Mikor?

- Elsőben, év elején.

Sokan felnevettek, ő azonban nem zavartatta magát, mit sem törődve velük, tovább rohant.

Az ajtón kívül érte utol őket, ahol azonnal Tomiba karolt, ám alig mentek néhány métert, az máris ki akarta szabadítani magát a karjukból. Szégyellte magát. Petyus viszont csak akkor engedte el, miután meggyőződött, hogy senki sem látja őket.

- Lógni akartok, mi? Hová megyünk? - kérdezte meg Tomi azonnal, mihelyt sikerült kiszabadítania magát a társai karjaiból. Hangja feldobottan zengett, nyoma sem volt az előbbi tettetett rosszullétének.

- Egy kis dolgunk akadt. Te várd meg a kicsengetést. Utolsó óra. Vidd a táskánkat haza. Dobd be mind a kettőnkét a nagykapunk mel-

lé az udvarba, és gyere utánunk! Egyelőre az Ady Endre úton megyünk... Szóval szaglássz, és megtalálsz! Sietünk, igyekezz te is!

Már futottak is, ám alig értek a lépcsőházhoz, amikor észrevették, hogy valaki utánuk fut.

Kecskés Zoli volt az.

- Utánatok kéredeztem. - Lihegve fordult Zsolt felé. - Én is elolvastam, mit írtál Petyusnak.

- A táskádat ki viszi haza, mi ugyanis elmegyünk?

- Gergő. Hazamegy, és ha nincs otthon az anyja... Szóval, szabad az út, utánunk jön!

- Gyerünk! - intézkedett kapkodón Petyus, aki máris előrefutott.

A talicskát toló férfit az Ady Endre utca legvégén - ez volt a leg-hosszabb utca a faluban - érték utol, amikor éppen bement a kiskapun.

- Még be is kulcsolja a kaput - méltatlankodott-e, vagy éppen csak megjegyezte Petyus, nem lehetett eldönteni.

- Na... na, majd nyitva hagyja a mi tiszteletünkre - bökött vissza epésen Zsolt.

- Miért, ti zárjátok a kaputokat? Nálunk nappal végig nyitva van.

- Ha egyszer rosszban sántikál... - nem folytatta, csak legyintett.

- Ez igaz - hagyta rá Petyus.

Elhagyatott helyen lévő ház volt. Az egyik oldalán, egymás mellett két üres telek, egyiken némi építési anyaggal, várta az építkezőket. A másikon sánicszerű s hosszan elnyúló gödör, némi vízzel és nádassal a szélén, és a magas vasúti töltés kígyózott, ameddig a szem ellátott.

Petyus, rövid nézelődés után, úgy járt a szeme, mint a csapdába esett rókaé, a társaihoz fordult, akik végig mellette lapultak.

- Ezen a csatornán felmászok... - A ház közvetlen az utca frontjára épült. A csatorna kívül kapott helyett, kifolyója a járdára ért. - A másik csatorna lefolyó csövében, bent az udvarban - arrafelé bökött a fejével - leereszkedek a földre.

- Miért nem a kerítésen át - vágott közbe Zoli, ám még be sem fejezte, máris elhallgatott. Azon ugyanis befelé hajló vastartókon szögesdrót feszült. A fejét rázva folytatta: - Nem, azon lehetetlenség átmászni!

Petyus még egyszer szemrevételezte a csatorna lefolyó csövét.

- Majdnem új, biztosan megtart.
- Szerintem sem esik szét alattad - biztatta Zoli.
- Ti húzódjatok fedezékbe, ha... - elhallgatott.
- Az árok megfelel? - suttogta Zoli.

Petyus rábólintott.

- Szerinted az a ha mit jelent? - fakadt ki Zsolt, miközben majdnem elröhögte magát.

Petyus tudálékosan emelte fel a kezét, de csak a mutatóujjával gesztikulált, mialatt sutorogott.

- Ha egyet füttyentek, húzódjatok fedezékbe. Gyanús zaj, meg mi a fene...! Ha kettőt, velem mit sem törődve, árkon-bokron át meneküljetek!

Még be sem fejezte, amikor a társai rávágták:

- Oké, seriff!

Szekeres Péter, a seriff, igen erős fiú volt. Korához képest kissé zömök, mégis macskaszerű ügyességgel mászott, tornászta fel magát a csatorna lefolyó csövén a tetőre. A két fiú ezalatt, noha Petyus nem így rendelkezett, az utca túloldalán lévő árokba húzódott. A magas fű, ki tudja, mikor kaszálták le, teljesen eltakarta őket, viszont a réseken mindent láttak.

Nem magas ház volt, ezért Petyus könnyedén felért, s áttornászta magát a tetőre, ahol szinte veszély nélkül sompolygott el a másik csatornáig, ereszkedett le azon az udvarba. Éppen földet ért, amikor váratlanul kinyílt az ajtó, és Petyus legnagyobb riadalmára, az a férfi lépett ki rajta, aki előbb a talicskát tolta. Majdnem egymásba ütköztek.

- Nacsak! - szólt rá, megütközön a fiúra. Hangja visszafojtott, nézése megdöbbent volt, lábai földbe gyökereztek. - Korán elkezdted, fiam! Ha így haladsz, sokra viszed még az életben. Börtöntöltelék leszel. - Hangja gúnyosan csípőssé vált, szinte mart. - Lopni akarsz, igaz?

Petyus előbb el akart futni. Hátra, a kertbe, vagy vissza a kapuhoz, azonban ennek teljes értelmetlenségét azonnal felmérte. A kiskapu zárva, a kerítés fölött többretegű szögesdrót feszült. Az udvart a kertől léckerítés választotta el, amint könnyedén átugrana, ám csak most

fedezte fel az ott vicsorító, óriási komondor kutyát, amely támadásra készen, morogva várta. Hátával szorosan a falhoz lapult, még a kifordított tenyerét is odanyomta, mintha, itt ebben a pillanatban ez a fal jelentené az egyetlen, biztos védelmet.

- Én... én, nem lopni akarok - hebegette közben, mialatt agyának vékonyka villanyvezetékein tucatnyi gondolat futkosott, mégis hiába csűrte-csavarta az eszét, semmi, de semmi elfogadható magyarázat nem ötlött az eszébe, amiért végül is úgy döntött, hogy őszintén elmond mindent. Így hátha megússza egy-két pofonnal, merthogy megveri, abban biztos volt. Lám, már emeli is a kezét, ezért kapkodón tovább hebegett:

- Elnézést kérek, amiért csak úgy bemásztam a tetőn.

A férfi közelebb lépett hozzá, amiért ő még szorosabban lapult, szinte összeolvadt a teste a fallal.

- Bocsásson meg...!

Torka annyira kiszáradt, hogy nem folytathatta azonnal. Nyeldesnie kellett. Szemei kidülledtek, arca valósággal eltorzult a félelmétől. Jó időbe telt, mire folytathatta:

- Szóval arról van szó... Betörték az iskolánkba... Színes televíziót, magnetofonokat, sztereó lemezjátszókat vittek el. Egyik osztálytársunk apjára kenték az egészséget, holott, hiába részeges, nem ő volt a tettes. Az anyja takarítónő az iskolánkban. - Megint nyelt egy nagyot. - Azért, mert takarítónő valaki, még nem tolvaj! - hadarta, kapkodva, mint fuldokló azt a bizonyos szalmaszálat, mígnem a férfi közbevetéget.

- Mi közöm nekem ehhez..., s neked, itt az udvaromban? Miért másztál be a tetőn?

- Nyomozunk. A bácsi televíziót tolt az előbb...

- Ahá! Szóval rám gyanakodtok?

- Nee...em! Csak tetszik tudni, nekünk, az osztálytársainak segítenünk kell, kötelességünk segíteni az osztálytársunkon. Ráadásul egy órsbe tartozunk...

- Csak nem te vagy az órsvezető?

- Az vagyok. - Nem akart hazudni, csupán az egyszerűség kedvéért hagyta rá, később azonban, mintha meggondolta volna magát, gyorsan hozzátette: - azaz...

Nagy megkönnyebbülésére a férfi nem engedte folytatnia, amiért legalább nem kellett tovább hazudoznia.

- Én is őrsvezető voltam valamikor, jelenleg művezető vagyok a gyárban. - Váratlanul feléje intett a fejével. - Gyere, nézd meg azt a dobozt! Még le sem vettem a talicskáról, ott van a szín alatt.

- Ah! - szabadkozott Petyus, kissé fellélegezve, a férfi meglepően elnéző magatartása miatt. - Elhiszem.

Még mindig félt, hátha csak el akarja csalni a faltól, ahol nem tudta miért: mintegy fedezékben érezte magát, be a színbe, ahol jól összeveri majd.

- Elhiszed? Akkor, miért másztál be a tetőn? - vibrált a hangja őszinte megütközéssel.

- Tetszik tudni - húzta a szót Petyus -, mi csak nyomozunk. Az a doboz pedig hasonlított a miénkre.

- Ha egyszer nyomozol, a doboz hasonlít arra, amelyet keresel, nézd meg! - Elkapta a fiú vállát, és erőszakkal maga után vonta. - Gyere csak, nézd meg!

Petyus olyan mozdulatokkal követte, mert a férfi közben csak elengedte a vállát, mint aki minden pillanatban kész a menekülésre. Mert, bár az illető, mindezek ellenére, ami történt, feltűnően bizalomgerjesztőnek tűnt, ő azonban valahogy nem hitt neki. A talicska tényleg a kis hullámpalás fedelű, nyitott szín alatt állt, rajta az a bizonyos doboz. A férfi melléje lépett, és kinyitotta a fedelét.

Az eredetileg televíziós dobozban egy, több ágú, vadonatúj csillár volt.

- Nos, megnyugodtál? - kérdezte meg, nem elégedve meg azzal, hogy rápillantson, kihúzta a dobozból, és az orra elé tartotta.

- Bocsánatot kérünk! - makogta a fiú, őszinte restelkedéssel.

- Többen vagytok? - akaratlanul körülnézett, nem lát-e még valakit.

- Nem itt - rebegette elérve Petyus, miközben fejével a túloldalra bökött. - Ők..., ketten vannak, az árokban lapulnak. Egyébként, hatan vagyunk a bandában, de ide csak hárman jöttünk el.

- Követtetek engem, igaz?

Petyus rábólintott.

- Előbb bandáról beszéltél - bökött rá a férfi a fejével -, régies, meg rossz ízű. Bűnbanda, betörőbanda...

- A brigád meg szerintünk öreges: brigadéros, meg mi! Nekünk tetszik a banda elnevezés. - Bizalomgerjesztőn lesett fel a férfire. - Tessek engem kiengedni a kapun! - könyörgött közben.

- Gyere!

Petyus kifelé menet felszabadultan mesélte el: miként fedezték fel az utcán, hogyan lógtak ki az iskolából, követték eddig.

- Jó... jó, megértelek én! - felelte elgondolkozón a férfi. - Szép dolog a barátság, az összetartás főleg. Én is voltam gyerek, mi is szeretjük a romantikát, de alaptalanul senkit se gyanúsítottunk, szégyenesítettünk meg. Nem, ez nem volt szép tőletek, fiam!

Petyus bűnbánón lehajtotta a fejét, és szótlánul ballagott a férfi oldalán. Miután kiértek a kapun, füttyentett. A két társa mozdulatlan maradt, ezért feléjük kiabált:

- Gyertek elő! - Azok végre kibújtak az árokból.

Petyus még egyszer bocsánatot kért a férfitől, elköszönt, s előreindult. A társai is köszöntek a férfinak, és csendesen követték Petyust.

A férfi, megbocsátón mosolyogva rázogatta a fejét, közben ezt gondolta: hogy mivel gyanúsítottak meg ezek a huncutjai...!

A három fiú, miután Petyus elmesélte nekik a történetet, lehangelődtan ballagott visszafelé, mígnem Kecskés Zoli kissé erőltetetten fel nem nevetett.

- Jól felsültünk, mi?

- Szerinted jobb lett volna, ha ő a tolvaj?

- Nem, csak..., szóval reménykedtem.

- Remélem, egyszer elkapjuk a tettest, vagy a tetteseket!

- Minél előbb, annál jobb.

- Én kifejezetten csípem ezt a helyzetet, és egyébként is, még csak most kezdünk belejönni a dolgokba. Izgalom, izgalom kell nekünk, nem? - lelkendezett Zoli.

Petyus csendesen jegyezte meg. Olyan hangon beszélt, mintha még mindig az előbbi eseményeken járna az esze.

- Egészen rendes ürge volt. - Felnevetve tette hozzá: - Még csak egy pofont sem kaptam tőle.

- Úgy mondd, mintha megérdemelted volna..

- Talán a te apukád nem vágott volna nyakon, ha csak úgy...? - elharapta a szót, valamivel később folytatta: - Szerintem, ő is ebbe az iskolába járt, azért...

- Ezt mondta.

- Nem, csak mindabból következtetek, amiket elmesélt. Jelenleg művezető, vagy mi.

- Nem öreg, hány éves lehet ez az ürge?

Nem találgathattak, mert a túloldalról valaki váratlanul feléjük kiabált.

- Helló!

- Helló! - kiabálták vissza, egymás szavába vágva, Brindzik Gyuri-nak. Péter Zsolt ezt is hozzátette: - Miért nem jöttél isibe?

- Betegszabadságon vagyok. Kétoldali undorítiszem van. Egyik felem a matek dolgozattól, másik felem a napközitől undorodik.

- Undori...? Még utánozni sem tudlak. Kitől hallottad ezt a marhaságot?

- Németh doki mondta. - Nem vihogott, csak hötyögött, végül teljesen elkomorodott. - Hallom nyomoztok, eredmény?

Brindzik Gyuri hetedikes volt. Itt lakott a közelben. Napközi után gyakran együtt fociztak az utcán, vagy ha sikerült ellógniuk, az egész délutánt átjátszották. Petyusék osztálya nem napközis osztály volt, amiért ők iskola után szabadabban mozoghattak.

- Ki mondta neked, hogy nyomozunk? - érdeklődött Petyus.

- A verebek csiripelték. Egyébként az egész iskola tudja. - Átugrott az árkon és feléjük indult. Suttogva és sokat sejtető mozdulatok kíséretében tette hozzá: - Összefügg-e a nyomozásokkal, nem, gyanús helyet fedeztem fel. Az erdőszélén, a legelők alatt. Valóságos banditatányába botlottam.

- Nálunk nincsenek banditák - nevette ki Zoli.

- Akkor zshiványok.

- Zshiványok! - húzta a hangját szét Zoli. - Hol élsz te? A holdon? Esetleg csövesek.

- Érdekel, vagy nem érdekel benneteket?

- Megnézhetjük őket - válaszolta Petyus. - Benne vagytok? - fordult a többiekhez.

- Miért ne? Oké! - vágta rá azok.

Brindzik Gyurin stoplis cipő volt, amíg a többieken szandál, amiért Petyus kíváncsian bökött kezével a cipőjére.

- Fociztatok?

- Ah!

- Mostanában állandóan stoplis csukában jársz. Az iskolában is, holott oda nem szabad stoplisban belépni.

- A napközibe még úgysem. A linóleumot féltik, merthogy felkarcolja.

- Új?

- Ez a harmadik pár az idén. Az előbbi kettőt elveszítettem..., tényleg elveszítettem - erősítette meg, látva a társai kételkedő tekintetét. Apa, így fakadt ki... - A társai jó csattanót sejtve, vele együtt hötyörésztek. - Ha ezt is elveszted, maradj te is benne!

Kecskés Zoli kivételével felröhögtek.

Brindzik Gyuri, Kecskés Zolira sandítva, behízselgő mozdulatokkal lökte meg Petyust.

- Veszed észre, nem érti!

- Ne nézz hülyének! - kérte ki magának az, felhúzott orral.

- Na, mondd meg akkor, mire célzott az öregem?

- Haza ne menj, a csukád nélkül!

- Nyertél. Mit iszol, hideget, vagy meleget, esetleg a friss, hideg víz is megfelel? - Elkomolyodottan tette hozzá: - A felnőttek mindig úgy beszélnek rólunk, mintha nekik semmi közük nem lenne hozzánk. Holott, apa is így járt. Sokat mesél róla. Gyerekkorában állandóan leszakadt a szandáljának pántja. Az enyémmnek hasonlóképpen. Újat nem vesznek, a tornacipőmet meg eldugják előlem, merthogy szét-rugdalom. Ha nem lenne stoplis csukám, mezítláb járhatnék.

- Egy kis túlzás sosem árt - verte hátba Zoli.

- Költői túlzás.

- Költő vagy?

- Az hát, pénzköltő.

Így beszélgettek, húzták egymást, amíg ki nem értek az erdő szélére, ahol Brindzik Gyuri vezetésével egy elhagyatott tanyát fedeztek fel, amelyet lényegében mindannyian ismertek már, hiszen a múlt évben is erre kirándultak. Csakhogy akkor még laktak benne. Ismerték is őket, a télen költöztek be a faluba, a középső gyerek: Fábián Endre velük járt hatodikba. Most, messziről teljesen kihaltnak tűnt az udvar, ám mihelyt közelebb osontak, friss nyomokat fedeztek fel. Az ajtót, legnagyobb ámulatukra nyitva találták. Csak ketten léptek be azon, a többiek kint örködtek az udvaron. Miután csendesen behúzták maguk után, Brindzik Gyuri a társa felé súgta:

- Ha esetleg belebotlunk valakibe, mondjuk azt, hogy Endrét keressük!

Óriási rendetlenség fogadta őket. A sarokban rozoga vaságy állt, telegekkel. Szanaszéjjel szórt ruhák, férfi-női fehérneműdarabok, friss szagú dunnahuzatok, mintha a szárítókötélről kapkodták volna le valamennyit. Almaboros és barackpálinkás üvegek... Még egy kerék, fém tűzforintost is találtak. A régimódi tűzhelyen fazekak, friss húsleves és sült csirke ételmaradékokkal. A szekrényekben - két régi, rozoga szekrény is volt a málló falú helyiségben -, több kartondoboz, pipereszappan, sok csomag cukorka, csokoládé, kakaópor, cigaretta, két másik, nagy kartondobozban szardíniák, és még sok más egyéb áruféleségek árulkodtak valamiről, amire azonnal rájöttek.

- Te, ezek betörtek valahová - súgta Zoli.

- És meglovasítottak mindent, ami kézzel fogható - tette hozzá Brindzik Gyuri.

Zoli tovább suttogott:

- Ezt a sok ruhaféleséget, szerintem a szárítókötelekről kapkodták le.

Kint Petyus nézett szét. A társa, minden eshetőségre készen, valamivel távolabb húzódva fülelt. Sok csirkefejet talált a régi favágótöke mellett. Baltával csapkodhatták le azokat.

- Gyerekek! - fakadt ki, már kint Gyuri, melléjük érve, mert mindannyian összefutottak. - Boltokba törhettek be.

- Honnét szeded ezt? - bámult rá Petyus.

- Nem látod, telis-tele vannak a szekrények szajréval: konzervek, szappanok... Sok minden!

Petyus nem várta meg, amíg befejezi, tovább mondta:

- Tyúkokat lopnak el a faluból, Terus néni minap is panaszkodott anyának.

- Meg ágyneműket, ingeket, gatyákat, kombinékat...

- Ilyesmiket is láttatok? - kérdezte meg megint Petyus.

- Persze, tele van a szoba.

- Én meg, rengeteg tyúkfejet találtam...

- Amikből levest főztek, meg... megsütötték a csirkéket. Teljesen friss ételmaradékok vannak a tűzhelyen. Az ólaktól elemelték, itt megfőzték, megsütötték maguknak...

- Én azt hittem először, hogy a városból idetelepült egyszerű csövesek.

- Mi a különbség a betörők és a csövesek között?

- Azok bűnözők, ezek meg csavargók. A csövesek amolyan jópofa, állás és lakás nélküli, vagány ürgék. Csenni, könnyen elcsennek ezt-azt, de betörni, soha!

- Bejelentjük őket, vagy nem? - vágta szét Gyuri szakszerű, már-már nagyképű magyarázatát Petyus.

- A zsaruknak?

- Na... ná, majd az ENSZ-nek.

- Kötelességünk, elvégre egyik ifjúsági szervezetbe tartozunk.

- Szervezet... szervezet - röhögött fel Gyuri. - Hol élsz te? Apám szerint tudod milyen szervezet ez, mint náluk a szakszervezet. Ez sem zavar sok vizet, az sem.

- Te könnyen beszélsz, mert sehova, még a bandánkba sem tartozol. Nekünk fogadalmunk van. A becsületszavunkat adtuk rá.

Gyuri felhúzta a vállát.

- Tőlem bejelenthetitek.

Petyus nem sokat teketóriázott.

- Banda, figyelem! Szavazzunk! Aki egyetért azzal, hogy bejelentjük őket a rendőrségen, emelje fel a kezét!

Mindenki felemelte.

Kecskés Zoli ekkor magyarázón fordult Brindzik Gyurihoz. Keze-lába járt, mialatt beszélt.

- Mi nagyon komolyan vesszük a fogadalmunkat. Mindenféleképpen betartjuk azt. Ez a banda legfőbb alapszabálya.

- Bementek, és csak úgy bejelentitek? - képedt el Gyuri, mialatt olyan szemekkel lesett rájuk, mintha meg lennének hibbanva.

- Nem, ez nem lenne jó - rázta a fejét Petyus. - Mi nyomozunk. Ha rájönnek, egyből leállítanak bennünket. Ezért nekünk mindenféleképpen a háttérben kell maradnunk, jelen esetben. - Mit szóltok hozzá? - kérdezte meg a társaihoz fordulva.

- Teljes mértékben igazat adunk neked.

- Te - folytatta Zsolt, miután az előbb keletkezett zaj elcsendesedett. Eddig nagyokat hallgatott, most is olyan hangon beszélt, mintha még mindig törné a fejét valamin. - Hátha ezek törtek be az iskolánkba is.

- Meglehet, bár nehezen hiszem el - vágta rá Petyus elgondolkozva.

- Ezek, csak könnyen elemelhető dolgokat loptak el..., bá...ár, azok a dobozok...!

Mialatt a szót húzta, Zoli közbevágott:

- Írjunk a rendőröknek levelet. Valahogy így: A falu végén az erdőben...

- Tedd hozzá: a legelők melletti erdőben.

- A régi Fábián tanyán, és kész! - egyszerűsítette le Gyuri.

- Csövesek tanyáznak. Nem dolgoznak, lopnak. Nézzenek körül náluk!

- Te vagy a legjobb magyaros. Fogalmazd meg, és dobd be a levelesládájukba! - vágta el Zoli szavait Petyus, a többiek helyeslő bólogatása közben. Ezután Brindzik Gyurihoz fordult: - Te pedig... Szóval, pofa be!

- Oké! Hanem szívesen beállnék a bandátokba.

Petyusnak mintha erről jutott volna eszébe, hirtelen a homlokára paskolt, meg el is akarta odázni a választ.

- Az a pasas, tudjátok, ahová csatornán másztam fel a tetőre, onnét le az udvarba..., azt javasolta...

- A csatornán...? - vágott közbe, ámuldozón, felizgatott hangon Gyuri. Petyus azonban nem adott rá, tovább beszélt. - Azt javasolta, hogy banda helyett inkább a brigád nevet válasszuk!

- Ez olyan felnőttes, sőt öreges!

- Én is azt mondtam neki.

- Nekünk jó a banda is.

- Meg a seriff! - kapkodták ki egymás szájából a szavakat.

- Bevesztek, vagy nem? - türelmetlenkedett Brindzik Gyuri, mert nem engedte magát áztatni.

Petyus nem húzhatta tovább az időt.

- A banda elé terjeszthetem, de akkor ne mondj olyat, hogy mi nem sok vizet zavarunk!

- Nem én, szerelmetes őseim találták ki. Mikor kapok választ?

- Holnap, de ne áltasd magad, ezt előre megmondom!

- Oké, holnap. Most itt hagylak benneteket, mert sportköri foglalkozásom lesz az iskolában. Ha tanításra nem is, erre mindenféleképpen beugrok!

- Csak nem oda indultál? - kérdezte meg Petyus.

- De!

- Mi nem megyünk még haza? - Zsolt a többiekhez fordult s hozzátette: - Nem azért, mintha sietnék.

- Az én szüleim csak négy óra után érnek haza - jegyezte meg Zsolt.

- Az enyéme meg ötre - vágta rá nyomban utána Gyuri, de ha tovább maradok, akkor sem csapnak nyakon.

- Engem sem nagyon hiányolnak addig - válaszolta a többieknek Zoli.

- Gyuri elmegy, mi tovább nyomozunk! - indítványozta Petyus.

Mialatt beszélgettek, kiértek az erdőből. Kissé odébb jártak már, amikor Tomi váratlanul feltűnt a láthatáron. Már messziről kiabálta:

- Összevissza kereslek benneteket. - Nemcsak a szavai, a mozdulatai is ingerülteknek látszottak.

- Megmondtuk, hogy merre leszünk - kiabálták vissza.

- Végigjártam az egész Ady Endre utcát, ti sehol...

- Mert az erdőben voltunk.

- Az erdőben? - ámult el Tomi.

Melléje értek, ahol Petyus válasz helyett belekarolt, és elmesélt neki mindent.

Gyuri ezalatt futásnak eredt, ők, most már Tomival együtt mentek tovább, közben részletesen megbeszélték az előbbi levél tartalmát is. Éppen végeztek, amikor megpillantották az út szélén, közvetlenül a háza előtt, Frúwirth Terka nénit. Előtte nagy halom szénrakás, mellette vödör, szemet lapátolt bele. Nem régen hozhatták, mert még a friss kocsi nyoma is meglátszott.

- Nézzétek, a vén boszorkányt! - kiáltott fel Zoli.

- Te is haragszol rá? - fordult feléje Tomi.

Azért haragudtak rá a gyerekek, mivel szerintük Terka néni, megérdemelten vagy érdemtelenül valamennyijükbe belekötött. Valójában nem így volt. Terka néni ugyanis, valójában alapjában senkibe sem kötött bele, csak ha zavarták vagy csúfolták. Például a háza előtti részen fociztak, pattogtatták a labdát és ordítottak. A háza előtt széles járda húzódott. Régen építették, de még mindig igen jó állapotban volt. Azon is sokat labdáztak, sőt némelyek még a háza falának is nekiveregették a labdájukat, olykor a focijukat. Ilyenkor kijött, és a görbe botjával hadonászva zavarta el őket. Eközben olyan hangon rikácsolt, erősen foghíjas szájával, amelyből a nyelve hegye minduntalan kikíváncozott, s úgy mozgott, mint a kígyó fullánkja, amint a száján kifért. Persze a gyerekek sem maradtak adósak, mindenféle boszorkánynak, csotrogánynak nevezték, de leginkább ezt kiabálták rá: Púpos! Holott nem volt púpos, csak a háta volt görbe. Néha összegyűltek a háza előtt, és minden ok nélkül kórusban csúfolták: púpos, púpos...!

Bent a kertjében, közvetlenül a kerítése mellett, rengeteg virág díszlett: jácint, tulipán, pipavirág, török szegfű, krizantém s szebbnél szebb rózsák. Nagyon szépek voltak, szinte kínálták magukat, ám nem lehetett lopni, márpedig a gyerekek, csupán a bosszantására is letépdesték volna mind, mert Terka néni, vagy, amint ők nevezték: a vén púpos állandóan közelben leskelődött virágzás idején. Elrejtőzött a bokrok mögé, s ha valaki benyúlt a botjával, rávert a kezére. Ha valakinek mégis sikerült letépni néhányat, óriási sipítózás közben kinyitotta a kapuját és utána uszította a farkaskutyáját, amely tulajdonképpen nagyon szelíd állat volt, nem harapott, viszont arra nagyon megfelelt, hogy megijessze, elriasztja a gyerekeket a máskori lopás-

tól. Egyszer feljelentették miatta a községházán. Kiszállt a körzeti állatorvos, és megállapította: olyan vén, hogy már az is csoda, hogy még futni tud. Ettől független figyelmeztették: máskor ne uszítsa a gyerekekre a kutyáját! Ő azonban mit sem törődött velük, máskor is a gyerekekre uszította a kutyáját, ha virágot loptak tőle. Azért féltette ennyire a virágjait, mert a piacra hordta, ahol néhány forintért eladta.

- Mire ezt a sok szemet behordja, beleszakad - jegyezte meg Petyus.

- Megérdemli, gürizzen csak nyugodtan! - vágta rá epésen Tomi.

- Kit zavar vele? Kínlódjon nyugodtan! - tette hozzá, erős hangszállal Zsolt. - A múltkor virágot csentem tőle. Nem bentről, a járda széléről, és tudjátok mennyit? Egyetlen szálát, ő mégis utánam dobta a botját. - Durva röhögés közben folytatta: - Az árokba rúgtam, és elfutottam.

- Engem is végigvágott egyszer vele. - Petyusra is átragadt a nevetés -, mert ráléptem a kedvenc macskája farkára. A kapuban sütkérezett, én meg, nem készakarva, véletlenül, zutty a macska farkára! Mégis azt mondom - komolyodott el, szemöldökét összevonta, kíváncsian fürkészte a társai arcát - segítsünk neki!

- Meg vagy te huzatva! - förmedtek rá, mind a hárman, ha nem is egyforma szavakkal. Zoli, ezt is hozzátette: - Segítsen neki a fene!

- Pont neki? - kontrázott rá Tomi is. - Akit az egész utca, mindegy gyerek, felnőtt utál?

Petyus váratlanul megállt, s megöregedett nézéssel bámult a társaira. Homlokán a bőrét összevonta, mutatóját figyelmeztetőn felemelte.

- Papám nagyon bölcs ember. Többre tartom, mint aput. Ezt mondta egyszer, jól megjegyeztem: a mai fiatalok néha elgondolkozhatnak azon, hogy ők lesznek a holnap öregjei.

- Inkább sosem öregedjek meg, minthogy olyan legyek, mint ez a vén banya! - fakadt ki Tomi.

- Úgy beszélsz, mintha csak lennél - röhögött közbe Zoli. - Csak a nőkből lesz boszorkány.

- Már akiből! - vágott vissza Tomi -, mert az én nagyim, olyan... olyan igazi Őze néne!

- Az én nagyim úgy, de úgy félt bennünket! - ezt már Petyus jegezte meg. - A múltkor is, Tünde, a tesóm strandra ment a városba, mialatt a szatyójába pakolt így fakadt ki - utánozta: - Bezzeg az én időmben nem mehetél volna le a tóra bikiniben, meleg bugyi nélkül!

A többiek hangosan felröhögtek.

- Bikini, meg meleg bugyi!

A jóízű röhögést Zoli törte meg.

- Az én mamám is jó fej. Mindig ezt mondogatta kiskoromban: ha éjjel kell valami, kiabálj anyunak, én azonnal bemegyek hozzád!

Petyus egy erőszakos mozdulattal előre lépett.

- Jöttök, nem, én nélkületek is odamegyek, és segítek neki!

- Neki, éppen neki?

- Ennek a vén maskarának? - kiabáltak, mígnem Tomi letorkolta őket:

- Igaza van Petyusnak. Egyszer csak el kell valakinek kezdenie, ha ő nem, mi! - tört meg elsőként Tomi, és Petyus után indult. Miért másért, ha nem azért alakult meg a banda, hogy segítsünk valakinek!

- Jól van no! - dörmögött Zoli, mialatt durcásan ő is utánuk indult, mire Zsolt, ha másért nem: betyárbecsületből, lógó orral utána saty-tyogott.

- Nézzétek - fordult hozzájuk Petyus -, ha egyszer bandába tömőrültünk, engem seriffnek választottatok meg, valamivel másként kell élnünk, mint ezelőtt!

- Úgy beszélsz - vágta rá Zsolt, még mindig durcásan -, mintha ezelőtt nem segítettünk volna az öregeken. Minden évben volt az osztályunknak valakije, akit patronáltunk.

- Küldtek, mi mentünk. Most önérzetből, teljesen magunktól segítünk, mert nem nézhetjük el, ennek az öregasszonynak a kínlódását!

- Ami azt illeti, én még röhögnék is rajta, annyira utálok... - még tovább mondja, ha Petyus tekintetének éle bele nem fojtja a folytatást.

- Jó... jó - duzzogott tovább Zsolt -, de miért éppen neki, ennek a vén boszorkánynak segítünk?

- Most jössz, vagy nem? - vágott, most a változatosság kedvéért a szavába Tomi.

- Nem látod, hogy megyek?

- Akkor meg tartsd a szád!

Terus néni, amikor meglátta a közeledő fiúkat, reflexszerű mozdulattal emelte fel a botját, és megfenyegette őket.

- Megint piszkoskodtok? Már dolgozni sem hagytok? - Majd, mint-ha megérezte volna azok tisztességszándékát, félúton megállt kezében a bot. - Mit akartok?

- Segíteni.

- Se...gíteni? Ti? - végignézte őket, sokráncú arcából előbukkanó puli szemével, majd sokkal leengedettebben folytatta: - Ti, akik állandóan szekáltok engem?

- Lehet, hogy így volt - állt elő Petyus, öregesen, komoly mozdulatok kíséretében -, de ezentúl másként lesz. Bocsásson meg nekünk, Terus néni!

- Nacsak! Nem púpos, nem vén banya, nem boszorkány: Terus néni! - motyogta az öregasszony, fog nélküli ajkai közé szorult bizalmatlansággal.

- Behordjuk a szenét, felaprítjuk a fáját, ősszel, pedig felássuk a kertjét!

- Ti...i? - húzta a szót az öregasszony őszinte meghökkenéssel. Ebben a meghökkenésben, éppen úgy, mint az előbbi bizalmatlanságában, némi felszabadult öröm is vibrált.

- Mi - vágta rá a fiúk kórusban. Petyus ezt is hozzátette: - Sajnáljuk Terus nénit. Gyerekek vagyunk, de erősek, maga öreg, nem hagyhatjuk kínlódni!

Az öregasszony egészen váratlanul, a fiúk legnagyobb ámulatára, hirtelen elpityeredett. Úgy görgött végig ráncos arcának árkádjaiban a könny, mint tekergő esőcsepp a mohás háztetőn.

- Senkim sincs. A férjem a világháborúban veszett oda... - Felemelte a köténye szélét, és megtörölte megbolygatott pókhálónak szakadozott arcát. - Olyan egyedül élek, mint az ujjam. - Ti meg..., illetve a többiek csak piszkáltok. - Csendes pityergés közben folytatta: - Megöregedtem, besavanyodtam, nagyon besavanyodtam... Nagyon besavanyodtam, gyerekeim!

Petyus közbevágott.

- Szóljon nekünk, ha ezentúl is piszkálja még valaki!

Valósággal buzogott az önérzet édes megelégedettsége Petyusból, mialatt felvette a vödört, és a kupac szélére tette le.

- Te rakd bele a lapáttal - szólt rá ezután Zolira. - Mi felváltva hordjuk.

- Nincs még egy vödör, Terus néni? - kérdezte meg Zsolt.

- Van gyerekeim, van! - Máris futni kezdett, amint a lába bírta.

Nagyon murisan nézett ki ez a futásnak álcázott totyogás. A fiúk el is nevettek magukat. Fejét előre szegezte, lábai kalimpáltak. A kutyája engedelmes morgással futott elébe, mintha arra várna, hogy a gyerekekre uszítsa. A botjával tolta félre. Mivel az nehezen mozdult, ráfördedt:

- Menj a helyedre!

Jóval később jött ki. A gyerekek már azt hitték megfeledkezett róluk. Egyik kezében vödör, a másikban, egymás mellé rakva, mint pincér tányérja, négy nagy szelet lekváros kenyér. A botja a karjára akasztva lógott le.

- Nektek hoztam! Egyetek, gyerekeim! Valódi, falusi szilvalekvár. Nagyon kevesen főznek már ilyet. Ezt én főztem, tavaly.

Zoli jóízű mozdulatokkal simogatta meg a hasát. Petyus Tomira mosolygott, az visszakacsintott rá. Zsolt megelégedetten bólogatott. Nem ebédeltek még ma, amiért nagyon éhesek voltak. Szinte egyszerre kaptak a szilvalekváros kenyér után...

3.

Petyust váratlanul az igazgatójához hívták. Az iskolatitkár jött le érte. Ott egy rendőr várta.

Szekeres Péter riadtan torpant meg az ajtóban. Szeme, mint sebesült madár szárnya, ágról ágra, hol az igazgatójára, hol a rendőrré repdesett. Közben ezt gondolta: Ez jól bejött... Ha most nem lesz balhé, soha!

Az igazgató az asztalánál ült, amaz a fotelban, csakúgy feszült rajta a vadonatúj egyenruhája. Legalábbis Petyusnak úgy tűnt, vadonatúj egyenruhát visel.

A fotel mellett, hosszúkás, alacsony tárgyalóasztalon hamutálca, benne a rendőr félig elszívott cigarettája. Az igazgató kínálhatta meg, ugyanis ő is dohányzott. Meggyújtotta, és letette. Ezt a hamuja árulta el, amelyet az alig izzó parazsa, hosszan maga után hagyott. A cigaretta csökkent, a hamuja nőtt. Petyus akaratlanul arra gondolt: hogyan nem szívja, minek gyújtotta meg? Az apja is így szokta, ő azonban mindig rászólt: vagy szívja tovább, vagy nyomja el!

Olyan hosszan nézte, hogy a rendőr rászólt.

- Dohányzol, kisöreg? - Cinikusan mosolyogva tette hozzá: - Rágyújtasz?

- Petyusnak akaratlanul ugrott a szájára, nyilván a rendőr cinikussága készítette erre.

- Az igazgató bácsi előtt?

- No! - A rendőr a zsebébe nyúlt, ám az igazgató váratlanul felcsattanó szava, megállásra készítette:

- Egyszer már mondtam nektek: ide modern pedagógia, oda modern pedagógia, a hivatalos nevelési elvek: ha cigarettázáson kapok valakit a vécében, az udvaron, megpofozom! Bizony Isten, megpofozom! Nem a magam, a szüleitek nevében teszem!

A rendőr közbeszólt:

- Hadd látom, mennyire bátor fiú vagy! Most mondd meg: dohányzol, vagy nem dohányzol?

- Nem cigizem.

A rendőr az igazgatóhoz fordult:

- Akkor ebben maradtunk, igazgató bácsi!

Arra mintha átragadt volna a rendőr jókedve, nevetve válaszolt.

- Bolond lenne bevallani!... Ezek után.

A rendőr cigaretta helyett egy papírt vett elő a zsebéből. És az asztalra rakta Petyus elé.

Az a levél volt, Petyus azonnal megismerte, amelyet Kecskés Zoli ír, s dobott be a helyi rendőrőrs leveles-ládájába.

- Te írtad ezt a levelet? - pattogtatta meg a körmével a rendőr.

- Mi - vágta rá félénken, de habozás nélkül Petyus.

- Derék gyerekek vagytok. - Cinikusan elmosolyodott. - Főleg ezután, hogy nyíltan és megfélemlítés nélkül bevallottad, hogy nem dohányzol. Az egész osztály, vagy csak... -, húzta a szót, mígnem Petyus rávágta.

- A banda. Én vagyok a seriff.

- Seriff! - Nevetve tette hozzá: - Miért éppen seriff?

- Mert ez olyan... olyan - nem talált rá szót.

- Romantikus - segítette ki az igazgató.

- Nem mindennapos nálunk, igaz? - toldotta meg nevetve a rendőr, miközben felvette a levelet, és hadonászni kezdett azzal. - Hát akkor, ide figyelj, seriff! Amint mondtam előbb, derék gyerekek vagytok. Dicséretben részesítünk benneteket. Nemcsak azért, mivel nem dohányoztok, mivel bejelentést tettetek nálunk, egyszerű becsületből. - Az igazgatóhoz fordult: - Nem én találtam ki, ők írták le ezt! - Aláhúzta a körmével a kérdéses sort. - Itt van leírva - pöcögtette meg - fehéren, feketén.

Ezután megint Petyushoz fordult:

- A dicséretet írásban is megkapjátok. Egyébként elfogtuk őket, mármint a betörőket, kivétel nélkül valamennyien a zárkákban csücsülnek. Budapestről kitiltott személyek. Kettőjüket körözték. Mondanom sem kell, ismert tolvajok, csavargók. De - olyan mozdulatokkal emelte fel a levelet, mint igazoltatás után az átnézett jogosítványt -, máskor nyugodtan írjátok alá a neveteket, mert ez is beletartozik az előbb emlegetett becsületbe, vagy keressetek fel személyesen bennünket! A nyomozást pedig, mert ki ne tudná - enyhén élcelődő han-

gon folytatta: - széles körű s mindenre kiterjedő nyomozást folytatok, hagyjátok abba. Bízzátok ezt ránk, nyugodtan!

Az igazgató, már előzőleg belelapozott a 6. b. osztálynaplójába. Petyus azonnal felismerte a díszes borítójáról, majd a mutatóujjával hirtelen az egyik helyre bökött.

- Csak a legutolsó jegyeidet sorolom fel! Matematika egyes, történelem kettes, az élővilág úgyszintén... Jó, van néhány hármas és négyes is. - Újra felnézett a fiúra. - Inkább tanulj, fiam! A saját dolgot végezd! Ne üsd bele az orrod abba, amelyhez neked semmi közöd nincs! Vagy van talán?

- Az egyik osztálytársunk szüleit megvádolták, ezáltal Péter Zsoltot is befeketítették, rajta keresztül minket, a barátait is. Becsületbeli dologról van szó, ilyesmikkel pedig a rendőrség nem foglalkozik.

- Először is - vágott közbe a rendőr -, nem vádoltunk meg senkit, egyelőre csak gyanúsítottak vannak. Egyébként igaza van az igazgató bácsidnak. A ti kötelességetek a tanulás, miénk a nyomozás.

- Jó, majd beszélek a banda tagjaival, de azt előre megígérem a nevében: ezentúl négyesnél rosszabb jegyet nem viszünk haza! Egyébként minket csak az izgat, hogy Péter Zsolt szüleire kenték az egészet. Azért, mert az apja segédmunkás, az anyja takarítónő?

- Nem azért - csapott le a rendőr érces hangja. - Az apja iszákos, kötekedő alak. Többször ült már, tehát priuszos. Mint rendszeresen, ez logikus, nem, először ezeket a jómadarakat szedtük elő. Honnét tudták a betörők, hogy az iskola, ilyen-olyan új készülékeket vásárolt? Némelyik fel sem volt bontva még. Eredeti originált csomagolásban fűjták meg.. Ahhoz, hogy bejussanak a szertárba, két ajtót is fel kellett volna törniük, ám nem törtek fel egyet sem. Tehát kulccsal hatoltak be az épületbe. - Megint Petyusnak szegezte a mutatóujját. - No, seriff, te kit vennél először elő a mi helyünkben, ilyen előzmények után? Mert a nyomozást csak el kellett kezdenünk valahol? Nem azt, akinek kulcsa van az épülethez?

- Kulcsmásoló is van a faluban. Néhány perc alatt bármilyen kulcsot lekoppint.

- Ehhez azonban az eredeti kulcs is kell, seriff. Ezt pedig valakitől csak meg kellett szerezniük, nem? Házkutatást tartottunk, bevittük,

de mivel elfogadható alibit igazolt, elengedtük. Péternét meg éppen csak kihallgattuk.

Egy ideig mosolyogva nézte a fiút. Petyus azonban úgy érezte, ez nem mosoly, hanem mindenét átható tűz, amely valósággal égeti az arcát. El is kapta a tekintetét, újra a földet leste.

- Nos, seriff akkor hogyan egyezünk meg?

- Elengedték, igaz, ám amíg el nem kapjuk az eredeti betörőt s tolvajt, addig az iskola szemében Péterék maradnak bűnösök. Az egész falu velük van tele. - A rendőrré nézett, ő vissza. Szemei továbbra is szúrtak, amiért Petyus kissé megszeppenve tette hozzá: - Még ma beszélék a társaimmal...

Valamit még mondott volna, ám az igazgató megelőzte.

- Szép dolog volt, amit tettetek. Meg is kapjátok érte, a rendőrségi dicséret mellé az igazgatói dicséretet. A névsort és az ellenőrző könyveiteket az osztályfőnököktől kapom meg... - Felemelte a kezét. - De ne tovább! Ezentúl a tanulás terén jeleskedjete! - Megkocogtatta körmével az osztálynaplót. - Van mit javítanod, neked is, meg a társaidnak is! Ha akarod, az ő osztályzataikat is felolvasom!

- Tényleg nem állunk valami jól, de amint az előbb már megígértem, ezentúl nem lesz négyesnél rosszabb jegyünk. Ha mégis beugrik egy-egy, a következő órán kijavítjuk.

- Kissé másként hangzik, mint az eredeti ígéreted, ám legyen! - Az igazgató a rendőrré lesett, az vissza rá, egyikük sem szólt többet. Petyusnak úgy tűnt, mintha egymásra várnának, meglehetősen csak a gondolataikat rendezgették. Petyus egy ideig még várt, majd csendesen megkérdezte:

- Elmehetek?

A rendőr felállt, és kezét fogott vele.

- Vizontlátásra, seriff!

Nem gúnyolódott. Hangja elnéző volt, mint azé az apáé, akinek gyereke egész nap a történelmet magolta, másnap mégis egyest hozott haza belőle.

Petyus illedelmesen elköszönt, és csendesen becsukta maga mögött az ajtót.

A banda a lépcső aljánál várta.

- Mit akart? - estek neki egyszerre négyen is. - Miért hívatott a sztari?

Mindenki így hívta az igazgatót. Szerették, tavaly télen mégis ezt szavalta az egész iskola: Esik a hó, megbolondult az igazgató!

Petyus türelemre intette őket, mire közrefogták, és vele együtt elindultak a kijárat felé. Ez alatt mesélte el nekik:

- Egy rendőr is várt. Valamilyen írást küldenek majd, a sztaritól pedig pecsétet kapunk.

Az igazgatói beírásokat, mindegy, hogy intő volt az, vagy dicséret, egyszerűen pecsétesnek nevezték.

- Intőt? - kérdezte meg ezért valaki.

- Dicséretet.

Szinte egyszerre dörzsölgették össze örömben a kezeiket. Arcukon jóízű mosoly ragyogott, mialatt Petyus tovább beszélt:

- Csövesek voltak. Pestről kitiltották őket. Loptak, csavarogtak...

- Honnan tudhatták meg, hogy mi írtuk azt a levelet - kérdezte meg Zsolt elképedten, mintha ez ideig csak ez járt volna az eszébe. Nyomatott betűkkel írtam, azt is elferdítve.

- Kinyomozhatták.

- Ez a foglalkozásuk, nem?

- Bezzeg, az iskolánkba betörőt nem kapták el! - sorolták egymás szavába vágva.

Petyus elérkezettnek látta az időt, hogy kivágja.

- Ezentúl négyesnél rosszabb jegyeket nem gyűjthetünk be. Se egyes, se kettes, se hármas, legalább négyes! Világos?

Megint nekiestek.

- Ők mondták?

- Nem.

- Akkor..., miért van erre szükség?

- Miért, miért? - méltatlankodott Zsolt, egyébként ő volt közöttük a leggyengébb tanuló. - Szerintem becsületből.

- Bandatagok vagyunk, ami kötelez - buzgott a mindenén átütő önértzet Rapp Attikából.

- Szememre vetették - hűtötte le őket Petyus - az egyes, meg a kettes feleleteinket, és figyelmeztettek: a tanulással törődjünk inkább!

- Szó, ami szó - jegyezte meg Miszl Jancsi, akit nemrégén vettek be a bandába hetedikként - sokat rontottam, de ti sem csillogtok az utóbbi időben.

Petyus folytatta:

- Ha nem lesznek rossz jegyeink, nem köthetnek a tanulással többé belénk. Tehát, mindent bele! - Lecsendesültebben tette hozzá, hangsúlya azonban már előre dacolt a mondókájával. - A nyomozást pedig, legalábbis szerintem, abba kell hagynunk!

- Ők mondták? - kiáltott közbe Zsolt.

- Ők, viszont arra, hogy négyesnél rosszabb jegyünk nem lesz ezen túl, én adtam a szavamat, tehát: ne hagyjatok pácban, ha a banda marad!

- Az csak vili - buzgott tovább Attila. Miszl Jancsi azonban gyorsan letorkolta.

- A nyomozásra, mármint arra, hogy hagyjuk abba, mit mondtál nekik?

- Előbb megbeszélem veletek, ezt!

- Szerintem a négyes, ha nagyon nehéz is lesz betartanunk, reális. Ráhajtunk, és kész! Viszont a nyomozást ne hagyjuk abba! - kardoskodott az egyébként mindig csendes Tomi.

- A múlt évben, egyik éjjel kacsákat és pulykákat loptak el tőlünk. Korán reggel bejelentettük, mégis délben..., nem, nem: már két óra is elmúlt, mire kijöttek a rendőrök. - Zoli eltorzított hangon utánozta őket: - Miért nincs lakat az ajtón? Az ennyire kieső helyen kutyát kell tartani...! Jó két hónapra levelet kaptunk. Megszüntették a nyomozást. Ez állt benne. Meglássátok, ennek is az lesz a vége: megszüntetik a nyomozást.

Petyus körbelesett.

- Mindenki itt van?

- I...itt. I...itt.

- Akkor szavazzunk! Először, aki egyetért a négyessel... Afelett lehet, tehát az ötös jöhet, de egyes, kettes, hármas nem! Senki sem kényszerített, önként, a banda nevében ajánlottam fel, mert szerintem, nekünk ezentúl többet kell letennünk az asztalra, mint mások-

nak. Csak az szavazza meg, aki vállalja, önként vállalja, és nem hagyja cserben a bandát!

Még be sem fejezte, a kezek máris a magasba lendültek. Petyus ezért szinte ugyanazon szusszal folytatta:

- Másik, tovább nyomozunk, vagy...

- Éljen! - fakadt a kiáltás egyszerre a torkukból, és újra felemelték a kezeiket.

Egyhangúan szavazták meg.

- Eldöntöttük, úgymondhatnám: leszavaztatok, én mégis egyetértetek veletek. A továbbiakban úgy, amint régebben megbeszéltük: este és éjjel is folytatjuk a keresést!

- A nyomozást!

- Oké!

Közben véget ért a nagyszünet, mert becsengettek, amiért futásnak eredtek, hogy minél előbb a sorakozó helyükre érjenek. Onnét vonultak be, tanári felügyelettel az osztályaikba.

A 6. b-ben osztályfőnöki óra következett. Németh Gábor osztályfőnökük, egyben testnevelő tanáruk, a nyolcadikosokat vitte be a közeli városba kézilabda-versenyre, amiért megint Bakó Anna helyettesítette, akit valóságos üdvölgéssal fogadtak.

Miután meghallgatta a hetesek jelenését, beírta az osztálynaplóba a hiányzók neveit, a gyerekek elé állt.

- A mai osztályfőnöki órán a munkaerkölcsről beszélgetünk. Arról, hogy szerintetek ki a becsületes ember?

Szekeres Péter máris felnyújtotta a kezét.

- Szerintem, aki nem lop. Van egy ismerősöm. Nem velünk jár. Egyszer náluk jártam. Telis-tele volt a szekrényük ragasztós papírtékercekkal, vagy borítékokkal, indigókkal, matricákkal, képeslapokkal, meg több más papírral. A szülei a papírgyárban dolgoznak. Onnét lopták. Minek az nekik? Még eladni sem tudják, mert ki veszi meg a faluban?

- Ha eladhatnák, akkor...

- Nem! - vágott a tanárnő szavába Petyus, - a lopás mindenféleképpen bűn, erkölcstelen. Aki lop, az szerintem nem becsületes ember.

Gerendás Géza jelentkezett. A többiek már előre nevettek.

A tanárnő is ugyanolyan jókedvvel szólt rá:

- Halljuk, mit mesterkedett ki a ti híres mókamesteretek!
- Szerintem szabad lopni, csak ne vegyék észre.

Sokan felnevettek. Mikó Éva majdnem felsikított: - De hülye vagy! Géza értetlenkedően forgatta körbe a fejét.

- Apám mondta.

- Nem jól mondta - emelte fel a hangját a tanárnő, hogy túlharsogja a nevetőket. - Lopni nem szabad, ebben megegyeztünk. Erkölcstelen, és bűn is.

Váratlanul Gerendás Gézához fordult.

- Ha valaki előtted lopna, megakadályoznád? - Látva a fiú őszinte elképedését, gyorsan hozzátette: - Elég bátornak érzed magad ehhez?

- Minden attól függne, ki állna velem szemben.

Megint nevettek. A tanárnő alig bírta lecsillapítani őket.

- És mi a véleményetek a munkáról?

Többen közbekiabáltak, nyilván az előbbi mókás beköpés hatására.

- Úgy kell hozzáállni, hogy más is hozzáférjen.

- Fogjuk meg, és vigyék!

- Másoknak a javát, nekünk a maradéka is elégséges...

Még tovább zagyválnak, ha Bakó Anna tanárnő a katedrához nem megy. Az asztal lapjára rakta a két kezét, és neheztelően az osztályra figyelt. Fila Gergő úgy segített neki, hogy körbepisszegett. Amikor még mindig nem csitult el a zaj. Petyus egy: csend legyen! felkiáltással mindenkinek befogta a száját. A tanárnő ekkor, mint aki váratlanul felfedezett valamit, lábujjhegyre ágaskodott, és a kövér Hegedűs Móni felé lopakodott, akit csak az utolsó pillanatban lökött meg a padszomszédja: vigyázz, jön Homály, ezért, azon kívül, hogy a padjába dugja a szendvicsét, már mást nem tehetett.

- Eszünk, eszünk, órán is eszünk! - Erőltetetten körbe mosolygott. - Tudjátok, miért esznek a kövérek olyankor, amikor azt hiszik, hogy senki sem látja őket?

- Ne...em - vágta rá kórusban.

- Mert azt hiszik, hogy attól nem híznak.

- Ah! - kiabált közbe Gerendás Géza -, mivel éhesek.

A tanárnő Mónihoz fordult:

- Éhes vagy, lányom?

- Ne...em - pironkodott az.

- Aki anélkül eszik, hogy nem éhes - kiabált közbe illetlenül megint Gerendás Géza - az vagy kamasz, vagy sáska.

Több sem kellett a gyerekeknek, egymás szavába vágva csúfolták Mónit.

- Sáska... sáska!

- Csend legyen! - kiáltott végre rájuk a tanárnő.

Miután végre elült az általa felkavart vihar, gyorsan folytatta az előbb elkezdett témát, az osztály nagy tetszésére, még mindig vidáman.

- Jól jegyezzétek meg, gyerekeim! Ha az ember nem akar dolgozni, akkor is munkálkodnia kell, hogy ne kelljen dolgoznia... Most pedig - emelte fel a hangját, teljesen komolyra fordítva a szót -, jó lenne, ha arról beszélnétek nekem, hogy mit dolgoznak a szüleitek!

Megint Gerendás Géza jelentkezett. A tanárnő elnézőn mosolyogva bökött feléje a fejével: - Mondd!

- Az én apukámék minden hétfőn tapasztalatcserén vesznek részt. Kedden értekezletet tartanak, szerdán a nőknek aerobik, a férfiaknak sport, kirándulás és a többi! Igazán dolgoznia csak csütörtökön kell.

A tanárnő savanyúan húzta el a száját.

- Legyen jó napod, én is olvasok Ludas Matyit, ezért rákérdezek: délelőtt, vagy délután?

- Este otthon a garázsban fusizik, autókat, motrokat javít.

A tanárnő váratlanul rákiáltott.

- Ezentúl egy szót se többet! Kardos Szilvia, a te anyukád mit dolgozik?

Az apja meghalt, ezt mindenki tudta.

- Konyhalány. Szabadnapjain vattacukrot és hűsítőt árul a sportpályán.

Gerendás Géza csak nem állhatta meg, felállt, és semmivel sem tördöve beszélni kezdett.

- Tanár néni! Manapság az emberek két nagy csoportra oszlanak. Az egyik verejtékezve dolgozik, a másik hűsítőt árul nekik.

Szilvia szemei szikrát hánytak, amikor Gerendás Géza felé fordult:

- Fogadom, hogy az én anyukán sokkal többet dolgozik, mint a te anyád!

Bakó Anna tanárnő ezután ismét kezébe vette azt a kormányrudat, amelyet az előbb olyan könnyedén kiengedett a markából, s ezentúl a legkisebb közbeszólást, vihogást sem tűrte el. Igaz, eközben két fiúnak, köztük volt Gerendás Géza is, bekérte az ellenőrzőjét. Ezért nyugodtan beszélhetett tovább az erkölcsről, a becsületről.

- Szerintem - mondta Miszl Jancsi, miután jelentkezett, és engedélyt kapott a tanárnőtől -, az is erkölcsös cselekedet, ha valaki segít a társának. Például, alaptalanul vádolják meg a szüleit, ő bandát szervez...

- Bandát! Ki szervezett bandát? - képedt el a tanárnő mesterségesen.

- Még nem tetszett hallani? Fila Gergő, Szekeres Petyus, a seriff...

Tudott róla, most mégis őszinte elismeréssel bólogatott a két fiú felé, főleg Petyusra.

- Te, aki állandóan verekedtél! Nem akartam elhinni, amikor meghallottam.

Petyus felrántotta a vállát, s a padjában lapított, ugyanis nem szerette, ha dicsérték.

A továbbiakban, most beszéltek az egész osztály előtt ennyire nyíltan a bandáról, majdnem az óra végéig, már csak erről esett szó, amikor is a tanárnő ezzel fejezte be:

- A munkáról kezdtünk el beszélgetni, ezzel is fejezem be. A munka tette emberré az embert. S a munka az, amely nélkül nem élhet az ember, mert mi más tartaná el? A ti munkátok: a tanulás. A banda csak erkölcsi kategóriába tartozó pótcselekvés, szerintem bármilyen szép dolgokat is hallottam róla, játék.

A kicsengetés után, mivel ez volt az utolsó órájuk, kapkodón pakolni kezdtek. Máskor is megtörtént az ilyesmi, ugyanis ebben az iskolában kabinetszerű oktatás folyt, amiért a felsősök, majdnem valamennyi órára, más és más terembe vándoroltak át. Most azonban hazamentek, ezért pakoltak össze ennyire lázasan.

A banda tagjai ezen a délután kettesével járták a falut. Csak estére verődtek újra csoportba, ugyanis másnak tanítási szünet volt, tehát ráértek.

Apró szendergéssel ereszkedett le a falusi este, hogy rövid ásítózás után átadja helyét a sokfényű csillagos éjjelnek. A távoli utcából süldő legények hazafelé tartó hangos zsvajja versenyezett a kutyák éles vonyításával. A közeli tó felől békakurtytolás hallatszott. A sáncszéli fűben szöcskék ciripeltek. A templom körüli óriási, évszázados fákon bagoly huhogott. Némely ház ablakából televízió hangja szűrődött ki, az Esti Híradó utolsó kiadása.

Igazi hamisítatlan falusi éjjel volt.

A banda tagjai, hatan, az árok szélén ültek. Előbb a legutóbbi osztályfőnöki óráról beszélgettek, most hallgattak.

A hosszabb ideig tartó álmos csendet Fazekas Tomi törte meg.

- Szerintetek, mi történne, ha átfúrnánk a földet?

- Miről jutott eszedbe ez a hülyeség? - nevetett fel Zoli.

- A tegnap elkezdett ásatásokról.

- Ásatásokról! Hol ásnak? - ámuldozott Zsolt.

- Nem tudod? A Libalegelőn.

- Libalegelő! - szisszent fel ironikusan Gergő. - Talán már egyetlen liba sincs a faluban.

- Mégis így nevezi azt a részt mindenki. Állítólag honfoglalás kori sírokra bukkantak. Én magam is láttam, egy teljesen ép csontvázat. Az egyik helyen igen mélyre leástak. Leereszkedtem az ott lévő létrán, jóval melegebb volt, mint fent. Szerintetek, igaz, hogy harminchárom méterenként, állandóan emelkedik a hőmérséklet?

- A geometrikus gradiens szerint, csak öt-tíz kilométerig...

- Miket beszélsz te! - fordult Gergő, Tomihoz. - Kitől hallottad ezt a hülyeséget, mert valójában, ki a fene mérte meg?

- Olvastam. Ha nem tudnád, én geológus leszek.

- Aranyat is találtak? - kérdezett közbe Attila, mit sem törődve a többekkel.

- Nem tudom. Én csak azt egy csontvázat láttam, meg sok szétszórt kacatot.

- És, milyen volt? A fogai - mutatta Tomi -, így vicsorogtak, mi?

Alig fejezte be, a túloldalon egy férfi tűnt fel. Fején keménykalap, hátán zsák.

Gergő meglökte Tomit.

- Pszt!

- Keménykalap, mint a filmekben - jegyezte meg fogai között át-szűrve a hangokat Gergő.

Tomi visszasúgta:

- Te, ez halottat visz. - Nyilván az előbbi beszélgetésük hatására jutott eszébe.

Petyus, némi fejtörés után felmérve a helyzetet, a társaihoz fordult?

- Lapuljunk le, nehogy észrevegyen! - Miután a földre húzódtak, tovább rendelkezett: - Zoli és én utána lopózunk. Ti, Gergő vezetésével, itt maradtok. Esetleg oszlojatok két csoportba, és nézzetek szét a környéken!

- Ne fedezzünk inkább benneteket? - suttogta Gergő, nyilván szeretett volna velük menni.

- Ne!

- Oké, seriff! - vágta rá kissé kelleetlenül.

Petyus kilépett az árokból, Zoli árnyékként követte. A többiek, mint madárfiókák a fészükben, csak a nyakukat nyújtogatták utánuk...

Két hosszú utcán át követték. Körülöttük csendes csoszogással moccogott a nyári éjjel.

Az illető több helyen megállt, leginkább ott, ahol a betonkerítésnek szegélye volt, ahová a zsákját lehelyezhette, s pihent.

- Ez tényleg halott lesz. Meglátod, hogy halott lesz! Egészen bizonyos: halott van a zsákban - erősködött Zsolt, ám Petyus mindig lepisszegte.

Végre egy házhoz ért, s megállt. Kulcsot kotorászott elő a zsebéből, zsákját, amíg kinyitotta a kaput, a földre helyezte.

- Egészen biztosan halott. Nézd csak meg az alakját. Megölte, hazaviszi, és elássa... Vagy eltüzel. Minap is ezt csinálta az egyik ürge a tévében. Már nálunk is van annyi gazdag ember, mint Dániában. Kifosztotta... A rendőrök, pedig - húzta a szót - tudhatod: harmadik hete történt a betörés, eredmény meg semmi!

Az iskola betörésére gondolt.

Petyus csak fél füllel hallgatott rá. Minden figyelmét az idegen férfi kötötte le, aki, miután kitérte a kiskaput, felemelte a földről a zsákot. Nehéz lehetett, mert felnyögött.

Zoli ekkor ismét meglökte a társát.

- Nehéz neki a halott. Kicsi, de kövér ember lehet.

Az visszalökte a könyökével.

- Mert, ki mást, ha nem gazdagot ölt meg. A gazdagok, pedig mind kövérek -, mert végül már ő is elhitte, hogy halott van a zsákban.

- Hogyne lennének kövérek, amikor téliszalámit, sonkát zabálnak..., meg grillcsirkét.

Onnét jutott eszébe, mivel ezeket ő is nagyon szerette. Szájában nyál gyűlt, gyomra akaratlanul korogni kezdett.

Miután becsukódott a kapu, nem zárta be, amely azonnal szöveget ütött a gyerekek fejébe.

Egy ideig elámulva lesték a kaput, majd Petyus hirtelen Zolihoz fordult:

- Belopózok, te várj meg itt!

- Vigyázz, mert szerintem biztosan visszajön, s bezárja a kapuját! Nehogy azt hidd, véletlenül hagyta nyitva! Leteszi, és visszajön. Másként hogyan ássa el? Ha pedig eltüzeli, befűt, feldarabolja... Csak nem hagyja nyitva az ajtót ez alatt!

- Az ajtót, a kaput!

- Nem mindegy?

Petyus fölényesen legyintett. Mintha ezt mondaná: jól van, legyen egyszer igazad! Majd megszólalt:

- A kerítés alacsony, szögesdrót nincs, könnyedén kimászok, ha mégis becsukná a kaput.

A kapu szót jól kihangsúlyozta, mintha készakarva akarná kiemelni. Zoli azonban ebből semmit sem vett észre. Gyanútlanul fordult Petyushoz.

- Siess, nehogy összetalálkozzatok!

Az máris indult.

Könnyűszerrel bejutott a kapun. Bent azonnal a fal mellé állt, és szétnézett. Nem messzire tőle, a hatalmas diófa körvonalai sötétlet-

tek. Alatta kutyaól, kutya azonban sehol. Látott még néhány mozdulatlan tárgyat, ám a sötétség miatt egyikről sem állapíthatta meg rendeltetéseiket. Miután semmi gyanúsat nem észlelt, odébb lopózott. Kezét egyetlen pillanatra sem vette le a falról, amiért olyan mozdulatokkal haladt tovább, mintha mászna, legalábbis vak lenne. Eközben a ház végében kis épületet fedezett fel. Nyilván nyári konyha lehetett.

Vajon melyikbe mehetett be az illető?

A ház ablakai sötétek voltak. Az ajtó behúzva. Odaosont, s hallgatózott. Van-e előszoba? Vagy egyenesen a konyhába nyílik? A házról - régimódi kis házacská - és az ajtóról ítélve, nincsen. Zsoltéknál is ugyanilyen sima, ablak nélküli ajtó van, és náluk sincs előszoba.

Rövid fejtörés után, kis követ vett fel, és az egyetlen udvarra néző ablak üvegéhez dobta, és várt. Szíve a torkában dobogott. Lábai a földbe gyökereztek, mégis minden pillanatban készek a menekülésre. Lélegzetét visszafojtotta.

Semmi. Ekkor megint nekidobott egy követ az üvegnek, majdnem betörte. Meg is lett a látszata. Az ajtó kinyílt. Az előbbi férfi lépett ki, csak most kalap nélkül s ingben.

Petyusnak, akaratlanul is az előbbi keménykalap jutott eszébe. Honnét szerezhetette, s miért hordja manapság ezt a régimódi, nevetséges kalapot? A Magyar Nemzeti Múzeumban látott ilyet, iskolaki-ránduláskor.

- Ki az? - vágta szét gondolatainak vékonyka szálát a férfi bosszúsággal keveredett riadalma. Feje körbejárt, kezében bot, meglehetősen, Petyus nem látta világosan.

Miután nem kapott választ, mélységes csend vette körül, odébb ment, a ház végébe. Az ajtót tárva hagyta. Eddig minden úgy történt, amint Petyus eltervezte. Izmai megfeszültek, s néhány pillanatnyi habozás után, semmivel sem törődve, az ajtóhoz lopózkodott, és besurrant a házba.

Jól gondolta előbb. Előszoba nincs, amiért egyenesen a konyhába jutott. Közepén asztal, rajta gyertya égett. Mellette kredenc, szemben azzal fekhely. Az előbbi zsák, benne az a valami, amelyet ők, gyer-

metegen felcsigázott képzeletükben hullának véltek, egy széken hevert.

Milyen kísérteties ez a gyertyapislákolás! Árnyak a falon, ugrándozó csillogás kredenc üvegén... Hátán a bőr, mint szellő a felborzolódtott hullámokon, lúdbőrözött a rátörő félelmétől. Szája kiszáradt, lélegzete lelassult. Gondolkodás nélkül bújt be az ágy alá, amelyet előbb dikószerű, alacsony fekhelynek nézett. Idejében, mert alig ért be, máris visszajött az előbbi férfi.

Miért gyertya ég, s nem a villany? - erre gondolt Petyus lefelől az ágy alatt. Áramszünet lenne, vagy... Azért szakadt szét előbbi gondolatainak gyengén összekuszálódott szálacskája, mert eszébe jutott, hogy kint, az utcaszéleken égtek a villanyok, amely maga sem tudta miért, még jobban megriasztotta. És a kalap, a bohóckalap? Hová tehetted? A cirkuszban látott olyat. Mikor is? Itt a téren, a sátorcirkuszban. A kalap, holott most nem az érdekes, a zsák! Vajon, mi lehet benne? Hogyan tudhatja meg? Mert jó, bejutott ide, de mi lesz ettán? Mi történik, ha bekulcsolja az ajtót, miként jut ki innét? Zsolt előbbi szavai jutottak eszébe: Ha halott van benne, biztosan feldarabolja. Erre a gondolatra, akaratlanul összerázta a borzadalom, ugyanis neki végig kell néznie az egészet. És, ha észreveszi őt, s megöli? Megöli, és feldarabolja!

A szomszédos helyiségből, az egyetlen szobából kutyavakkantás ütötte meg a fülét. Az ajtót kaparászta, s fel-felugatott.

A férfi feléje kiáltott.

- Vért érzel, mi? Máskor meg se nyikkansz, most meg az ajtót kaparászod? - Mintha meggondolta volna magát, az ajtóhoz lépett, kinyitotta, és a kutyájára förmedt: - Takarodj ki innét!

Az kiugrott az ajtón, de még a konyhában maradt. Felütötte a fejét, és körbeszimatolt, majd a követ szaglászva egy bizonyos irányba igyekezett.

A zsák az ágy és a kutya közötti részen hevert, ezért nem lehetett tudni, melyikhez tart. A férfi, mindenesetre a zsák tartalmát féltette tőle. Kitérte az udvarra nyíló ajtót, seprőt ragadott, és mérgesen a kutyájára csapott vele.

- Takarodj ki azonnal! - az orra alatt súgta: - Hús szagot érzel, mi?

Amitől Petyusnak még a szívverése is elállt az ágy alatt. Lélegzetét visszafojtotta, kezei remegtek, lábai megdermedtek. Újra Zsoltra gondolt, és a jóslatára: tényleg hulla van a zsákban... Meg önmagát szidta, amiért idejött, egyáltalán nem értve, hogyan s miként történhetett meg vele ez az egész!

Nagyon, nagyon félt.

A kutya behúzott farkokkal osont ki. Az ajtóban azonban megállt, és visszanézett, mire a férfi feléje dobta a seprőjét.

- Nem mész ki innét!

Az ijedten menekült el onnét, ki a sötétbe. Úgy látszik tudta már: mivel jár, ha nem engedelmeskedik.

Mindezek ellenére, mielőtt a férfi becsukhatta volna az ajtót, ismét visszajött, és bedugta fejét az ajtón.

A férfi odaszaladt, s feléje rúgott.

- Megállj csak, szereted, nem, megkötlek! Majd adok én neked húst, habár - tette hozzá leeresztett, mosolygós hangon - kapsz majd, csak várd ki a sorodat!

Anélkül, hogy az ajtót becsukta volna, kilépett, és nyilván azzal a szándékkal, amint megmondta, a kutya után ment, hogy megkösse.

Petyus pillanatok alatt kimászott az ágy alól, de mielőtt kimenekült volna a házból, összeszedve bátorságának utolsó foszlányait, a zsákhoz lépett, és remegő ujjakkal megemelte a szélét. Nem volt bekötte, mert nem maradt hely a zsák szélének összefogására, a madzag részére.

Őz volt benne. Egy drót tapadt hozzá, nyilván a hurok, amellyel az orvvadász megfogta.

Nem nézelődött tovább. Az ajtóhoz rohant, azon ki az udvarra, ám alig ért a sarokra, az előbbi konyhában felgyulladt a villany.

Mégis áramszünet volt - gondolta magában, mialatt a kapuhoz futott. Be volt csukva, holott ők..., ah! - Legyintett. Nem emlékezett már rá: becsukta-e, nem. Egyszerűen átmászott rajta.

A társai felé futva jutott eszébe: nem kulcsolta be, ezért csak ki kellett volna nyitnia, és kész!

Majdnem felnevetett.

A szemben lévő ház fölül a hold kopasz feje emelkedett ki, hogy bearanyozza aransárga fényével az éjszaka kormos leplét.

Petyus az árokhoz lépett, és a még mindig lapuló társaira szólt:

- Kijöhettek!

Elsőként Zsolt mászott ki.

- Áramszünet volt? - kérdezte meg Petyus a ruhájáról a száraz füvet levergető fiútól.

- Alig tűntél el, máris kialudtak a villanyok. - Majd kapkodón ezt is hozzátette: - Sikerült megtudnod valamit?

- Egy őz van a zsákban. Hurokban fogta meg. Orvadász.

Egymásnak dőltek, és felszabadultan nevetni kezdtek.

4.

Péter Zsolt mélyen lehangolódott tekintettel leste az apját. Az előbb ért haza, teljesen részegen.

Haja csapzottan lógott a szemébe. A sapkáját elhagyta valahol. Szája szélén nyál csurgott le az ajkára. Mozgása merev, lábai meg-megroggyantak. Nézése erősen bamba volt. Megüvegesedett szemgolyói, mint a halé, kifejezéstelenül merengtek.

Először sajnálta, később kifejezett undor fogta el.

- Vacsora? - követelőzőtt, miközben lerogyott a legközelebbi hokedlira. Elnehezült kezeit, mintha nem tudná, mit kezdjen vele, az asztalra fektette.

Az anyja, mielőtt válaszolt volna, ideges toporgással járta körül.

- Vacsora, délután öt órakor? Nyáron? Nézd, mennyire világos van! Más még haza sem ért a munkából... A gyerekek is csak az előbb uzsonnáztak, zsíros kenyeret, újhagymával.

- Nem érdekel a dumád! Vacsorázni akarok! Férfi dolga a kereset, asszonyé a koszt.

- Kereset! - ironizált kesernyésen. - Fogadom, hogy egyetlen fillért sem hoztál haza, mert ugye ma kaptál fizetést!

- Kuss!

Az asszony a tűzhelyhez lépett, és emelgetni kezdte a lábas fedőjét.

- Pihenj le egy kicsit! - motyogta közben félénken. - Nem tudtam, mikor érsz haza. Mire felébredsz, készen lesz a vacsora. Lecsót főzök, tojást ütök rá, amint szereted. Akkora kijózanodsz, mert most, ismerd be: részeg vagy!

A férfi előbbi állapotát meghazudtolón ugrott fel. A felesége mellé akart lépni, ám félúton megállt, s ráförmedt:

- Tudod, ki vagyok én?

Az savanyún elhúzta a szája szélét, és elfordult.

A férje elordította magát.

- Én vagyok én..., az ember! - A mellére csapott az öklével, nyilván nyomatéknak szánta, ám olyan nagyra sikerült, hogy az erősen részeg ember megtántorodott, és nekiesett az asztalnak. Az a konyhaszek-

rénynek csúszott, olyat zökkent, mintha összetört volna minden. A virágváza a konyha mozaikkövére esett, és száz darabra törött. Nemrégén tette oda az asszony, hogy helyet csináljon a gyerekeknek a tanuláshoz.

- Egy... egy ilyen embert csúfolsz, te részegnek? - kiabálta a férfi, mihelyt az asztal sarkába fogódzkodva sikerült helyreállítani az egyensúlyát. Szája habzott, előbbi halszemeit vér öntötte el. - Lökdösöl, leverted a virágvázát... Vacsora semmi, csak sértegetsz! Egy... egy ilyen embert sértegetsz?

Káromkodott, közben baljós, dülöngélő mozdulatokkal közeledett a felesége felé.

Az elkapta, előbb a kislánya, utána Zsolt kezét, és pánikszerűn maga után húzva őket menekülni kezdett a kijárat felé.

A férfi megfordult, majdnem hanyatt esett, s utánuk kiabált.

- Menjetez csak, de vissza ne gyertek többé! Ide... a - s megint káromkodott.

- Anya! - állt elő Zsolt, kint az udvaron -, ha nagy leszek, én, én megölöm aput!

- Apádat? Az édesapádat?- horkant fel kétségbeesetten az anyja.

- Ő nem apa, állat! Láttad a nadrágját? Elöl-hátul összezsínálta magát.

- Sajnos mindig ezt teszi, ha részeg.

- Hogy mehettél hozzá, ehhez... Ehhez a... - kamasz hangja előbb csak mutált, aztán az érthetlenségig eltorzult a hirtelen felkavarodó felindultságától, ezért csak ennyit lehetett kivenni a hosszú dühkitőréséből: - Válj el tőle!

- Apád diákkoromtól udvarolt nekem. Utána évekig jártunk együtt...

- Nevetséges.

- A lányok többsége nevetséges okokból megy férjhez, fiam.

- Akkor válj el tőle, te is nevetséges okból! Elöl-hátul csupa mocok. Kell ettől nevetségesebb alak? Undorító így látni aput!

Panni hatéves volt. Eddig nem szólt bele. Az anyjába kapaszkodott, és remegett. Most egészen váratlanul felcsillant a szeme.

- Tényleg válj el, anyu, és menj férjhez Imre bácsihoz! - Ő eladó a közeli boltban. - Állandóan csokit zabálhatnak.

Zsolt elkapta a húga kezét s megrázta.

- Ne szakítsd félbe anyut, ha engem hallgat! - Ezután ismét az anyjához fordult: - Komolyan mondom. Inkább én is dolgozom. Meglátod, mennyire könnyen elhelyezkedek, csak hagyjuk itt aput!

- Nem volt mindig ilyen. Rossz társaságba keveredett. Otthagyta a szakmáját. Igaz, itt jóval többet keres, de mit ér vele, ha rendszeresen elissza. Mert a társai! - emelte feljebb a hangját. - Ettől függetlenül - költözött némi melegség a hangjába -, én még mindig hiszek benne. Meglátjátok, megváltozik egyszer! Én vissza is megyek hozzá, ti maradjatok kint!

Zsolt elkapta a kezét.

- Megver. A múlt héten is megvert. Már elfelejtetted? Menjetelek át Ági nénihez, én bemegyek a faluba! - Uralkodni akart magán, mégis valósággal dőlt belőle a keserűség, kacskaringózott, mint feldőlt pohárból a víz. - Nem csoda, ha lenéznek bennünket, hogy rátok fogták a betörést is. Eddig, mentegettünk titeket, ám én még ma megmondom az osztálytársaimnak: ne tegyenek értünk többé semmit!

A fejét verte, és tovább kesergett.

- Másnak az apja, miért nem ilyen? Mellbe vágja magát, és hanyatt esik. Nevetséges, nem?

- Nem esett el.

- Mert ott volt az asztal. - Erős gúnnnyal folytatta: - Ő, az ember, aki elől-hátul összecsinálja magát a gyerekei előtt! Pont én, én fogtam ki! Se rendes házuk, semmink nincs! Mások, ha látnád, milyen házakban élnek! Emeletesek, tetőtér beépítettek, a különszobák, s a bútorok? Nekünk még egy rendes szőnyegünk sincs! Színes televízió. Magnó, lemezjátszó... Ugyan!

Az anyja selymes kezű simogatása állította meg szavainak keserű ömlengését.

- Menj el Szekeres Péterékhez! - Tovább simogatta. - Mi pedig tényleg átmegyünk Ági nénédékhez.

Zsolt dacos mozdulatokkal rántotta el a fejét. Nagykasasz volt, őt ne simogassa senki, és már rohant is. Menet közben kiáltotta vissza:

- Csókolom, szia Panni!

Az anyja utána kiáltott:

- Ne maradj sokáig!

Zsolt egyetlen pillanatra sem állt meg, úgy kiabált vissza:

- Hagyd nyitva az ablakot, bemászok...

Petyus tanult. Zsolt valósággal bevágódott az ajtón, és szó nélkül leült melléje. Lihegett, szemét a parkettára ejtette, s hallgatott.

- Miért rohantál ennyire? - szólt az rá, mialatt jobban végignézte. - Valami bajod van? Kergettek?

- Apa megint részeg. Hazajött, persze fizetés megint semmi. Nem mondta, de fogadom: az utolsó fillérig elitta, eljászotta a keresetét. Csupa piszok...

- Elesett?

- Össze csinálta magát.

- Elzavart, vagy... - a szót húzta, mígnem Zsolt rávágta: - Kiabált, mert nálunk ilyen a családi beszélgetés: ordibálás, káromkodás, s az a sok ocsmány szó! Menekülés a világ négy sarkába. - Elérzékenyülten tette hozzá: - Nem úgy, mint nálatok!

- Szüleink beszélgetése nálunk is csak... csak - a szavakat kereste, nem találta, sebtében rávágta -, remény, hogy a másik odahallgat.

Humorizált, nyilván, hogy felvidítsa a barátja lekókadtt kedélyét.

- Ha apu észreveszi, hogy anyunak új cipője van, botrányt csap, mert megint: a cipő, ha nem veszi észre, anyu kapja fel a vizet, mert téged semmi sem érdekel! Este meg állandóan azon szövegelnek, hogy melyik csatornára kapcsolják a televíziót.

- A színes, a nagyképernyős televíziót, igaz?

- Azt..., de nem mindegy?

- Nekünk még az sincs, holott lehetne.

Petyus úgy tett, mintha nem hallaná, ott folytatta, ahol az előbb abahagyta.

- Legtöbbször apu győz, mert ugye, ő a család feje. Ki más dönthetné el, hogy melyik csatornára kapcsoljuk a tévét! Mert apu szava nálunk szent, amelyet persze anyu sosem tart be. Ha mégis neki ad igazat, ránk kacsint: várjatok, úgyis azonnal elalszik!

Váratlanul elkomolyodva fordult Zsolthoz.

- Ha felnősz, ugye te nem iszol? Mert én utálom a szeszt. A Colát, azt beveszi a hasam!

- Az alma, mondaná Homály, néha nem csak messzire esik a fájától, hanem el is gurulhat. Mert én aztán igazán messzire gurultam apámtól! Ha megnősülök, inkább otthon segíték az asszonyok, minthogy a kocsmát bújjam!

- Apu is ezt teszi - nevetett közbe Petyus. - Például kitarja az ajtót, hogy anyu beférjen a két tele kosárral.

- Én... én legszívesebben kimennék vidékre.

- Neked ez a falu, ahol élünk, nem vidék?

- Se város, se igazi falu. Öszvér. Pest közel. Az emberek zöme ott melózik. Se városiak, se falusiak. Kétlakiak. Az alföldi faluk, azok az igaziak! Búboskemence, betyárok...

Petyus közbenevetett.

- Hol van az már! A régi könyvekben. Az elkeseredés beszél belőled - erőltetetten tovább nevetett: - Rád jött a hopparé.

- Igaz is, azért jöttem: hagyjuk abba a nyomozást! Semmit, semmit se tegyetek többé értünk!

- Nem, ezt nem lehet - rázta elcsendesedetten a fejét Petyus. - Ez már nem te és a szüleid ügye, a miénk, az egész bandáé! Becsületbeli ügy, mert az egész iskola tud róla, nem dobhatjuk be az unalmast!

- Hetek óta nyomozunk, eredmény semmi. - Hangja valahogy most élesebbé, kissé cinikussá vált. - Nyomozunk? Céltalanul járjuk a falut. Lódörgünk.

- Addig jár a korsó a kútra...

Nem folytathatta, mert Zsolt közbevágott:

- Amíg el nem törik.

- Meglehet, de vízzel is megtelhet. A tolvaj, vagy a tolvajok, gyalog, legföljebb biciklivel vitték el, amiket elvittek. Ugyanis, amint megtudtuk, más nyom semmi nincs. Nem messzire vihették, tehát igenis, itt koslatunk a faluban! Itt laknak, meglehet, itt is próbálják meg elpasszolni. Legfeljebb beviszik Pestre. Ezért szobrozunk, tartjuk szemmel a buszmegállókat s a vasútállomást. A tolvajok várnak egy kicsit, mert nem bolondok azonnal passzra dobni az árut! Aztán a tolvaj, vagy a tolvajok könnyen vérszemet kapnak, nem elégszenek

meg ennyivel. Még jobban felbátorodnak, mert ugye a rendőrségtől bátran lophatnak! Ma az iskola, holnap az óvodák, mert az elmúlt években oda és a napközibe is betörték, miért ne ismételhették meg? Aztán ott vannak a boltok, meg sok más! - Elgondolkozon, felnöttes komolysággal harapta össze a szája szélét. - Meglásd, feltétlenül bejön. A legkisebb tévedés, mert ugye ők is elcsúszhatnak valamin, és mi lecsapunk! Tehát nyugi, nyugi Zsolt! S egyébként is, te nem élvezed? Ha ez nem lenne, mivel ütnék agyon az időt? Hetyegnénk a csajokkal, mint a többiek?

Nem folytathatta, mert valaki váratlanul bekiáltott az ajtón.

- Tanulsz, Peti?

- Igen. Itt van Zsolt is... - A társa felé súgta: - Anyu!

- Jó, csak tanuljatok is! - szólt vissza anélkül, hogy benézett volna.

- Sütemény az asztalon van. Kínáld meg a barátodat is! Késő este érek haza. Sziasztok!

- Csókolom! - köszöntek el szinte egyszerre azok is.

- Rendes anyukád van, mi? - jegyezte meg Zsolt, kissé átmelegedő szavakkal.

- Ühüm. Apu is nagyon rendes. - Mintha a társát kímélné, gyorsan másra terelte a szót: - A törít már bevágtam... Tanuljunk együtt! - Az asztalon heverő könyveire tenyerelt. - Holnap Homály dolgozatot írat oroszról. Görögdinnye is bevágta a feleltetést kémiaiából.

Zsolt egy nagyot sóhajtott.

- Ami azt illeti, rám férne, de...

Petyus nem engedte folytatnia, közelebb húzódott hozzá a székével.

- Segíték. Kezdjük neki! Estig tanulunk, utána szétnézünk a faluban!

- Rendicsek. Egyébként ki a soros?

- Gergő csoportja szeleteli fel ma a falut, s ők is maradnak kint éjfélig. Mi szabadok vagyunk. - Hirtelen rászögezte a tekintetét. - Aludj nálunk, a szobámban, a heverőn!

- Oké, seriff.

Zsoltnak, most először vidult fel igazán az arca.

5.

A 6. b egyre jobban összeforrt ezekben a hetekben. Petyusék először csak az űrs tagjait fogadták be a bandába, ám később engedve a rájuk nehezedő nyomásnak, mert állandóan zaklatták őket a kívülről: vegyetek be...! Némelyek valósággal kunyeráltak. Végül az egész osztály csatlakozott hozzájuk. Még a lányok is behízelegtek magukat, ám a szoros bandához továbbra is csak hatan tartoztak. Nemcsak a 6. b, a többi osztályok is segítettek nekik, olyképpen, hogy értesüléseiket, gyanújukat azonnal közölték Petyussal vagy Gergővel. Dagadt, hullámozott az ügy, végül elöntötte az egész iskolát. Petyust már nemcsak az osztálya, az egész iskola seriffnek nevezte. Nem csúfolódásként, felnézve rá. Még a nyolcadikosok is engedelmeskedtek neki, amely önmagában is nagy szó volt.

A 6. b, Petyusék vezetésével, napról napra több társadalmi munkát végzett az iskolában és a környékén. Rendszeresen tisztán tartották az udvart s a hozzátartozó játékpályákat, ezenkívül vigyáztak a rendre, és megakadályozták a vandalizmust...

Erre azért volt nagy szükség, mivel idegenek is bejártak az udvarba, ugyanis a nyitott iskolamozgalom bevezetése után bárki igénybe vehette délutánokként a sportpályát. Ilyen pedig több is volt ebben az iskolában. Labdarúgó-, kézilabda-, s kosárlabdapálya, meg atlétikai sarok. A tornateremben pingpongozni lehetett.

Az elmúlt napokban a szülői munkaközösség több teherautó sódert hozatott az udvarra. Ezeket a kupacokat is a 6. b-sek terítették szét, gereblyézték el. Még az iskola előtti kátyúkba is jutott, talicskákkal hordták ki!

A vas- és papírgyűjtésekben a 6. b-sek végeztek az első helyen. Az egész falut végigszaladgálták. Az összegyűjtött vasakat az udvar sarkában tárolták, félve az esőtől, bent a tornateremben. Rá harmadnapra érkeztek meg a teherautók, hogy elvigyék a papírokat és a vasakat is. A szállítók segítséget kértek az igazgatótól, aki a 6. b-seket jelölte ki. Nem céltudatosan, mivel éppen kint tornásztak az udvaron.

Némedi tanár úr Petyus felé intett a kezével.

- Te irányítod a munkát, seriff! - Mire az Gergőre kacsintott: - Gyere, segítsél!

A gyerekek hangos hurrázással rontottak be a folyosóra, onnét le a tornaterembe, amelynek az lett a következménye, hogy egyes osztályokból kiszóltak, és csendre intették őket.

Ettől kezdve nem kiabáltak. Petyus, Gergő és Zsolt vezetésével külön brigádokat alakítottak. Kötegekbe szedegették a papírokat és összekötözték azokat. A többiek ezeket az összekötözött kötegeket kihordták a teherautóra.

A munka nagyon lassan haladt, ami azonnal feltűnt Petyusnak. Igaz, a szállítók sem sűrgették őket. Nem is tehették, mert lassanként mindannyian átsündörögtek a közeli boltba, sörözni.

Petyus, mihelyt meghallotta, kifutott, hogy a saját szemével is meggyőződjön a történetekről.

Kissé letörtén tért vissza a tornaterembe, ahol a társai külön-külön kisebb csoportokba tömörülve nézegették a már összekötözött bálák-ból kihalászott képeslapokat, amelyek között több pornószerű, külföldi képeslap is akadt, meg magyar vicclap. Ezeken csámcsogtak: kamaszos, kaján, vigyori megjegyzéseket tettek a meztelen nők erősen kidomborított bájaira, és ezekkel kapcsolatban különféle részleteket meséltek el a tizennyolc éven felülieknek sugárzott legutóbbi magyar Jancsó-filmből, amelyben meztelen nők is szerepeltek. A képek alatti vicceket pedig, durván eltorzított röhögésük közben, egymást túlkiabálva, olvasták fel.

- Ezt hallgassátok meg! Ki volt az a fiú, akivel tegnap csókolóztál? - Röhögésbe fulladó hangon olvasta tovább: - Hány óraker?

Még be sem fejezte, a mellette álló, persze még mindig vihogva, belevágott. A kezében lévő lapról olvasta fel.

- Legkevésbé azokat a könyveket olvassák, amelyeket kötelező elolvasni.

- Én is így vagyok vele: Már a múlt héten kellett volna elolvasnom a Kőszívű ember fiait. Azt sem tudom, ki írta.

- Jókai...

- Én inkább a krimi komálom! - tromfolt rá Benedek Móni.

- Nézzétek - kiabált át Fülöp Józsi tele torokkal a másik oldalról -, mit írtak Rómeó és Júlia erkélyjelenete alá! Ha lett volna telefonjuk, nem fajult volna a helyzet idáig! Mármint... - tette hozzá magyarázólag, ám látva a lányokat, gyorsan a szájára csapott.

Nem is folytathatta volna, mert Polyák Szabolcs túlkiabálta:

- Micsoda menő fejek vagytok, én azt sem tudom ki az a krapek, meg csaj, akiről szó van.

Magos Ádám olyan hangosan kiáltott közbe, hogy mindnyájan odafigyeltek.

- Aki kitalálta a mosdást, sohasem volt gyerek... Meg: modern lakás egyenlő: fele annyi hely, de dupla lakbér.

- Meg minden áthallatszík - tette hozzá Bálint Anna. - A nagybácsi-méknál voltunk Pesten. Arra ébredtem fel, hogy valaki, ki tudja hányadik emeleten, lehúzta a vécét.

Most meg Miszl Jancsi kiabált közbe.

- Nagyszerű futó! Moszkvában például nyolcan kellettek hozzá, hogy hazavágják!

Rapp Attila nem nevetett. Miszl Jancsi ezért rászólt:

- Ez nem érti. Halljátok, Jancsi nem érti... Nyolcadik lett, te bee... ökör!

- Az ökör nem béget, iázik, mint te! Érted, vagy megmagyarázzam? - vágott vissza Rapp Attila.

- Csendbe legyetek! Olvasom! - Balogh Laci magasba tartott egy lapot s olvasta: - Tíz náthás, köhögős, krákogós ember közül csak négy megy el orvoshoz, a többi színházba.

A lányok külön csoportban dolgoztak. Eddig csak néha szóltak bele, mostanra elevenebbekké váltak. Nagy Ida ezt olvasta fel, mihelyt a fiúk kissé elcsendesedtek.

- Nehéz az anyósok sorsa. Először távol kell tartaniuk a fiúkat a lányaitól, aztán törhetik a fejüket: hogyan szereznek nekik férjet.

- Nálatok nem lesz ilyen probléma, igaz? - jegyezte meg kissé élcesen Fazekas Tomi.

Tovább heccelik őket, ha Petyus rájuk nem szól.

- Most dolgozunk, vagy olvasunk!?

Király Pali észrevétlenül feléje kacsintott: - Gyere ki!

Petyus azonnal utána ment. Nem figyeltek rájuk, el voltak foglalva a lapok böngészésével.

- Sok képeslapot elcsórtak - súgta neki a folyosón. - A ló és a szőnyegek alá dugdosták. Ha elmegy a teherautó, hazaviszik. Nem lesz ebből baj?

Petyus a kijárat ajtóra bökött a szemével.

- Menj ki a teherautóhoz, hátha visszajöttek már a szállítók, én addig beszélek velük!

Az, sokatmondón visszaintett, és már rohant is. Mihelyt eltűnt az ajtóban, Petyus bement, és elkiáltotta magát.

- Ne dugdossátok el a képeslapokat!

- Hazavisszük...! Mi az a néhány darab lap...! Nem mérik, ki veszi észre...! Kifizették, és kész...! - Ilyesfélét kiabáltak vissza, válaszként.

Petyus sokat sejtetően csóválta meg a fejét, a derekát kihúzta.

- Igaz, most nem mérik, miért is mérnék, amikor mi már lemértük. Megbízunk bennük. - Szótagolta. Nemcsak a nézése, a mozdulatai, a hangja is öreges, már-már muris volt. A MÉH azért a súlyért fizet, amelyet az igazgatónk bementet neki, de ti valójában visszaloptok belőle, mindegy mennyit: loptok. Becsapjuk őket. Becsület is van a világon, bandatagok!

Még be sem fejezte, amikor valaki beszólt az ajtón.

- Beesett valaki a préház kútjába.

Ez a préház közvetlenül az iskola melletti téren állt. Valamikor az egész környék egyetlen nagy szőlőtábla volt. Ekkor épült az a préház is. Alatta hatalmas pince, amelyben egy lovas kocsis megfordulhatott. A szőlőket még az 1960-as években kiirtották, a területét felparcellázták. Ha nem is hatalmas, nagykiterjedésű telep alakult ki a helyén. Tehát nem volt szükség többé a préházra. A már szintén megszűnt, helyi termelősövetkezet vette használatba. Hatalmas savanyító üzem alakított ki. Akkor építették azokat a hatalmas földbesüllyesztett betonkádakat, ezekben káposztát savanyítottak, amelyeket a gyerekek találón kutaknak neveztek. Nemcsak mélyek, némi poshadó víz is csillogott az aljukban... Egyébként rengeteg mendemonda terjengett a gyerekek körében ezzel az óriási pincével kap-

csolatosan. Egyesek szerint a falu közepéig vezet, a vége egy alagútba torkollik. A szellőzőnyílásokat sorban betömtek, amiért a pincében, főleg a végeken, koromsötét terjengett, nem csoda, hogy senki sem merészkedett oda... Mások esküdtek rá, hogy tele van csontvázzakkal, és a háborúból itt felejtett, vagy idedugdosott fegyverekkel, töltényekkel. Talán ezért is törték fel a hatalmas vasajtáját előszere-ttel. Igaz, ebbe sok, Pestről kitiltott csavargó is besegített. Rossz idő esetén, vagy ki tudja mikor s mennyi ideig, ebben a pincében húzták meg magukat.

Jelenleg senki sem használta, ajtaja állandóan nyitva volt.

- Gyerünk! - kiáltotta el magát Gergő.

Előrefutott. A többiek utána törtettek. Senki sem törődött többé az eldugdosott képeslapokkal, egymás sarkát letaposva rohantak ki az udvarra, onnét tovább az igen közeli pince irányába...

Útközben tudták meg: Baráth Pisti az, aki beleesett. Hetedikes, a szomszéd utcában lakik.

A pincében, mert nagyon hamar odaértek, amint sejtették, koromsötét és erősen dohos szag csapta orron őket, amiért az elől futók visszahőköltek néhány másodpercre.

- Hozzon valaki gyufát! - szólt hátra, a félénkebbek felé Fazekas Tomi.

- Már van. A szomszédos házból hozták.

- Kötél?

- A napközisek hoznak majd néhány ugráló kötelet.

Amely nagyon hamar megérkezett.

- Kössétek össze! - parancsolta Fazekas Tomi.

- Szerintem Novák Vincét engedjük le, ő a legvékonyabb közöttünk. - A nagy zűrzavarban nem lehetett eldönteni, kinek a hangja volt.

- Leengedjük, és...?

Valaki megint közbevágott, mert ezekben a pillanatokban egymás szájából kapkodták ki a szavakat.

- Semmit sem látok. Nézzétek, mennyire sötét van! - Mintha a társai nem érezték volna, Fazekas Tomi meg is jegyezte:

- Úgy beszélsz, mintha mi itt sem lennénk.

- Ideges vagyok...

- Vince! - oktatta ki Hekus Tóni. - Nem egyszer lementem már az aljára. Leállsz, és gyufát gyújtasz!

- Mintha az olyan egyszerű lenne! - fakadt fel a félelem Vincéből.

- Ha félsz, én is lemehetek.

Valaki megint közbeszólt. Hangja hadaró, és erősen izgatott volt, ezért senki sem tudta, ki az.

- Világosan hallottuk: Segítség! Segítség! Úgy gurgulázott a hangja, mintha fuldokolna. Később elhallgatott.

- Megfulladhatott?

- Gyerünk gyorsabban, menjünk! - rendelkezett Petyus, aki eddigre szintén melléjük ért. - Hátha csak rosszul van, még élve kimenthetjük!

Láncot alkotva fogták egymás kezét, így haladtak beljebb és beljebb a pince belsejébe. Közben kiabáltak:

- Halló! Van itt valaki? Szólj már!

- Nem szól.

- Ez biztosan megfulladt.

- Szerintem nyakig is érhet a víz, ha nem tovább. Az ilyen mély s hideg vízben pedig könnyen feldobja az ember a talpát.

- Mondom - torkolta le Hekus Tóni, - bokáig, ha ér!

- Belezuhan. Beverte a fejét, és kraksz!

- Ha elszédült, ebbe a kis vízbe is belefulladhat.

- Futott. Bújócskáztak. Nem tudta, hogy annyira mély. Beleugrott, még a nyelvét is elharaphatta.

- Mennyire meglepődhetett, szegény!

Végre odaértek. Gergő gyufát gyújtott és magasba tartotta.

- Ez az. Mehetsz, Vince!

S az, ha vonakodva, remegve is, csak elindult. Ha visszafordul, ki-nevetik, oda a hírneve, örökké csúfolni fogják, mert gyáva. Ettől pedig jobban tartott, mint magától a kúttól.

Petyus és Rapp Attila engedte le, de a társai is, ki mit tudott, segítettek nekik.

- Lent vagyok - szólt fel megkönnyebbülten, amiről azonnal meggyőződtek, hogy tényleg nem nagyon mély ez a kút, hiszen alig kel-

lett leengedniük, meg a hangja sem mélyről hangzott vissza. - Bokáig ér a víz.

- Gyújts gyufát! - szólt le Petyus.

Apró fényecske lobbant, terjedt szét a fénye, s járt lenge táncot a mély kád alján himbálódzó víz tükrében. Majdnem az ujját égette, mire eldobta. Ezután még egyet meggyújtott. Az ötödik szál is leégett, mire a lángok lassan körbejárták az egész kádat.

- Senki - szólt fel.

- Akkor - találgatott valaki - a másokban lehet.

- Nem. Ebből a kútból hallatszott. Egészen biztos ez volt!

- A többiek távolabb vannak s nem is ilyen mélyek. Nem is kutak, közönséges betonkádak.

Mialatt találgattak, otthontartózkodó felnőttek érkeztek a környező házakból, mert környékszert híre terjedt a „tragédiának”. Náluk elem-lámpa is volt, amelynek fényével az egész pincét végigpásztázták.

A gyerekek most először látták igazán az egész pincerendszert. El is csodálkoztak. Egyesekben egy egész mesevilág omlott össze. Se alagút, se csontvázak, még egy árva golyót sem találtak...

Közben derült ki, senki sem esett bele a kútba. Vaklárma volt, s ők merőn bedőltek neki. Mégsem sértődtek meg, sőt, jóízű nevetéssel mentek vissza az iskolába, ahol a teherautók, mindent elvívve, már elvonultak...

Délután óriási eső esett, mégis az ezt megelőző szárazság miatt estére egyetlen csepp víz sem állt már az utcán lévő kátyúkban. Igaz, a nap is forrón sütött, szinte perzselt.

Estére, főleg éjjelre szokatlanul sűrű pára lepte el a falut. Foltokban ereszkedett le, végül összefolyt, mint kiloccsant tej a szőnyeg rojtjai között, s csak terjengett-terjengett. Ki tudja meddig, ha fel nem nyalja a hirtelen felkerekedett szél.

Tíz órára teljesen feloszlott a köd.

A fák ágai között, szívet-lelket gyönyörködtető madárcsivitelés szunnyadozott az egyre jobban és jobban szétterpeszkedő sötétben. Az árokszéli fűből szöcskék ciripelése hallatszott, a távolban erős békakonzert lebegett, a kora éjszaka mindent elborító feketeségének varjú szárnyain.

Nyár volt, június eleje.

Fazekas Tomi és Fila Gergő, Péter Zsolték háza előtt álltak. Tomi szájába dugta a két ujját, és jó hangosat füttyentett. Zsoltot hívta ki az utcára.

Gergő elámulva bámulta.

- Én nem tudok így füttyülni. Eleget gyakorolom s mégsem sikerül megtanulnom.

- Pedig könnyű - nagyképűsködött az. - Számba dugom a két mutatóujjamat, a nyelvemet hátrahúzom, és kész! Figyeld csak!

Gergő azonban lefogta a kezét.

- Ne! Felvered az egész környéket. Zsolt ezt is meghallotta, hacsak...

Nem folytathatta, mert a környező utcákból újabb füttyök visítottak bele az éjszaka viszonylagos csendjébe.

- A seriffék! - súgta Tomi sokat sejtető sziszegéssel.

- Kik portyáznak Petyussal?

- Majdnem az egész banda: Kecskés Zoli, Miszl Jancsi, Rapp Attila és Hekus Tóni.

Mialatt beszélgettek, Péter Zsolt kiugrott az ablakukon. Házuk az utcafrontra épült, ezért hamar melléjük ért.

- Gyerünk a reszelővágó műhelybe! A seriff mondta. - Ezzel a kéressel állt eléjük.

Ez a reszelővágó műhely, nem messzire innét, a Főtér sarkán, a műúttól valamivel beljebb állt. Jelenleg nem használták. Az iparos, aki a reszelővágó mesterséget űzte ott, meghalt. Másnak meg nem kellett. Valaki feltörte, azóta az mehetett be, ebbe az egyébként teljesen üres, volt műhelybe, aki akart. Kecskés Zoli fedezte fel. Azóta azt használták éjjeli gyülekezőhelyként.

- Apu megint berúgott - panaszkodott útközben Zsolt. - Szerencsére nem itta le magát a sárga földig, jó spiccesen tért haza.

- És? - vágott közbe Gergő részvételteljesen.

- Hazajött, evett, lefeküdt, és kész!

- Se muri, se balhé?

- Semmi - lelkendezett Zsolt. - Ilyesmi sem fordult elő nálunk, az utóbbi hetekben! Mindez azért történt, mert megtudta, hogy miatta

nyomozunk. Segítetek nekünk... Mellénk állt az egész osztály. Nem döntetek be, hogy ő a tolvaj. Olyan, de olyan jó érzést tölt be, hogy elálmosodtam.

- Én még éjfélkor sem vagyok álmos - vágta rá Tomi. - Mégis le kell feküdnöm. Mindig akkor kell lefeküdnöm, amikor nem vagyok még álmos, és mindig akkor keltenek fel reggel, amikor még jócskán tudnék szunyálni.

- Én meg moziba készültem. Ha nem szóltok idejében, elmegyek a nyolc órás adásra.

- Mit akartál megnézni?

- Mit tudom én! - nevetett. - A moziban sokszor többet látok, ha nem a filmet nézem, hanem a környezetemet komálom. Csókolóz-nak, miegymás...

Nem folytathatta, mert a tér felől újabb fütty harsant, mire Gergő gyorsan közbevágot:

- Sürgetnek bennünket. Fussunk!

Amire odaértek a többiek, már mind ott voltak. Szokás szerint hátba veréssel üdvözölték egymást.

- Helló... helló!

Gergő először számba vette a mostani portya „kellékeit”. Ezek: elemlámpa, gyufa, gyertya, kötél és kettőjüknél tőrkes is volt. Egyik olyan, amelyet valamennyi vásárban árulnak, a másik valódi szarvas-agancs-nyelű, acélpengéjű vadásztőr. Valósággal szikrázott az elem-lámpa ráirányított fényében.

- Azt...a! - kiáltott fel Gergő, mialatt elismerő bókolással bámulta a tőrkest. Tekintetébe, akaratlanul, némi irigység költözött albérltetbe.

Petyus Miszl Jancsi vállára tenyerelt, ugyanis ő hozta ezt a csodálatos tőrkest, s megkérdezte:

- Honnét csórtad el?

- Apué. Én vettem neki névnapjára.

- Te? De hiszen ez rengetegbe kerülhetett. Honnét szereztél rá any-nyi dohányt?

- Én mindig kétszer lepem meg aput. Amikor átadom neki az aján-déket, és amikor bevasalom az árát.

- Apádnak vetted, gondolva: jó lesz az neked is, igaz?

- Ühüm! - s ő is nevetett.

Petyus, miután Gergő segítségével még egyszer számba vett mindent, s újból átbeszélték a tennivalókat, jelt adott az indulásra.

Ezt a késő esti portyát még tegnapelőtt elhatározták. A hírt Fazekas Tomi hozta. Ez pedig így hangzott: a Várady tanyán néhány idegen ember tartózkodik. Ez a hely nagyon elhagyatott volt. Maga az épület romos, a falusi erdő szélén található. Szerinte ezek a csavargók, mert egyre több a Budapestről kitiltott egyén, akik a környező, elhagyatott épületekben húzzák meg magukat, törtek be az iskolájukba. Ezt abból következtette, hogy a nyolcadikos Radványi Kati szerint a szombati piacon színes televíziót és magnetofont árultak. Nem volt náluk egyetlen készülék sem, vevőt igyekeztek keresni azokra.

Fazekas Tomi másnap odamerészkedett. Senkinek se szólt, egymaga nézett szét. Két elhanyagolt külsejű férfit látott, olyat, akikkel már a faluban, a kocsmá körül is találkozott, amikor a boltba ment. Mert ez a két üzlet egy épületben kapott helyet. Később mindent elmesélt a seriffnek, aki azonnal mozgósította a banda magját. Azért választották az éjjelbe nyúló késő estét, mivel szerintük az illetők ilyentájt főleg a kocsmában tartózkodnak. Meglehet, lopnak, vagy megint betörnek valahová, mert mostanában gyakorta előfordult az ilyen bűncselekmény. Legutóbb, a szomszédos falusi portákra hatoltak be, rá másnapra feltörték az iskola melletti kistrafikot is. Ezt a kistrafikot egy rokkant férfi kezelte. A gyerekek nagyon kedvelték. Elmúlt harmincéves, mégis mindenki Tibikének nevezte. Nemcsak egymás között, a szemébe is így mondták. Nemcsak trafik-árut, édességet és iskolai szereket is árult, amiért gyakran felkeresték. Mindenki nagyon sajnálta az őt ért kár miatt, a bandát gyorsabb s hathatósabb cselekedetekre serkentette...

Úgy tervezték, kiosonnak a Várady tanyára, de hogy ott mit csinálnak majd, halvány fogalmat sem alkottak. A jövőt a véletlenre, s az adandó helyzetre bízták. Mindenesetre átkutatják a házat s a környékét! Ha valami gyanúsat fedeznek fel, korán reggel jelentik a rendőrségnek, bár ez még nem biztos.

A Várady tanya jó két kilométerre esett a reszelővágó műhelytől.

Az utat az erdő végéig együtt tették meg, ahol két részre váltak. Az egyik csoportot Gergő, a másikat Petyus irányította. Úgy beszéltek meg, hogy az udvarban találkoznak., amelyet külön-külön közelítenek meg.

Így is történt.

Az udvarba minden nehézség nélkül előbb Gergőék értek be. A fal tövébe húzódtak, jóval messzebbre az ajtótól, ahol bevárták Petyusékat, akik bagolyhuhogással jelezték megérkezésüket.

Ez a Várady tanya valamikor az egyik híres debreceni orvosprofesszor nyaralója volt. Később különböző családok lakták, ám 1960-tól senki sem tartózkodott ott. Maga az épület kúriaszerű, ha nem is teljesen előkelő, római stílusban épült. Hatalmas kétszárnyú ablakait kívül vastag vasrácsok fődtek, belül erős spaletták. Egyetlen nagy, külső ajtaja, vaslemezzel borított tölgyfa. Várady professzor a betyároktól félve építette ennyire erősre, belsőleg megközelíthetetlenre.

Körülötte erdő. Valamikor gyönyörű park volt, most dzsungel.

- Senkit se láttatok? - érdeklődött a seriff, majd gyorsan hozzátette:

- Zaj, fény, vagy valamilyen gyanús dolog...?

- Senki és semmi - felelte Gergő. - Viszont az ajtó zárva van. Tehát a második változat lép életbe! A tetőn át kell bejutnunk az épületbe.

Fazekas Tomi közbeszólt.

- A színben, ahol idejövet meghúztuk magunkat, egy feszítővasba, szerintem igenis pajszer lehetett, botlottam.

- Pajszer itt, ahonnet minden megmozdítható tárgyat..., valamit elvittek?

- Ezek hozhatták magukkal, meglehet betörésekhez használják.

- Bizonyítéknak ez sem lesz rossz.

- Hozd ide, ha emlékszel még, hol botlottál bele? - adta ki a parancsot a seriff.

- Jó, csak előtte megnézem az ajtót. Van-e rés, ahová bedughatjuk majd a feszítővas fejét, mert másként nem sokra megyünk vele.

- A pajszernek nincs feje.

- Arra a vékonyabb, görbe végére gondoltam, mert nekünk is van otthon..., ismeritek, ahol kissé...

- Ismerjük - vágott közbe a seriff. - Menj, és nézd meg!

Tomi felugrott a nyitott oszlopos ámbitusra, ám alig ért az ajtóhoz, máris visszafutott.

- Nyitva van - szavai elfúltak, mozgása riadt volt.

- Az nem lehet - vágta rá Gergő. - Saját magam néztem meg, a biztonság kedvéért kétszer is lenyomtam a kilincset, s megrángattam az ajtót. - Apró, elgondolkozó mozgásokkal rázogatta a fejét, vállait a nyaka közé húzta. - Nem értem... Mondtam: megrángattam, hátha csak szorul... Semmi.

- Most mégis nyitva van - erősködött Tomi.

A seriff ekkor a többiekhez fordult:

- Nem hallottatok kulcscsikorgást, esetleg kallantyúcsattanást, mert a zár szerintem régen berozsdásodott. A kulcsa meg ki tudja, hol hever!

Azok szinte egyszerre vágták rá.

- Semmi, a legkisebb nesz sem hallatszott.

A seriff meglökte Gergőt.

- Meglehet, mégsem jól nézted meg?

- Mondtam, nem! - sértődött meg az. - Rángattam, semmi!

A seriff most Tomit kezdte faggatni.

- Könnyen kinyílt? Csak úgy megfogtad a kilincset és...

- Előbb csak rést kerestem a tapintásommal. Később, mondom, ha már itt vagyok, megpróbálok... Csak úgy ösztönszerűen fogtam meg a kilincset és kinyílt.

A seriff ekkor megint Gergőhöz fordult:

- Meglehet, nem jó szögben álltál. Esetleg kifelé nyílik, te meg befelé nyomtad...

- Te, és ha... - Gergő ijedten harapta el a szó a végét. - Nem, ez nem lehet! Még a fejét is megrázta.

Ám a seriff így is megértette.

- A biztonság kedvéért nem megyünk be mindnyájan, sőt, senki, csak én! Előremegyek, szétnézek, utána kiszólok nektek.

- Ha elkapnak?

- Berohantok a faluba, és felveritek a rendőröket!

- Láncszerűn menjünk. Körülbelül két lépésnyire egymástól - javasolta Hekus Tóni.

- Ez a legjobb javaslat. Gyerünk! - adta ki a parancsot a seriff.
Máris elindultak.

Petyus, a seriff ment elöl, a többiek, amint megegyeztek, követték. Leghátul Gergő haladt. A tágas, megsértett (valaki le akarta veregetni) mozaiklapokkal kirakott, de teljesen üres előszobában két ajtót pillantottak meg. Egy alacsonyabbat, ez csak egyszárnyú volt, meg egy hatalmas kétszárnyút. A seriff ösztönszerűen efelé vette az útját. Amint vélte, ezt is nyitva találták, ám mielőtt belépett volna a következő helyiségbe, hátraszólt Gergőnek.

- Te meg valaki: ketten, ne gyertek be. Fedezzetek bennünket!

Ezután gondolkozás nélkül belépett a szobába, ahol az elemlámpa fénye valóságos kis műszaki raktárba botlott: kerékpárok, többféle méretben televíziók, rádiók, magnetofonok, lemezjátszók, hajszáritók, villanyvasalók... és még sok másminde, amelyről első látásra nem lehetett megállapítani, mi az.

A seriff valósággal hátrahőkölt.

A társa, aki most teljesen a nyomába ért, meg is kérdezte:

- Észrevettél valamit, netán valakit?

- Megvannak a betörők - súgta vissza azonnal, erősen megdöbben-
ten. - Fogadom, hogy köztük van a mi cuccunk is.

- A színes televízióra gondolsz?

- Meg a többi cuccra. Nézz csak szét! - végigkaszált elemlámpájá-
nak fényével a tárgyakon.

- Hacsak el nem passzolták már azokat - vágta rá Attila, majd ki-
szólt a társainak. - Gyertek mind be!

A seriffet nagyon meglepték Attila szavai, meg is akarta fedni, azonban, mire kinyitotta volna a száját, a többiek már mind mellettük tolongtak. Senki sem maradt kint, sőt Gergőék tolongtak a legjobban.

Petyus, a seriff nyelt egyet, majd megadón előttük is végigkaszált elemlámpájának éles sugaraival a jobb napokat látott szobában.

A társai hangosan csodálkoztak.

Még nem ért véget a fény kíváncsi szemléje, amikor az ajtóban va-
laki teljesen váratlanul megszólalt.

- Alaposan besétáltatok a csapdába! - azzal bevágta az ajtót, és
gyorsan rájuk zárta kulccsal is.

A zár nyelve kettőt kattant, majd hirtelen elhallgatott minden.

Petyus és a társai mihelyt felocsúdtak, első, hátborzongató megdöbbenésükből, az ajtónak estek. Az öklükkel verték és üvöltöttek:

- Nyissa ki! Engedjen ki bennünket!

Az előbbi hang ekkor vastagon visszaröhögött.

- Pihenjete csak! Jó éjszakát kíván nektek a Nyárimikulás!

A fiúk egy ideig még dörömböltek, ordítottak, követelöztek, majd egyenként elcsendesedtek.

- Mi lesz most? - fakadt ki valamivel később remegőn Gergő.

Petyus kissé érdesen válaszolt:

- Más nem jutott eszedbe?

Gergő magára erőltetett egykedvűséggel rántotta fel a vállát.

- Viccet is mondhatok, ha akarsz. - Szavai gúnyosak, már-már cinikusak voltak.

- Mondj! - vetette oda, csakúgy félvállról Petyus.

- Előtte mondd meg, miért nem tudnak a kutyák beszélni?

Még be sem fejezte, valaki idegesen hadarva lelőtte a poént.

- Mert akkor nem tudnák a farkukat csóválni. Ha... ha... ha!

Senki sem nevetett. Egy ideig tanácstalanul, jéggé dermedten remegtek a rájuk szakadó félelmüktől, majd sorban, nem leültek, leroskadtak a hajópadlóra.

7.

A szülők valójában csak másnap döbrentek rá gyermekeik eltűnésére, s kezdték el igazán keresgélni őket.

Péter Zsolt anyja először az iskolában kérdezősködött. Őt a betörés utáni napokban felfüggesztették az állásából. Nem takaríthatott egy ideig, ám nemsokára rá visszavették. Máskor is előfordult már, hogy a fia, az apja részegsége miatt, máshol aludt, de az iskolába azért pontosan eljött... A takarítást a padok, az ablakszegélyek, lambéria szegélyek letörölgetésével, a tantermek kiszellőztetésével, kint a járdák lesöprögetésével, a virágok meglocsolásával mindennap reggel hat órákor kezdte el, s folytatta egészen a tanítás megkezdéséig.

Azóta figyelte, kereste a fiát.

Nyolc órákor felment az igazgatóhoz, aki vele együtt jött le a 6. b-be. A banda mind a nyolc állandó tagja hiányzott.

Az osztályfőnök, amikor beléptek, éppen az osztálynaplót írta be, végighallgatva előtte a hetesek jelentését. Az igazgató melléje lépett, és valamit súgott neki. A diákok ez alatt természetesen álltak. Annyira halkán sugdolóztak, hogy még az első padban ülő, minden lében kanál, most a füleit erősen hegyező, Hercku Szilvia sem hallhatta meg.

Jó percnyi sugdolózás után az osztály felé fordultak.

- Gyerekeim! - kezdte kissé remegő, ijedt hangon az igazgató. - Az első óra elmarad.

Éppen fel akartak kiáltani, hogy hurrá, amikor az csillapítóan felémelte a kezét.

- Kettesével, nekem teljesen mindegy ki-kivel, s ki-kihez, elmentek Szekeres Péterékhez, Fila Gergőékhez, Fazekas Tomiékhoz, Kecskés Zoliékhoz, Miszl Jancsiékhoz, Rapp Attiláékhoz... - mialatt habozott, hogy nem maradt-e ki valaki Gerendás Géza gyorsan közbevágottnak:

- Hekus Tóniékhoz.

- Jó, akkor hozzájuk te méssz el valakivel! - Szótagolta: - Megkérdezitek a szülőket, nagyszülőket, azt, akit otthon találtok, miért nem jöttek iskolába! Ha a társaitok netán nincsenek otthon, kérjétek meg azt, akivel beszélgettek, hogy azonnal jöjjenek be hozzám!

Gerendás Géza közbe akart szólni: és mi van, ha haragban vannak a szomszédokkal..., de nem mert megszólalni. Az igazgatótól félt, meg a rejtély is nagyon izgatta, mert amint mindenki, ő is megérezte, hogy valami nincs rendben, valami baj történhetett. Ennek ellenére talán mégis megszólal, ha az igazgató megint fel nem emeli a hangját.

- Induljatok! Táska, tornafelszerelés marad! Siessetek vissza!

A diákok, felvert verebökként pillanatokon belül szétrebbentek. Kint beszélték meg, ki-kivel s ki-kihez megy el.

Az első szülők jó tíz percre rá érkeztek meg, erősen kétségbeesett arcokkal, mozdulatokkal, akadt, aki végigsírta az egész utat.

Ilyeneket mondtak:

- Nincsenek otthon... Külön szobában aludtak. Reggel érintetlenül találtuk az ágyukat. Azóta összevissza keressük őket... Egész éjjel nem aludtam. Vártam, hogy hazajöjjön...

Csak néhány szülő jött be. A többiek nem voltak otthon. Reggel korán elmentek dolgozni. A gyerekeket ébresztőórák költötték volna fel, ha a szobájukban alszanak, ugyanis legtöbbször külön szobája volt. Akadt, aki elmenetele előtt be sem lesett a gyereke szobájába. Helyettük két nagymama és néhány szomszéd rohant be az iskolába.

Az igazgató ezután hívta fel telefonon a rendőrséget, ahonnan egy rendőr néhány percen belül meg is érkezett...

A gyerekek ez alatt kint a Várady tanyán még mindig a padlón ültek. Egyik gyertyájuk, mert meggyújtották, csonkig leégett, az elem-lámpájuk végleg lemerült. A másik gyertyát -, Petyus erről csak most szerzett tudomást, ugyanis miért, miért nem, Miszl Jancsi egyetlen szóval sem említette meg, hogy ő is hozott gyertyát, a zsebében lapult - most gyújtották meg. Kereken tizenegy órája voltak már bezárva. Az első órákat átszunyókálták, a többiekben felváltva heverték és beszélgettek.

Elsőként, legnagyobb meglepetésre, Fila Gergő roppant össze. Váratlanul, szinte minden átmenet nélkül az ajtónak ugrott s verni kezdte. Előbb csak a jobb öklével, majd mind a kettővel nekiesett, eközben torkaszakadtából ordított:

- Engedjenek ki! Nem bírom tovább, megfulladok! Magukat meg felakasztják! - Szája szélén keskeny hab jelent meg, a nyál az ajkára csurgott. Szemei vérben úsztak.

Petyus, a seriff ugrott elsőként melléje. Olyan erővel, s elszántan verte, rugdosta az ajtót, hogy féltette: hátha kárt tesz magában. Elkapta, és erőnek erejével elhúzta az ajtótól. Ám, alig tettek meg néhány lépést, Gergő máris élesen, szinte támadón szembefordult vele.

- Te miattad rothadunk itt, seriff! - Hangjában gyűlölet sziszegett, mart egyszerre. - A banda... Az éjszakai portyázások... Minden, minden a te műved!

Petyus is nagyon ideges volt, mégis csendesen, szinte csillapító hangon válaszolt:

- Ha jól tudom, te kezdeményezted, te s nem én találtad ki az egészet. A nyomozást, meg alakítsunk bandát! Az idejötvetelt is támogatod. Ugye, mennyire ostoba dolog, ha valaki buta?

Most találta ki, vagy olvasta? Maga sem tudta, hogyan jött a szájára.

- Buta? - Gergő csak ennyit értett meg az egészből. - Sokkal jobb tanuló vagyok, mint te. - A homlokát verte az öklével. - Ebből a fejből gögyi bugyog, nem káposztalé. Hiába találtad ki, hogy ne feleljünk négyesnél rosszabb jegyre, te képtelen leszel erre! Te... te! - Két tenyeréből szarvakat formált, nyelvét Petyusra nyújtotta: Be...é!

Erre Petyus is elvesztette a fejét. Egy ideig farkasszemet néztek a félhomályban, majd egymásnak ugrottak.

Birkózni kezdtek, talán össze is verik egymást, ha a többiek közbe nem lépnek, és szét nem szedik őket. Petyus könnyen engedett, ám Gergőt valósággal le kellett fejteniük róla.

- Verekedtek! - korholta őket mérgesen Tomi. - Most, amikor inkább össze kellene fognunk, kiokoskodnunk valamit!

- Mit? - szisszent fel Gergő mérgesen, erősen szuszogva az előbbi dulakodástól. - Órákig tárgyalunk, találgattunk, és mit értünk el vele?

Zsolt ekkor váratlanul Gergő mellé lépett, és egészen közel nyomta hozzá az arcát.

- Engem üss meg, engem verj meg inkább, ne a seriffet! Minden miattam történt.

Gergő erre, mintha színészkedne, mégis természetes egyszerűséggel a földre vetette magát, és sírva fakadt. Előbb még uralkodott magán, amennyire bírta, visszafogta a sírását, ám később teljes erőből felzokogott... Egy ideig sírt, majd szemmel láthatóan lecsillapodott, könnyes hangon, de fellélegezve fordult a társaihoz:

- Ne haragudjatok. Elvesztettem a fejemet. Ez a sötétség, ez a pisláloló gyertya, ez a büdös szag, ez az áporodott levegő!

- Bent intézzük el a dolgainkat, nem csoda, ha büdös van.

- A sarokban. Viszont a szoba óriási, a rések huzatosak, szerintem teljesen tűrhető ez a szag!

Gergő hangja valósággal csillogott a csalódástól.

- Te... te nem érzed ezt a bűzt?

- Engem sem bánt! - vágott közbe valaki. - Egészen megszokta az orrom.

- Ki tudja, meddig szagoljuk, mert innét nem jutunk ki magunktól soha! - jegyezte meg letörten Zoli. - Az ajtó vastag, keményfa. Mindnyájan nekiestünk az előbb, mégsem mozdult meg. Az ablakon a spaletták, vagy mik két lakattal bezárva. Feszítővas nincs.

- Én - szólt közbe Jancsi - már jártam itt egyszer nagyapóval. Akkor nem voltak bezárva. Lakatot egyáltalán nem láttam.

- Ez biztos? - kérdezték meg, egymás szavába vágva többen is.

- Marhára megcsodáltam ezeket a rácsos ablakokat...

- Mint a börtön.

- Fogadom, hogy egyetlen üveg sincs az ablakokon!

- Ezt honnét tudod?

- A huzatról érzem. Tedd a kezedet a spalettára! Erre, erre a részre...!

- Még ha kifeszíthetnénk a spalettákat. Akkor sem érnék el semmit. Kívül vastag rácsok vannak.

- Legalább kiabálhatnánk. Hátha meghallaná valaki.

- Hogyisne! Ezek képesek lennének megölni bennünket. Ennyi cuccot nem hagynak elveszni miattunk.

- Betömnék a szánkat.

- Ezek mindenre képesek. Könnyen eltesznek bennünket láb alól.

- Még a szemük sem rebbenne meg.

- Vajon hányan lehetnek? És... és, miért nem jelentkeznek? Szerintem, hamarosan lépniük kell. Sokáig nem tarthatnak fogva ennyi gyereket. Engem csak ez vigasztal.

- Szerinted, mikor jelentkeznek ismét?

- Délben, esetleg este - találgatták többen is, az előbbiektől eltérően, egymás szavába vágva. - Addigra biztosan égen-földön keresnek bennünket - jegyezte meg kissé felbuzdultan Tomi.

- Délben? Máris keresnek, fogadom...

- Ide is kijönnek, mert sorba veszik az összes tanyát. Ezt a helyet pedig mindenki ismeri. Csak az a kérdés, mikor kerülünk sorra.

- Csak kibírjuk addig!

- Éhes vagyok.

- Én sem vetném meg a téliszalámit, az biztos.

- Megzabálnád te most a főzőkolbászt is, ami állítólag birkafejből készül.

- Én nem annyira éhes, inkább szomjas vagyok.

- Engem ez a sötétség, s ez a bűz bánt.

Mialatt a többiek szinte egymás szájából kapkodták ki a szavakat Zoli váratlanul pityeregni kezdett. Lehet, hogy sírt is, csak titkolta. Petyus gyorsan vigasztalni kezdte.

- Tartsunk ki! Szedjük össze az erőnket, és várjunk nyugodtan, mert tenni semmit sem tehetünk! - Továbbmondja, ha Zsolt melléje nem kúszik, és a fülébe nem súgja:

- Tényleg miattam kerültünk pácba, sajnálom...

Az a hátára vert előbb.

- Ne sajnálj te semmit! Mindent megbeszéltünk.

- Gergő mégis fellázadt az előbb.

- Kissé becsavarodott, de mostanra teljesen lecsillapodott. - Rámutatott. Az olyan mozdulatokkal hevert tőlük nem messze a padlón, mintha aludna. Majd tovább suttogott: - Amit tettünk, azt közösen tettük. Nem vethetünk egymás szemére semmit. Ha van ilyen, a felelősség egyedül engem terhel. - Felnöttes komolysággal tette hozzá: - elvégre én vagyok a seriff.

- Engem mégis nagyon bánt ez a dolog.

- Bánt, bánt! Most, amikor végre elkaptuk a...

Zsolt nem engedte befejeznie.

- Zoli is bőg. Elbújt, úgy sír.

Petyus nem adott rá. Ott folytatta, ahol Zsolt előbb a szavába vá-
gott:

- Nyakon csíptük őket. Addig-addig mászkáltunk, tudakozódtunk,
mígnem a nyomukra bukkantunk.

- Mit érünk vele, ha fogságban tartanak?

- Egyelőre, de kiszabadulunk. - Elgondolkozva rázta meg a fejét. -
Nem, ezt nem bízzuk a véletlenre. Valami dereng, de még tovább tö-
röm a fejemet, csavargatom az eszemet!

- Én is sokat gondolkozom. Szerinted, miért zártak be bennünket?
Mi a szándékuk velünk? Megölnek bennünket?

- Hatunkat? Nem bolondultak meg, ne félj!

- Akkor?

- Sokat hallgatózom titokban, hogy a többiek ne tudják meg. Az aj-
tóhoz lopózom, és hallgatózok. Semmi, de semmi nesz. Legkisebb
lárma, zaj... egyetlen lélek sem moccan kint.

- Itt hagytak volna bennünket?

- Pszt! - intette le Petyus. - Nehogy meghallja valaki. Pánikba es-
nek. - Előbb szétnézett, csak azután folytatta: - Szerintem úgy van,
amint mondod. Bezártak, ők szépen ellógnak. Mire megtalálnak ben-
nünket, árkon-bokron túl lesznek.

- S a cucc, ezt a sok mindent csak nem hagyják itt?

- Én is erre számítok. Szerintem hamarosan jelentkezni fognak. Így
is sok... Sok? Rengeteg időt veszítettek. Ha pedig visszajönnek...

Mialatt húzta a szót, Zsolt közbevágtott.

- Biztosan ezek törtek be az iskolánkba?

- Hidd el, ők azok!

- Ezt... ezt honnét tudod?

- Mialatt szundítottatok, titokban szétnéztem. Ha nem is minden,
mert ki lát ennyire sötétben, egyetlen pislákoló gyertyafényében, a
televíziónk itt van! A színes televízió. Úgy látszik, még nem adták el,
vagy az időt húzzák, mert ugye könnyen lebuknak. - Megfogta a tár-
sa kezét, és öregesen ezt súgta a fülébe: - Legalább mi ketten ne ve-

szítsuk el a fejünket! Mindannyian félünk. Az életünket féltjük, ám mit érünk el, ha hisztizünk?

- Bennem végig bízatsz. - Ásított. - Nagyon elálmosodtam. Szunyálok egy kicsit.

- Én is megpróbálkozom, mert nem sokat, mondhatni semmit nem aludtam. Dőljünk háttal egymásnak!

- Háttal?

- Igen.

Egymásnak dőltek, s elszundítottak.

A következőként Hekus Tóni csavarodott be. Eddig nyugodtan ült, Gergő közelében. Most váratlanul felugrott, s a kerékpárokhoz rohant. Négy is hevert egymás mellett. Az utcáról lophatták el. Felkapta a keze ügyébe akadót, szerencséjére ez volt a legkisebb, valószínűleg gyermekméret, az ajtóhoz rohant vele, s minden erejét összeszedve, verni kezdte azzal az ajtót.

- Majd én megmutatom nektek, hogyan jutunk ki innét! - ordította eközben. - Szétverem. Addig verem, amíg szét nem esik ez a szar!

Ki tudja meddig veri, ha az erős Rapp Attila melléje nem lép, és egyszerűen le nem fogja a kezét.

- Semmi értelme, Attila! Vastag, keményfa ajtó. Meg sem kottyán neki.

- Azért beszélsz, mert... - úgy tátogatta a száját egy ideig, mint a hal, szinte fuldoklott, aztán tovább beszélt. - Spicli van közöttünk, meglehet te vagy az!

Még be sem fejezte, amikor Attila nekiesett.

Összekapaszkodtak, és verekedni kezdtek. A gyertyát felrúgták, mire az elaludt. A földre zuhantak, és ott püfölték tovább egymást. Henteregtek, csapkodtak. Úgy járt a lábuk, mint a motolla. Össze is törtek valamit. Valószínű az egyik televízió védőburáját, mert nagyot pukkant.

Petyus rájuk világított az elemlámpájának maradék, vagy azóta összegyűlt áramforrás foszlányaival, ám az egyre gyengült, végül elfeketedett. Annyira azonban elegendőnek bizonyult, hogy ebben a kis villanásnyi fénykévében néhányan, Gergő is közöttük volt, odasiessenek, és ha nehezen, ha kínlódva is a sötétben szétválasztják őket.

- Én mindig azt hittem - súgta, legnagyobb meglepetésükre felengedetten, már-már nevetve Attila, - hogy te gyenge tuskó vagy. Beismerem, tévedtem. Isten bizony megvertél volna, ha nem szednek szét bennünket.

- Mert... mert, hagyta magad - vágta rá megengesztelődve Hekus Tóni, mialatt a kezét nyújtotta, mert itt sok minden történt váratlanul.

- Elvette az eszemet ez a...

- Mindnyájan be vagyunk rezelve - vágott Zoli a szavába, de azért ne verekedjete! Inkább mondok nektek egy jó viccet! Nem viccet, megtörtént esetet. Anyu a húgommal Pesten járt. Többen nyújtogatták a kezeiket. Szóval kéregettek. Ezek... ezek mind otthon felejtették a pénztárcájukat, anyu? - rángatta anya ruháját a húgom, ugyanis azelőtt sosem látott kéregetőket.

- He... he... he! Nevessetek, de engem előtte csiklandoztat meg! - kiabálta eltorzult hangon Jancsi.

- Mintha már olvastam volna valahol - büggyesztgette a szája szélét Zsolt.

Zoli azonban nem engedte befejeznie.

- Meglehet elmeséltem már nektek. Bizony Isten megtörtént!

- Az én tesóm meg - vette át tőle a lapot Petyus - elsős. Az első nap után megkötötte magát, nem és nem akart elmenni az iskolába. - Mert... mert - rukkolt ki végre anyu unszolására: Írni-olvasni nem tudok, ha meg beszélgetek, Magdi néni mindig rám szól.

Nem nevettek, ám gúnyolódni sem mertek, mert mégis csak ő a se-riff! Ezért maradt el Jancsi előbbi gúnyos he... he... héje is.

- Ha elvégzitek a nyolcadikot - erőltette a beszélgetést Petyus -, mik lesztek? Én már régen kiötlöttem, amely úgy történt, hogy apu kitalálta, én rábólintottam.

- Mit tudom én! - vágta rá valaki ingerülten, lerázón.

- Én betörő - hangzott Jancsi gúnyos hangja.

- Geológus, már említettem nektek.

- Vendég - vágott közbe Petyus erőltetett nevetéssel. - Mindenhol szeretettel fogadnak, és csak kínálgatnak: tessék... tessék!

- Az én foglalkozásomat még nem találták fel. - Nem lehetett megállapítani ki mondta, annyira eltorzult a hangja a bezártság, a rettegés miatt.

- Léhűtő, mi?

- Gyerekek! - erőltette tovább a beszélgetést mindenáron Petyus, merthogy lekösse a megint s megint emelkedő indulatokat, az elkeseledést, megelőzze az újabb dühkitörést. - Emlékeztek még a kutyánkra? Vitéznek hívtuk.

- Nagyon okos dög volt, az biztos! Én ismertem - állt kötélnek Zsolt.

- Egyszer disznót vágunk...

Nem folytathatta, mert többen is közbevágtak:

- Hurka! Hű, de bekajálnék most belőle!

- Kolbász, sült hús...

- Én az oldalast szerettem a legjobban.

- Csupa csont.

- De ízletes. Leszopogatni, lerágcsálni...

- Disznótoros káposzta...

- Hurkaleves...

- Nagyon éhes vagyok.

- Ki nem kajás közülünk?

- Én csak szomjas. Egyre jobban szomjazom. Ha sokáig tart, kiszívom valamelyitek véréét!

- Előfordult már ilyen. Olvastam róla. A címére nem emlékszem... - A fejét törte, végül a homlokára csapott. - Megvan, Verne írta. Címe...

- Verne nem írt ilyen hülyeségeket.

- Úgy beszélsz, mintha sokat olvasnál. Nem is tudsz rendesen olvasni,

Petyus elérkezettnek tartotta az időt, hogy megint közbeszóljon, ám Zoli megelőzve őt, túlkiabálta:

- Már dél is elmúlhatott, és se reggeli, se ebéd, semmi! Ráadásul ez a sötétség itt! Már a gyertya sem pislog.

Petyus azért is folytatta:

- Sorba raktuk a cipőnket, mindenki, aki ott volt. Összesen tizenegy párat. Ő sorban elhozta mindannyiunkét, és lerakta a lábunk el. Egyikünkénél sem tévedett.

- Odavitte, s csak úgy!

- Rászóltunk: Vitéz hozd ide! Előtte megszagolta a lábunkat...

- Így mindjárt más.

Zoli majdnem felugrott.

- Hátha kutyákkal keresnek bennünket is!

Erről újabb élénk beszélgetés, találgatás alakult ki. Gergő közben teljesen magához tért előbbi felzaklatottságából. Mialatt a többiek beszélgettek, ő is Petyushoz lépett, és a kezét nyújtotta.

- Ne haragudj, seriff! - Majd a szoba közepére botorkált. Valakinek megbotlott a lábában, de nem esett el. Ott suttogva beszélni kezdett: - Szerintem hamarosan megjelenik valaki az ajtóban. - A többiek fellélegezve, mégis riadtan bámultak az ajtóra. - Nem vagyok biztos benne, csak sejtem. Ha kinyitják az ajtót, én azonnal kitörök. Kezembe fogom Miszl Jancsi törét és... Ha ellenállnak, leszúrom. Bizony Isten belédöföm a törét. Ti utánam törtettek...

- Valamit tennünk kell, de nem így! - ellenkezett azonnal Petyus, a seriff.

- Hogyan? - kérdezték meg egyszerre többen is.

- Üljetek körbe! Ide, ide mellém. Meggyújtjuk a maradék gyertyacsonkot, és beszélgetünk. Régen töröm a fejemet, sok mindenre gondoltam. Ez talán jó lesz.

Teljesen megnyugodva ülték körül a vége felé tartó gyertyacsonkot, amelyet Jancsi gyújtott meg ismét, és figyelmesen hallgatták Petyust.

Negyedszer, amióta bezárták őket.

8.

A nyomozást, a fiúk keresését eltűnésük megállapítása utáni napon tíz óra felé kezdték meg teljes erővel. Vezetését egy Budapestről érkezett csoport vette kézbe, amelynek élén jó középkorú őrnagy állt.

A halálra rémült szülők, a rokonok s néhány ismerős, no meg a 6. b-sek, már ezt megelőzőn sorba jártak valamennyi elképzelhető helyet a községben és a közeli környéken.

A nyomozók most valamennyiket hazaküldték.

A rendőrök s a nyomozók néhány katonát is kaptak, de segítettek nekik az önkéntes tűzoltók és a vadászok is, akiket csak déltájban hívtak össze, miután a kutatást a közeli erdőre is kiterjesztették. Rájuk a hely ismerete miatt volt leginkább szükségük.

Esteledett.

A szürkület, mint lassan szétfolyó fekete festék fokozatosan árasztotta el a környéket. A verebek elülésük előtti, élénk ciripelésbe kezdtek a közeli bokrokon. Valósággal zizegett tőlük a környék. A fákon letelepülő fácánok megszokott éjjeli szálláshelyeiket keresték. A fenyvesek mélyén baglyok ébredtek. A fák alatt őzek vágattak a közeli lucernatábla felé. Az enyhén mocsaras, nádasokkal összekeveredett bozótosokban vaddisznók csörtettek a kukoricatáblák irányába. A nap fáradt sugarainak levelek között áttörő fénynyalábcskái már régen elvesztették szemet kápráztató fényüket. Helyüket az egyre jobban letelepedő félhomály sejtelmes remegése töltötte be.

A fák egymásba ölelkező, sűrű lombjai között ezertorkú madárkórus siratta a mai napot, amíg alattuk, lent a fűben tücsökzenekar lelendezett az estének.

Rekkenő meleg volt.

A rablók beszélgettek. Négyen voltak, a bezárt fiúkkal szomszédos, kisebb helyiségben húzták meg magukat. Ha ide nyitnak be az elmúlt, késő este a fiúk, egyenesen a karjaikba sétálnak. Kora reggeltől megállás nélkül rohángásztak, jó órája tértek haza, amiért mit sem hallottak a fiúk kétségbeesett dörömböléséből és dühkitöréseiből.

- Én azt mondom, ne várjunk tovább! Lépjünk gyorsan olajra! - rukkolt elő a pattanásos képű.

Homlokán mély, fiatalkori sebhely árulkodott romlott múltjáról. Valamit evett. Szája tömve, ezért mialatt beszélt, nyállal keveredett kenyérmorzsák fröccsentek belőle szét a levegőbe. Szemmel láthatón ideges volt.

- Hagyjunk itt mindent? Majdnem egy boltravaló cuccot összekanalaztunk. Végre elkaptuk az Isten lábát. Most csak úgy, eresszük el?

- Az irhánk, vagy a cucc! Más választásunk nincsen. Neked melyik a kedvesebb?

- Mind a kettő.

- Nem jön, most már biztosan nem jön időre a kocsi - kapcsolódott be a beszélgetésbe, elgondolkozó hanglegjtéssel a harmadik, az alacsony, a bajszos, a buldogképű fiatalember. - Hogy a... - cifrázta, kanyarítgatta, amíg a társai le nem állították szavainak mocskos áradatát.

- Mennyire fogadkozott, ígérgette: így meg úgy, egészen biztosan itt lesz, s sehol!

- Betyárosan átvert bennünket. Idő előtti választásra kényszerített bennünket: vagy az irhánk, vagy a cucc!

- S itt vannak ezek a rohadt kölykök is! Két év ráadás a sitten.

- Te okádtad ki, abból az okos fejcskéből az egészet, eleget figyelmeztettelek.

- Kend rám ezt a balhét is! Én csak addig akartam itt fogni, bezárni őket, amíg tovább állunk a cuccokkal. Tehetek róla, hogy nem érkezett meg a kocsi?

- Lecsapom, bizony Isten lecsapom azt a piszok borotvást!

- Ne adjunk nekik vizet? Lassan több mint egy napja, hogy be vannak zárva. Éhesek és szomjasak lehetnek.

- Töltsd meg a kannát, és dugd be nekik, hadd lefetyeljenek!

A vágott homlokú eltűnt, a társai tovább ettek, de mintha elment volna az étvágyuk, hirtelen abba hagyták az evést. A buldogképű az ablakhoz lépett, s kilesett.

- Mindjárt, teljesen besötétedik. Azt mondom, ne gatyázzunk, lépjünk olajra! Gyorsan, most azonnal!

- Ami igaz, az igaz - mondta a harmadik, aki eddig hallgatott. Ő volt a legmagasabb, a legerősebb, ezért-e, vagy másért, gyakran főnöknek szólították, gondterhelten vakargatta meg a fejét. - Gyerekek, értük pedig túvé teszik a környéket. Csoda, hogy eddig, mert már biztosan keresik őket, nem ütöttek rajtunk.

Még be sem fejezte, amikor a sebhelyes homlokú riadtan bekiáltott az előszobából.

- Főnök az egyik beteg. Okádnia kell. Fáj a hasa. A jobb oldalát fájlalja...

- Az kellene még, hogy feldobja a talpát. Tudod mit kapnánk érte?

- Nyakkendőt - felelte a buldogképű fiatalember.

- Mind a hármunkat felkötnének. - Visszakiabált: - engedd ki! Menjen a fenébe!

- Mi meg utána, csak ellenkező irányba - javasolta a buldogképű fiatalember.

- Ha megelőz bennünket?

- Betegen? - Ezt már a belépő sebhelyes homlokú jegyezte meg, és kapkodón ezt is hozzátette: - Talán vánszorogni sem bír, mi meg motorral. Több mint egy órás előnyt szerzünk.

A buldogképű a fejét vakargatta, közben nagyokat sóhajtozott.

- Ennyi, de ennyi cuccot! Nap s mint nap vásárra vittük a bőrünket, és amikor minden, de minden egyben van, ahhoz, hogy ezentúl jobban boldoguljunk.

A sebhelyes homlokú közbevágott. A negyedik társuk csúnyán dagogott, ezért ha tehetne, ő nem beszélt.

- Én mindig mondtam nektek: ne gyűjtögessük a cuccot. Amit elkanalaztunk, azonnal dobjuk passzra. A mani... a mani legyen a lényeg!

- Így nem kóser, az biztos.

Őt a főnök szájalta túl.

- Most nagy a pofátok, akkor meg mind belemásztatok a csőbe... Velem együtt.

- Nálam sosem volt oké Borotvás.

- Mégis beleegyeztél...

- Mert megdumált! - Gúnyosan utánozta: - Ti dolgokat megfújni a cuccot...

- Ami azt illeti, elég szajrét összehappoltunk. Így van? - jegyezte meg a sebhelyes homlokú.

A társa azonban nem adott rá, tovább beszélt.

- Merthogy kiterjedt üzlethálózata van...

- Nem! Többcsatornás lejmoló gárdája van, így mondta.

- Ti csak elkótyavetyélnétek - utánozta tovább buldogképű -, és le-buknátok, modernizáljuk a bótot. Modernizál, hogy oda ne szaladjak!

- Korszerúsítésről pobedált.

- Legyen egyszer neked is igazad! Szóval, korszerúsíteni kell az egész kócerájt.

- Igaza van, nem? Hány ürgét leszólyítottál a piacon, és egy sem akadt horogra. Én is csak hányom a sódert, eredménye meg semmi! Igenis, munkamegosztás kell! Mi dolgunk a szajré összekanalazása, ő feladata az elpasszolása.

- Rengeteg pénzt bezsebelhettünk volna most... - óbégatott volna tovább a buldogképű, ha a főnök túl nem kiabálja.

- Átvert, és kész! Máskor alaposabban meggógyizzuk a közös dolgainkat.

- A tanulópenz! - vágta rá gúnyosan a sebhelyes homlokú.

A főnök indulatosan a levegőbe csapott az öklével.

- Ne húzzuk tovább az időt, így is hátrányba vagyunk!

- Én bemegyek, és felpakolok - erőlködött a hebegős, amelyen akarva-akaratlanul felnevettek, mígnem a főnök hórihorgas alakja föléjük nem emelkedett.

- Sehová! Ujjlenyomatokat hagyhatunk, amelyet eddig gondosan letörölgettünk, s ott volt a kesztyűnk is, és személyleírás sem lesz.

- Oké, főnök - hebegte el magát engedelmesen, ám csipetnyi meggyőződés nélkül. Ha nem hebeg annyira, biztosan hozzáteszi: s vágott homlokú? Aki előbb vizet adott a gyerekeknek?

A főnök erre tovább beszélt:

- Vígán becsurgunk Pestre, mire a zsaruk ideérnek. - Ezután a mellette álló társára bökött a mutatóujjával. - Köss az arcod elé rongyot,

és zavard a fenébe azt kölyköt! Ti ketten maradtok! Megérdemelnének egy-egy alapos verést..., ah! - Mérgeesen legyintett.

- Jó, megyek!

Már indult is. Nem kötött az arca elé rongyot, azért, hogy ne lássák meg, csak annyira nyitotta ki az ajtót, hogy beszélhessen a résen.

- A beteg mehet, a többi marad! Aki ellenkezik, azt ledöföm! Indulj! - Amikor Gergő összegörnyedt alakja megjelent az ajtóban, ő mögötte állva ráförmedt: - Kuss haza innét, kis tetves!

Az a hasát fogva ballagott ki az ajtón. A tört nem vitte magával. Azt, amint megbeszélték Petyussal, itt hagyta végszükség esetére. Az egyik Petyus, a másik Zsolt övében lapult.

Miután Gergő kiért a szobából, hirtelen elengedte a hasát, és a férfi legnagyobb megdöbbenésére futásnak eredt. Úgy beszéltek meg a társaival, hogy egészen az erdő széléig vonszolja magát, és csak ha már nem látják, kezd el futni. A bensőjében összegyülemlett, leküzdhetetlen félelme készítette erre az ösztönszerű cselekedetre, amiért ha akart, ha nem, futnia kellett.

Ez a váratlan pálfordulat annyira meglepte a rablókat, mert ekkorára a másik három is elődugta az orrát, hogy az első pillanatokban megszólalni sem tudtak.

- Vigye el a fene a fajtádat! - kiáltotta utána végül is a buldogképű fiatalember.

- Kapjuk el - hebegte a dadogós -, és vissza a többiek közé.

Az még hebegett, mert igen sokáig tartott, mire befejezte, buldog képű azonnal a motorjához futott. Ez a romos fészter oldalánál állt, ezért a gyerekek semmiképpen sem fedezhették fel, amikor idejöttek.

Berúgta, rápattant és nyílegyenesen Gergő után robogott.

Gergő és társai, mialatt megtárgyalták a szökésük részleteit, mindenre számítottak, csak erre a motorra nem. Motor ide, motor oda, mégis úgy tettek, amint megbeszélték. A közeli erdő sűrűjébe rontott, s egymás után tolt szét maga előtt a kisebb-nagyobb gallyakat. Ahol áthághatatlanul sűrűnek vélte a bokrokat, amint a helyzet engedte: lehasalt és átkúszott, vagy négykézláb átmászott alattuk, majd felgyenesedett és tovább rohant...

A motoros nem sokáig követhette. Megállt, leugrott a motorjáról, egy ideig a fejét törte, majd kirúgta a motor egyensúlybiztosítóját, s Gergő után vetette magát. Alacsony, tagbaszakadt férfi volt, ám Gergőhöz képest, aki, ha a helyzet úgy adódott, kígyó módjára kúszott bokorról bokorra, sokkal lassabban haladt. Ráadásul hamar el is fáradt, amiért Gergő egyre nagyobb és nagyobb előnyre tett szert, míg nem a buldog képű, hangosan átkozódva, mocskolódva, egyszer s mindenkorra lemondott a fiú további üldözéséről.

Gergő aránylag hamar kijutott az erdő sűrű, bokros részéből, ahol egyenesen a vadászok karjaiba futott. Néhány pillanatra elvesztette az eszméletét. Ez azonban annyira rövid ideig tartott, hogy a vadászok semmit sem vettek észre: kimerült, hagyták, hogy jól kiszuszogja magát.

Mire felocsúdott pillanatnyi rosszullétéből, a vadászokon kívül két katona is állt mellette.

Gergő elkapta az egyikük kezét.

- Jöjjenek! Jöjjenek gyorsan utánam - hadarta az előbbi rohanásától, s az átélt ijedelmétől fulladozva, miközben erővel maga után húzta a katonát, szemével könyörgően lesett a többiekre. - Megmutatom, hol tartják bezárva a társaimat!

Szíve a torkában lüktetett. Falfehér arcán az izzadás apró gyöngyszemei csillogtak. A levegőt, mint partra vetődött hal, tátott szájjal kapkodta.

Futólépésben haladtak tovább, amely közben Gergő azt is elmondta, hogy az előbb lelövésével fenyegették meg, amiért fegyvereiket csőre töltötték, és mindenre készen előreszegezték.

Így, a fegyvereikkel törtek maguknak utat a sűrű bokrok között, a könnyedén előresikló fiúcska után.

Mire a helyszínre értek, már a rendőrök is ott voltak. Ők terepjárón érkeztek, benne a négy megbilincselte betörővel. Elsőként az útjukba kerülő motorost kapták el, aki a felszólítás után nyomra vezette őket.

9.

A gyerekek kiszabadítását követő negyedik nap reggelén sávos rendőr kocsi gördült be az iskola udvarába. A nyolc 6. b-és, addig nem járt iskolába. Orvosi felügyelet alatt tartották, kit-kit a saját otthonában.

Az az őrnagy szállt ki belőle, aki a nyomozást irányította. Társa a kocsiban maradt.

Még nem csengettek be az első órára. Öt perc múlva háromnegyed nyolc, amiért a diákok óriási gyűrűt vontak a rendőr kocsi körül. Ezekben a percekben egyébként is lázban égett az egész iskola. Majd szétszedték Petyusékat, aki negyedik napja először jelent meg az iskolában, ment fel nyolcadmagával az igazgatói irodába.

A rendőrtiszt is oda igyekezett.

Vele egy időben a gyerekeket a tanárok az óriási hallba terelték be.

Alig csengettek be, amikor az üvegablakok mögött, a folyosón feltűnt az igazgató, magas, vékony alakja. Nyomában a rendőrtiszt haladt, mögötte a nyolc gyerek.

Az igazgató s a rendőrtiszt három lépcsőnyi magasságban megállt. A velük együtt érkező nyolc gyerek lement a társaik közé. A gyerekek között azonnal mozgolódás keletkezett. Akadtak, akik felborítva a rendet, kézzel-lábbal törtetve, közelebb furakodtak hozzájuk: Hello! Kezet fogtak velük, a vállukra veregettek..., amiért az igazgatójuknak hamarosan közbe kellett szólni.

- Csendet kérek! - Ám azok tovább mozgolódtak, zsbongtak, mire az igazgató más eszközökhöz folyamodott. - Sorakozatok fel osztályok szerint! A kollégákat pedig megkérem, hogy álljanak az osztályaik élére, és ügyeljenek a rendre!

Mialatt az osztályok sorban felsorakoztak, ő az őrnaggyal beszélgetett. Csak akkor fordult ismét a gyerekekhez, miután elült a méhkasnyi nyüzsgés, s mindenki megtalálta az aránylag szűk helyen a saját osztálytársait. Ekkor is csak ennyit mondott:

- Az őrnagy úr kíván szólni hozzátok!

Az előbb rántott egyet a fején, s kissé oldalra lépett.

- Kedves gyerekek! Fölösleges elmondanom a történeteket, hiszen mindannyian hallottatok már róla. Aki mégsem, kérdezze meg a bandától! - Az egyik sorra mutatott. - Látom, ott máris elkezdtétek! Ne féljetek, nem tartalak fel benneteket sokáig, mert máris égtek a vágytól, hogy mielőbb bevonulhassatok az osztályaitokba tanulni, dolgozatot írni...

Közbenevettek. Még tovább hullámszik és magasabb habokat kavar a nevetésük, ha az igazgató figyelmeztető kézfelemelése torkukba nem fojtja a jókedvüket.

- Petyus - folytatta az őrnagy, miután újra csend lett -, vagy inkább én is így nevezem: a seriff és bandája, dicséretet érdemel! - Mivel éljenezni, tapsolni kezdtek, jól felemelte a hangját. - Itt, a nagy nyilvánosság előtt, az egész Martinovics Ignác téri iskola diákjai füle hallatára közlöm a Pest megyei Rendőrkapitányság őszinte elismerését! Most már éljenezhettek!

Óriási üdvrivalgás tört ki. Nemcsak a diákok, a tanárok s maga az igazgató is tapsolt... Amikor az őrnagy úgy vélte, hogy jól kikiabálták magukat, felemelte a jobb kezét, és tovább beszélt:

- Viszont nektek, de nekik sem ajánlom, hogy még egyszer belekeveredjenek ilyen veszélyes kalandba, vagy amint ti mondanátok, buliba. Ez nem a ti dolgotok! Nektek most az a feladatotok, hogy tanuljatok. Viszont szabadidőtökben bőven segíthettek nekünk. Amint hallottam, az iskolátok falára szerelt segélykérő telefont felelőtlen alakok gyakran összetörik, megrongálják. Nézzétek meg, hogy néz ki most is! A közeli parkokban kitördelik a nemrégiben elültetett fákat. Összetiporják a pázsitot, a virágokat, ellopkodják a rózsatöveket. Az utcákon kicsúzlizzák, ki kővel kiveri a közégöket. S nézzétek meg a buszvárók falait! Mindezek megóvására kérünk benneteket! Véleményünk szerint ez is, ezek is eléggé izgalmas feladatok lehetnek egy magatokfajta gyerekeknek! Na persze, ha gyanús alakokat vélték felismerni a falutokban, közel van Pesthez, amiért errefelé több a fővárosból kitiltott egyén: csavargó, bűnöző, szóljatok a rendőr bácsiknak. Ti ne nyomozzatok, ne kutassatok, ha még oly izgalmas feladatnak látszik, véltetek is. Nagyon veszélyes dolog ez, gyerekek! A segí-

tés, a barátság igen szép dolog, de ilyen áron! - Felemelte a kezét. - Nem húzom tovább az időtöket, értitek ti ezt nélkülem is!

Olyan mozdulatot tett, mintha vigyázz állásra készülődne. Hangja hivatalossá vált, de volt abban némi fennkölttség is.

- Bejelentem, hogy Szekeres Pétert, Fila Gergőt, Fazekas Tomit, Péter Zsoltot, Kecskés Zoltánt, Miszl Jánost, Rapp Attilát és... - húzta a szót zavartan, végül felrántotta a vállát. - Nálam így van ide írva, nem tudom ez az igazi neve-e: Hekus Tónit...

Megint közbekiabáltak:

- Eredetileg Marton Antal volt, de az apja megváltoztatta a nevét...

A tiszt azonban hamarosan lecsendesítette jókedvük szertelen hullámzását. Ismét felemelte a hangját, és gyorsan folytatta:

- A mai naptól tiszteletbeli, ifjú rendőrökké avattuk, felvettük őket a hivatalos segítőink közé. A szükséges igazolványokat hamarosan megkapják. Ha netán más is be szeretne lépni közületek...

Nem folytathatta, mert az igazgató közbeszólt:

- Közlekedési rendőreink már vannak.

- Köszönöm! Akkor így folytatom: Ebbe vagy abba a csoportba jelentkezhettek! A viszontlátásra!

- Viszontlátásra - köszöntek el a gyerekek is alaposan széthúzott hangon.

* * *

Petyusék a tanítás befejezése után egy csoportba verődve ballagtak hazafelé. Nehezen rázták le a többiek magukról, mert nemcsak a szünetekben, hazafelé is állandóan körülöttük sündörgött valaki, mert nagyon sokan beszélgetni szerettek volna velük.

De végül csak lerázták valamennyit.

A legközelebbi utcasarkon Petyus hirtelen megállt.

- Gyerekek! - kezdte olyan hangon, mintha idáig a fejét törte volna, most végre döntésre jutott. - Amiket az őrnagy felsorolt, mind oké, viszont ezek... Tudjátok: segélykérő telefon, fák, virágok, villanykörtek..., hogy is mondjam, ezek megvédése eddig is kötelességünk volt.

- Pontosabban - emelte fel a kezét Miszl Jancsi -, csak lett volna. Ezentúl nekünk is jobban oda kell lennünk!

- Na hallod, ha egyszer segédrendőrök vagyunk! - nevetett közbe Hekus Tóni.

- Szervezzünk rendszeres őrseget. Se telefon megrongálás, se fa kitörés, se virágtövek kitépése, se villanykörte kiverése...

Zsolt nem folytathatta, mert Tomi közbevágott.

- Már nem körték, búrák vannak helyettük.

- Jó - csípett bele a szavával Miszl Jancsi. - Semmi, semmi balhé se legyen ezentúl. Kapjuk nyakon az ürgét, és rakjuk meg!

Egymás szavába vágva folytatták:

- De csak a környékünkön.

- Ez csak vili!

- Lopás se legyen a falunak ezen a részén!

- Se rongálás!

- Oké... oké!

- Igazatok van - vakargatta meg az orrát Fazekas Tomi gondterhelt mozdulatokkal. - Ezentúl ez mind becsületbeli ügyünk lesz.

- Presztízs.

- Az mi? - kérdezte meg Kecskés Zoli Gergőtől.

- Mit tudom én! Így mondják - kézzel-lábbal hadonászott. - Ha a betörőket kézre kerítettük, a villanykörteket... Bocsánat, neonburákat, csak nem engedjük összetörni.

- Kicsúzlizni.

- Meg leszerelni a segélykérő telefont, meg a szeméttartókat - buzgólkodott Tomi.

- Többet kell tornásznunk, edzenünk magunkat.

- Karatézunk!

Petyus felemelt hangon folytatta:

- Mert ezek az ürgék már mind kijárták a nyolcadikat, sokan dolgoznak is közülük.

- Az biztos, nem a mi sulisaink teszik.

- Tisztelet a kivételnek! - tette hozzá Hekus Tóni.

- Szóval karatézunk? - kérdezte meg Zoli lelkesen, még a tenyerét is összedörzsölgette örömeiben. - Én benne vagyok.

- Te... te, de mit szóljak én, akit még tornából is fel akartak mentetni az őseim! - kesergett Miszl Jancsi. Kissé még aggodalmasabban folytatta: - Hogyan álljak eléjük, mert én benne lennék!

Hekus Tóni ez alatt kiélezte a tenyerét, és karate ütéseknek vélt mozdulatokkal csapkodott a levegőbe. Eközben tovább nagyképűsködött.

- Két hetes tréning után kettétörök egy téglát.

- Esetleg a száraz gallyat, apus! - hűtötte le Gergő.

- De azt is, csak a vékonyabbat - nevetett közbe Rapp Attila.

Petyus megint letorkolta őket.

- Én sokkal romantikusabb foglalkozást találtam nyárra.

- Mit... mit? - kiabálta közbe, érdeklődően körülvéve őt.

- Tegnap találkoztam Utasi Pista bácsival. Ismeritek, a gazdaság rendészével. - Hogy ne szólhassanak közbe, gyorsan folytatta: - Azt mondta, hogy vállaljuk el a gazdaság dinnyetáblájának az őrzését.

- Kecskére káposztát! - röhögött közbe Gergő, ám Petyus kapkodón rendre intette a kezével s arcának mimikájával egyszerre. Mire azonnal abbahagyta a kamaszosan torz nevetését, amiért Petyus tovább beszélhetett.

- Mind a nyolcunkat felvennének, bár többen is, akár tizenöten is lehetnének, mert el kellene vállalnunk a környező kukoricatáblák őrzését is.

- És a csányi dinnyések? Minden évben ők termelik, s őrzik a dinnyét.

Petyus nem engedte, hogy Tomi folytassa.

- Most nem jönnek. A kertész brigádjuk vállalta. Stefanov bácsi, az öreg bulgár irányítja őket.

- Lóvé? - kezdtek el, egymás szavába vágva, élénken kiabálni.

- Tényleg, mennyi lesz a mani, mert ugye...

- Fejenként ötszáz forint, és szabad dinnyezabálás.

- Egy hónapra?

- Egész nyárra. - Petyus nevetve tette hozzá: - A kukoricatábla óriási terület. Van vagy száz hold. A közepén vernénk tanyát. Képzeljétek el, bent abban az óriási kukoricaszár tengerben, valóságos őserdőben egy tanya!

- Utat vágnánk, amelyet csak mi ismernénk - kapott bele két marokkal Tomi fellelkesülten.

- A dinnyetáblában nem is lenne kunyhónk?

- Minek, ha egyszer a kukoricatábla közepén úgyis van?

- Csaléteknek. Azt hinnék, lakik benne valaki, és... és félnének...

Mert a kunyhó magában is elriasztaná a tolvajokat. A dinnyetábla földkunyhó nélkül valósággal vonzza a tolvajokat.

- Nekem dolgoznom kellene, de ha tényleg bejön, én... én benne vagyok - lelkesedett Zsolt.

Arca egész nap ragyogott, a szemei csillogtak az örömtől.

- Képzeljétek - újságolta, mert nem állhatta meg szó nélkül tovább -, apa teljesen megváltozott! Sírt, és becsületszavát adta, hogy nem iszik többé.

- Megtudta, hogy miatta történt az egész buli?

- A rendőrségen mondták meg neki, mindenki előtt, a ti születek füle hallatára. Képzeltetek, mennyire szégyellte magát! Azóta olyan, mint a kezes bárány. Nagyon jó a hangulat nálunk.

Örömeiben hátba vágta Zsolt, ugyanis ő állt hozzá a legközelebb.

Egy ideig a közös örömtől elnémultan haladtak tovább. Ezt a kellemes csendet végül is Gergő törte meg.

- Én táborba mennék, de lemondok.

- Lemondod, hogyan? - bámult rá Hekus Tóni.

- Megdumálom a doki bácsimat. Megkérem, hogy írjon valami... valami rosszat az orvosi papíromra. Kiütéseim vannak, ilyesmit. Ha nem megy, mesterséges gyomorrontást színlelek. Megy a hasam, hányok, szalmonella, értitek? Meg tudok én olyan szert is, amelytől tele lesz a testem piros pöttyökkel.

- Hogyan csinálod? - lökte oldalba Rapp Attika.

- Bekenem magam nagymamám reumakrémjével. - Mialatt a többiek nevettek, Gergő elkomorodott. - Hacsak nem dobtok ki a bandából, amiért annyira hisztiztem a Várady tanyán.

- Ne beszéljünk róla többé! - vágta rá Petyus.

- Én sem megyek nyaralni. Tatabányára jövőre is elmehetek - jegyezte meg Attila, miután elült a nyomasztó érzés, amelyet Gergő iménti szavai váltottak ki.

- Nem! - intette le azonnal Petyus. - Egyet kikötünk: a kétheti szabadságot. Te ezalatt elmehetsz nyaralni, Gergő táborozni.

- A pénzt akkor is megkapnánk? - kapzsiskodott Tomi.

- Az csak vili.

- Mi az az ötszáz forint nekik, bagó.

- Nekünk viszont, ha nem is elég egy bringára, több mint semmi.

- És a dinnye? A szabad zabálás. Meg romantika is lesz bőven, meglátjátok! - kapkodták ki egymás szájából a szavakat, mígnem Zoli mindannyikat túlkiabálta:

- Újabb kaland! - dörzsölgette össze öröme kifejezéseként a két tenyerét, a társai a szájuk szélét nyalogatták, dörzsölgették kezeikkel a hasukat a dinnyére gondolva.

- Miska trafikjának kifosztóit is el kellene kapnunk - fakadt ki Zsolt.

- Ezek voltak. Hallottam, amikor bevallották - vágott közbe valaki.

- Szegény Miska! Állandóan együtt érez velünk, csíp bennünket. Nála minden olcsóbb, mint a boltban - érzékenykedett tovább Zsolt.

- Csíp bennünket.

- Engem csak seriffnek hív, s mennyire jóízűn nevet. Nem lehet megharagudni rá! - jegyezte meg Petyus.

Mintha csak erre várnának, Jancsi és Attila hirtelen felkiáltott.

- Éljen a seriff!

- Éljen, éljen!

Sorban hátba verték a fülét befogó, összezsugorodó hátú társukat, majd tovább mentek.

Előkészületben: **A dinnyecsőszök.**

A seriff és bandája, az iskola befejezése után dinnyecsőszök lesznek. Keresetüket országkörüli utazásra szánják. Ezen kívül vesznek egy használt kerékpárt Péter Zsoltnak, és meg szeretnék ünnepelni Terus néni 90. születésnapját is...

Már az első napon óriási meglepetés éri őket. A patakocska „krisztálytisza” vize, amelyet el akarnak keríteni fürdőzés céljaira, fertőzött. Csupa kiütéses lesz a bőrük, egyikük be is lázasodik.

Tanyájuk, a romantikus: Tarzan-ház, a gazdaság óriási kukoricatáblájában lévő - valamelyik, híres emberhez kötődése miatt, ki nem vágható - óriásfára épített házikó, és a régebbi dinnyések „ottfelajtott” földbevájt kunyhója.

Sok izgalmakkal teli kalandok után elkapnak egy hurkost, azt a vadorzót, akire már az elmúlt tanévtől gyanakodtak... A két dinnyetolvajnak, pedig büntetésből meg kell ennie, azt a félérett dinnyét, amelyet letéptek.

A tolvajok sem maradnak restek, még aznap éjjel tüzet gyújtanak a Tarzan-ház alá. Csak hosszabb csúzlis üldözés után sikerül elzavarniuk őket...

Ugyanígy meghátrálásra kényszerítik a lovas kocsival érkező felnőtt dinnyetolvajokat is.

A Tarzan-házat egy óriási vihar letépi a fáról. A benne lévő hat fiú életét csak a véletlen menti meg.

Csőszködésük közben megismerkednek Tamás bácsival, a bulgár származású brigádvezetővel. Ezt a szigorú, ám meleg lelkű, gügye rímecskékben viccelődő öregembert nemcsak megismerik, hanem meg is szeretik. Nem csoda, hogy augusztus végén nagyon nehezen válnak meg tőle és a romantikusan szép, sok-sok izgalommal teli dinnyetáblától és a környéktől.